

אדבנטייסיים
שמרי שבת

מדריך שיעורי שבת

2015

יולי • אוגוסט • ספטמבר

שליחים תנכיים

מדריך שיעורי שבת

יולי • אוגוסט • ספטמבר • 2015

שליחים תנכיים

רבעון ג', 2015

מדריך שיעורי שבת

שליחים תנכיים

מאת: בורגה שאנטס

מאנגלית: ישראל פישר

יולי . אוגוסט . ספטמבר

הוצאת "חיים ושלוש"

מערכת: לינקולן 4 ירושלים 94186

עיצוב: אנה שרבקוב

תוכן העניינים :

- שיעור 1 : 27 יוני – 3 יולי. טבעו השליחי של אלוהים. 6
- שיעור 2 : 4 – 10 יולי. אברהם : השליח הראשון. 13
- שיעור 3 : 11 – 17 יולי. השליחות הבלתי סבירה. 20
- שיעור 4 : 18 – 24 יולי. סיפורו של יונה. 27
- שיעור 5 : 25 – 31 יולי. שליחים בגלות. 34
- שיעור 6 : 1 – 7 אוגוסט. אסתר ומרדכי. 41
- שיעור 7 : 8 – 14 אוגוסט. ישוע : ריבון השליחויות. 48
- שיעור 8 : 15 – 21 אוגוסט. שליחויות בין-תרבותיות. 55
- שיעור 9 : 22 – 28 אוגוסט. שמעון והגויים. 62
- שיעור 10 : 29 אוגוסט – 4 ספטמבר. פיליפוס כשליח. 69
- שיעור 11 : 5 – 11 ספטמבר. שאול : רקע וקריאה. 76
- שיעור 12 : 12 – 18 ספטמבר. שאול : משימה ומסר. 83
- שיעור 13 : 19 – 25 ספטמבר. האם חייב כל העולם לשמוע? 90

המדריך ללימודי תנ"ך ליום שבת חובר במשרד המדריך ללימודי תנ"ך למבוגרים בועדה הכללית של האדוונטיסטים שומרי השבת. הכנת המדריך נעשית תחת פיקוחה הכללי של ועדה בינלאומית להערכת כתבי יד של מדריכי שבת, שחבריה משרתים בתור עורכים. המדריך היוצא לאור משקף את המלצות הועדה, ולא בהכרח או בלבד את כוונת הסופר(ים).

גרסאות תנ"ך

ציטוטי הברית החדשה לקוחים מתוך : הברית החדשה המודרנית, גירסא 2.1 ;
הברית החדשה תרגום דליטש, גירסא 2.0

כל הזכויות שמורות © לחברה לכתבי הקודש בישראל, 1976, 1991. החומר ניתן ברשות.

ההסמכה החשובה

נָגַשׁ יֵשׁוּעַ לְדַבֵּר אֲתָם וְאָמַר: "נִתְּנָה לִי כָּל סְמֻכוֹת בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. עַל כֵּן לָכוּ וְעֲשׂוּ אֶת כָּל הַגּוֹיִים לְתַלְמִידִים, הַטְּבִילוּ אוֹתָם לְשֵׁם הָאֵב וְהַבֵּן וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ וְלִמְדוּ אוֹתָם לְשֹׁמֵר אֶת כָּל מַה שֶּׁצִּוִּיתִי אֲתָכֶם. הִנֵּה אֲתָכֶם אֲנִי כָּל הַיָּמִים עַד קֶץ הָעוֹלָם."
(מתי 20-18: 28).

מה יכול להיות יותר פשוט מזה? הנה ישוע, ישוע שקם לתחייה, ישוע שלו סגדו (פס' 17), נותן לאנשיו, עוד בימים הראשונים של הקהילה, ייעוד ושליחות: לעשות תלמידים בכל אומה בעולם. נקודה. זה גם לא קשה לראות את הקשר בין מילים אלה, שדיבר ישוע עם אחד העשר בגליל, והמילים שנאמרו ליוחנן באי פטמוס מספר שנים לאחר מכן: "וְאֵרָא מְלֶאךָ אַחַר מַעֲוֹפֵי בְּאֲמֻצֵּי הַשָּׁמַיִם וּבְפִיו בְּשׂוֹרֵת עוֹלָם לְבִשֵׁר אֶת יִשְׂרָאֵל הָאֶרֶץ וְאֶת כָּל גּוֹי וּמִשְׁפָּחָה וְלָשׁוֹן וְעַם: וַיִּקְרָא בְּקוֹל גְּדוֹל: "יִרְאוּ אֶת הָאֱלֹהִים וְתָנוּ לוֹ כְּבוֹד כִּי בָּאָה עֵת מִשְׁפָּטוֹ, וְהַשְׁתַּחֲוּוּ לַעֲוֹשֵׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ וְהָיָם וּמַעֲיָנוֹת הַמָּיִם." (התגלות 7: 14; ראו גם פס' 8 - 12).

ניתן לומר שהודעותיהם של שלושת המלאכים בהתגלות פרק 14 הם ההסמכה החשובה המתבקשת לימים האחרונים של ההיסטוריה עלי אדמות. ללא ספק: אלוהים אמר לקהילתו, לעמו, להושיט ידם ולהפיץ את הבשורה הטובה בכל רחבי העולם. לעשייה זו נקראנו, הפצת האמת על ישוע, הישגיו למעננו (יוחנן 16: 3), פועלו כעת בשבילנו (רומיים 8: 34), ואת אשר יעשה עבורנו בעתיד (ראשונה לתסולוניקים 4: 16), זו שליחותנו.

המילה שליחות משמעותה שליחה או להישלח כדי לבצע שירות. כלומר, אנשים הולכים למקום מסויים כדי לעשות דבר מה. במקרה של ההסמכה החשובה, מה שעליהם לעשות הוא להפיץ את הבשורה הטובה לעולם.

ברבעון זה נבחן את השליחות קודם לכל כאמצעי ביד אלוהים לתקשורת הבשורה לכל אלה שעדיין לא שמעו. השליחות, בלב פעילותו הריבונית של אלוהים בתהליך גאולת האנושות. משום כך, נלמד כיצד המטרה הנצחית של אלוהים הושגה בחייהם של אנשים בתנ"ך שבם השתמש כשליחים לנפשות אובדות. אחרי הכל, משימת השליחות המשיחית היא משימתו של אלוהים ולא שלנו. מקורה בליבו של אלוהים. היא מבוססת באהבתו של אלוהים. ומתגשמת על פי רצון האלוהים. כדי להבין את מחויבות המשימה, ומעורבותו של אלוהים טוב יותר, מבוססים שיעורי רבעון זה על

המודל הבא של היסטוריית הישועה :

1. אלוהים ברא גברים ונשים ונתן להם רצון חופשי.
2. הגבר והאישה הראשונים השתמשו לרעה ברצון החופשי שלהם על ידי המרת פי האלוהים, וגורשו מגן העדן.
3. אלוהים לא יכול להשתמש בכוח להחזירם לגן העדן.
4. אלוהים שלח את בנו למות במקומם ולחדש את הקשר בינם לבינו.
5. המשימה של אלוהים היא לאפשר לתכנית הישועה להיות ידועה לכל האנשים, ובכך לפתוח את הדרך לגאולתם.

ברמה הבסיסית ביותר שלה, השליחות באה על-מנת ליידע את כל העולם אודות ישוע, על שעה למען כל אחד מאיתנו ומה שהוא מבטיח לעשות עבורנו, עכשיו בימים אלה ובנצח. בקיצור, אנחנו שידועים את ההבטחות האלה, נקראנו לבשר הבטחות אלה לאחרים.

פרופסור בורגה שאנטס (דוקטורט אוניברסיטת פולר), היה פרופסור באוניברסיטת לומה לינדה. הוא ואשתו, איריס, שימשו במשך 14 שנים כמבשרים באפריקה ובמזרח התיכון. הוא נפטר בדצמבר 2014.

סטיבן תומפסון ויין, תורם נוסף לרבעון, היה לפני פרישתו מנהל במכללת ניובולד באנגליה (1984-1990), ודיקן הפקולטה לתיאולוגיה ומרצה במכללת אבונדייל, אוסטרליה (1991-2008).

שיעור מספר אחד

27 ליוני - 3 ביולי*

טבעו השליח של אלוהים

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי:
בראשית א' 26-28; בראשית ב' 15-17; א' יוחנן 16:2; יוחנן 14,15:3;
ב' קורинתיים 5:21; מתי 13,14:5.

פסוק לשינון: "הן עד לאומים נתתיו נגיד ומצוה לאומים" (ישעיה נה':4).

עולמנו שרוי בבלגן ואנחנו בני האנוש הסיבה העיקרית לכך. זאת משום שטבענו במקור הוא רע. זה לא משנה כמה שאנחנו אוהבים לחשוב את עצמנו למתקדמים ומשתפרים, היסטוריית המאה האחרונה אינה מעודדת כלל; והנה, עוד לא הגענו לרבע מהמאה העכשווית ותמונת המצב אינה מזהירה גם כאן. אם מורה העבר על העתיד, כל שנוכל לצפות לו, כדברי פוליטיקאי בריטי לשעבר, הם: 'דם, עמל, דמעות וזיעה'. אף על פי כן לא הכל אבוד. נהפוך הוא, ישוע המשיח מת לשם סליחת החטאים שלנו, ודרך מותו יש לנו את הבטחת הישועה, השיקום וחידוש הכל. "וְאָרָא שָׁמַיִם חֲדָשִׁים וְאָרֶץ חֲדָשָׁה כִּי הַשָּׁמַיִם הָרְאשֹׁנִים וְהָאָרֶץ הָרְאשֹׁנָה עָבְרוּ וְהַיָּם אֵינָנו עוֹד" (התגלות 1:21).

איננו עוזבים ונטושים במרחבו של יקום קר ואדיש מדי שבכך נשאר לנו לדאוג לעצמנו. לעולם לא נוכל לעשות זאת, הכוחות הערוכים נגדנו הרבה יותר חזקים מאיתנו. משום כך, עוד לפני שנברא העולם, יזם אלוהים את תוכנית הישועה על-מנת להשיג בשבילנו את שלא נוכל להשיג בעצמנו.

*לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-4 ביולי.

אלוהים ברא איש ואישה

אחת השאלות התמידיות שאנשים שואלים היא: מאיפוא באתי? בשני הפרקים הראשונים של התנ"ך (ולמעשה לאורך כל כתבי הקודש) ניתנת לנו התשובה לשאלה שנחשבת לחשובה ביותר. אחרי הכל, רק תוך תודעה אודות מקורנו תינתן לנו איזו שהיא התחלה בהבנה: מי אנחנו, מהי סיבת קיומנו, מהי הדרך בה אנו אמורים לחיות ולאן מועדות פנינו.

עיברו ברפרוף על בראשית פרקים א', ב', אבל התמקדו במיוחד על פרק א' פסוקים 26-28
מהם ההבדלים הגדולים שמופיעים בין בריאת האנושות לשאר הבריאה? מה בולט במיוחד בבני האנוש בהשוואה לשאר הבריאה?

---

1. אדם וחווה נבראו לאחר כל היצורים, הייתה להם כל הבריאה הנראית לעין פרושה לפנייהם לשם תגלית ולאחריותם.

2. אופן הבריאה שבה השתמש אלוהים ליצור את אדם וחווה, היה שונה מזה בו יצר את שאר בעלי החיים. עד כאן היה הצווים השמימיים: "יְהִי יוֹשְׁרָצוּ, יְעוֹפֵף, תּוֹצֵא" אולם ציוויים אלה פינו מקום להתייעצות: "נַעֲשֶׂה אָדָם". שלושת האישים המרכיבים את האלוהות, האב הבן והרוח התייעצו ביניהם. למרות ששני הפרקים האלה עוסקים בבריאת העולם וכל החי בו, ללא ספק מוקד הבריאה הוא בריאת המין האנושי.

3. אדם וחווה נבראו בצם אלוהים, בדמותם מה שלא נאמר על אף יצור אחר. אף על פי שהכתוב אינו מפרש מה זה להיות בצלמו ובדמותו של האלוהים, יוצא בזה שהאנושות שיקפה את אופיו של הבורא. בגלל שבני אנוש הם בעלי יכולת מוסרית שכמותה לא נמצא ביצורים אחרים (פרפרים הם יצורים יפים, אבל אינם מתחבטים בשאלות של נכון או לא נכון), הליברא בדמותו ובצלמו של האלוהים כנראה שמשמעו שברמה מסויימת הם שיקפו את אופיו של אלוהים.

4. אדם וחווה נועדו 'לרדות', לייצג את אלוהים עלי-אדמות ולמשול על שאר הבריאה, קריאה זו מצריכה אחריות.

בני האנוש מוצגים בתנ"ך בפרק הראשון, אבל לא בבידוד. אנו קיימים אבל ביחס לאלוהים. מה זה בא ללמד אותנו על המרכזיות שבה צריך להיות אלוהים בחיינו? ומדוע איננו שלמים בלעדיו? (ראו גם מעשי השליחים 17:28).

בחירה חופשית

בתיעוד הבריאה כלולה האזהרה מאלוהים שלא לאכול מעץ הדעת טוב ורע. (בראשית ב' 9). וכך כבר מלכתחילה אנו יכולים לראות את המרכיב המוסרי שהוענק לאנושות, מה שלא ניתן לאף יצור אחר. כפי שאמרנו בשיעור הקודם, יכולת השיפוט המוסרית היא אחת מן הדרכים לגילוי צלמו ודמותו של האלוהים.

מה נלמד מבראשית ב' 15-17 על מציאות הבחירה החופשית?

אלוהים יכל ליצור אנושות שתעשה את רצונו באופן אוטומטי. כך נוצרו ונועדו לדוגמא האור, השמש, הירח והכוכבים. הם מצייתים לאלוהים בלי מרכיב של בחירה. הם ממלאים את רצונו של אלוהים באופן אוטומטי דרך חוקים שמנחים את פועלם. אבל בריאת אדם וחווה הייתה מיוחדת. אלוהים ברא אותם לעצמו. אלוהים רצה שתהיה להם בחירה חופשית, לבחור לסגוד אותו מרצון ובלי כפייה. אחרת הם לא יאהבו אותו, משום שאהבה, כדי שתהיה אהבת אמת, חייבת להינתן בחופשיות. בגלל מקורה האלוהי, הבחירה החופשית של האדם מוגנת ומכובדת על-ידי אלוהים. הבורא אינו מתערב עם החלטות העמוקות והמתמידות של גברים ונשים. החלטות מוטעות הרות אסון הן, לפעמים התוצאות איומות, ובכל זאת, זה נוגד את אופיו של אדון העולם להכריח ולכפות כניעה וציות.

עיקרון הבחירה החופשית של האדם בעל שלוש השלכות חשובות:

מבחינה דתית: האלוהים הכל-יכול אינו מכון באופן חד-צדדי את רצונו ובחירתו של האדם.

מבחינה אתית: האדם יצטרך לתת דין וחשבון מוסריים על מעשיהם.

ומחינה מדעית: פעולות הגוף והמוח אינן נקבעות על-ידי סיבה ותוצאה בלבד. חוקים פיזיקליים מעורבים בפעילותנו, אבל בחירה חופשית משמעה שלנו הבחירה למעשינו, במיוחד לאלה שעניינם מוסריות.

מהם כמה מהבחירות המוסריות החופשיות שעליכם לעשות בשעות הבאות, הימים, השבועות? כיצד תוכלו לוודא שאתם משתמשים במתנה המקודשת הזו בדרך הנכונה? חישבו על השלכות של שימוש שגוי בבחירה החופשית.

הנפילה

”וַתֵּרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֵאֲכָל וְכִי תֵאָוֶה-הוּא לְעֵינַיִם וְנִחְמַד הָעֵץ לְהִשְׁכִּיל וַתִּקַּח מִפְּרִיו וַתֹּאכַל וַתֵּתֶן גַּם-לְאִישָׁהּ עִמָּהּ וַיֹּאכְלוּ: וַתִּפְקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי עִרְמָם הֵם וַיִּתְּפְרוּ עָלֶיהָ תֵאָוֶה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם חֲגֹרֹת” (בראשית ג': 6,7).

אכילת הפרי הקטן כשלעצמו לא הייתה החטא. עלינו להביא בחשבון את הנסיבות שבו נאכל הפרי. אדם וחווה היו בעלי בחירה חופשית, הם נבראו על-ידי אלוהים בצלמו וכדמותו. זה כלל את החופש – אבל גם את החובה לציית לרצון אלוהים שנאמר להם מפורשות... הם אכלו את הפרי לא מתוך הכרח אלא מתוך בחירה. היה זה מעשם של אדם וחווה מתוך בחירה חופשית ובניגוד להוראות המפורשות שניתנו להם על-ידי אלוהים. כך גם עלינו לבחור בין אם נלך בדרך אלוהים ובין אם נוקיר או נפר את דבר אלוהים. אלוהים לא יכריח אף אחד להאמין בדברו. הוא לעולם לא יכריח אותנו לציית לו ואינו יכול להכריח אותנו לאהוב אותו. אלוהים מאפשר לכל אחד מאיתנו לבחור בעצמנו את הדרך בה נלך. אבל בסופו של דבר עלינו להיות מוכנים לחיות עם ההשלכות של בחירותינו.

בזה שאכלו אדם וחווה את הפרי, בתוקף מה שהם אמרו לאלוהים זה שהוא אינו השליט המושלם. ריבונותו הועלתה בספק. הם הוכיחו עצמם סוררים, וכתוצאה הם הביאו חטא ומוות למין האנושי.

”וַיִּשְׁלַחְהוּ יְהוָה אֱלֹהִים מִגֶּן-עֵדֶן לְעַבְדַּת-אֶת-הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׂם: וַיִּגְרֹשׂ אֶת-הָאָדָם וַיִּשְׁפֹּן מִקֶּדֶם לְגֶן-עֵדֶן אֶת-הַכְּרִיבִים וְאֶת-לֶהִט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת לְשֹׂמֵר אֶת-דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים” (בראשית ג': 23 - 24).

אדם וחווה גורשו מגן עדן. זו הייתה השלכה מחייבת ורחמנית כאחד. אלוהים לא אפשר לאנושות מרדנית גישה לעץ החיים. עם דאגה אוהבת, שמר אלוהים מפני האפשרות שתעשה את אדם וחווה לחוטאים תמידיים, אין-סופיים, שבו עלולים היו להמשיך בחטאים באל-מוות. (תארו לכם חיי אל-מוות בעולם של כאב סבל ורוע כשלנו!).

אדם וחווה גורשו מהגן היפה לעבודה בשטח ידידותי פחות מחוצה לו. (פס' 23,24).

בהקשר של השיעור היום, קיראו את א' יוחנן 2:16. כיצד באים לידי ביטוי המרכיבים שבפסוק זה בנפילת האדם למצבו החוטא? באיזה דרכים עלינו להתמודד עם אותם פיתויים בחיינו?

יוזמתו של אלוהים להצלתינו

התנ"ך מראה שלאחר נפילתם של הורינו הקדמונים בדרך החטא, היה זה אלוהים שביקש אותם ולא להיפך. למעשה, אדם וחווה שניהם ניסו להחביא עצמם מנוכחותו של אלוהים. איזו מטאפורה רבת-עוצמה, לרוב המין האנושי הנפול: הם בורחים מהאחד שבה לבקשם, היחיד שיכול להצילם. אדם וחווה עשו זאת בגן עדן, ומבלעדי כניעה לחיזורי רוח הקודש, אנשים עדיין עושים זאת כיום.

למרבה המזל אלוהים לא השליך את ההורים הראשונים שלנו ואף אינו דוחה אותנו. מאותו יום שקרא אלוהים לאדם: "אֵיפָה" (בר' 9: 3) ועד היום, הוא עדיין קורא לנו. "אלוהים כיתר את העולם באטמוספירה של חסד, אמיתית כשם שהאוויר מקיף את כדור הארץ, בנותנו את בנו כמתנה שאין שנייה לה. כל מי שבוחר לנשום את האטמוספירה נותנת החיים הזו- יחיה ויגדל לשיעור קומתם של גברים ונשים במשיח." אלן ג'יי וייט, הדרך למשיח עמ' 52 – תוקן על-ידי ישראל פישר. עמ' 68 במקור באנגלית. כמובן שההתגלות הגדולה ביותר של השליחות בפועל של אלוהים נראית בלובו בשר ודם ובפועלו של ישוע. למרות שישוע בא לעולמנו לעשות דברים רבים (להביס את השטן, לגלות את אופיו האמיתי של האב, להוכיח שההאשמותיו של השטן שקר הם ולהראות שחוקיו של אלוהים ניתנים לשמירה) הסיבה העיקרית לבואו הייתה להקריב את חייו כקורבן המשיח על מזבח הצלב ככפרה על האנושות ולהציל אותנו מהתוצאה האולטימטיבית של החטא שהוא המוות השני.

מה מלמדים כל אחד מן הפסוקים הבאים על מותו של ישוע?

יוחנן 3: 14, 15

ישעיה 53: 4-6

ב' קורינתיים 5: 21

"אֵת זֶה אֲשֶׁר לֹא יָדַע חֲטָאת עֲשָׂה (אלוהים) לְחֲטָאת בְּעַדְנוּ, כְּדִי שְׂאֵנוּ נִלְבֵּשׂ אֶת הַצְּדָקָה שֶׁל אֱלֹהִים בּוֹ". הרעיון הזה נקרא 'החילוף הגדול', ישוע לקח על עצמו את חטאינו וסבל כחוטא בשביל שאנחנו בעודנו חטאים נוכל להיחשב לצדקה לפני האלוהים כמו ישוע עצמו.

דימויים של שליחות

משימת שליחות היא יוזמת אלוהים להצלתה של אנושות אובדת. משימת ההצלה של אלוהים מונעת על-ידי כוחה של האהבה שלו לכל אחד מאיתנו. אין סיבה יותר עמוקה מזו. אלוהים שלח את המשיח בנו במשימה להושיע את העולם כולו. הבשורה על-פי יוחנן לבדה מכילה יותר מארבעים הצהרות על המימד העולמי של משימתו של ישוע. לדוגמה יוחנן 17: 3; 12: 47. כשם ששלח האב את המשיח להושיע את העולם, כך שולח המשיח את חסידיו: **”כִּשְׁם שֶׁהָאֵב שָׁלַח אוֹתִי, כֵּן גַם אֲנִי שׁוֹלַח אֶתְכֶם.”** (יוחנן 21: 20). **קיראו את מתי 5:13,14. מהן שתי המטאפורות המשמשות כ'משימה' בפסוקים אלה, מה הם מייצגים?**

המטאפורות של מלח ואור מסמלות את לב תפקידו של המשיח בהשפעתו על האנושות. בעוד שמלח פועל מבפנים, בהיצטרפו למסה שאיתה הוא בה במגע, האור, להבדיל, פועל חיצונית ומאיר את כל אשר אליו הוא מגיע. המונח 'הארץ' במטאפורה של המלח כוונתו לאנשים שאיתם באים המשיחיים במגע, בעוד שהמונח 'אור העולם' כוונתו לעולם שבו אנשים יושבים בחושך ומחכים להארה.

בני-ישראל קיבלו עידוד לחיות לפי העקרונות המוסריים וכללי הבריאות שנתן להם אלוהים. היה עליהם להיות האור המאיר ומושך: **”וְנִתְּיָךְ לְאֹר גוֹיִם”** (ישעיה 6: 49). קיומם הכולל במצב של בריאות, שגשוג ונאמנות לשבת של אלוהים ולשאר מצוותיו יכריזו ויעידו לאומות סביבם על מעשיו האדירים של אלוהים בבריאה ובגאולה. האומות, בהתבוננם על השיגשוג, יתקרבו אליהם ללמוד כיצד לדעת את אלוהים. (זה היה הרעיון בכל מקרה). לכשבא המשיח דיבר גם הוא על המלח, כדרך נוספת למתן עדות. על-ידי השפעתם, המשיחיים אמורים לרסן את השחיתות בעולם. לעיתים קרובות אנשים כופרים נמנעים ממעשים רעים בגלל תודעה מוסרית שמקורה בהשפעה המשיחית. משיחיים לא רק שמשפיעים לטובה על העולם המושחת הזה בנוכחותם, אלא גם בעירובם עם אנשים על-מנת לחלוק עימם את המסר המשיחי של הגאולה.

אור או מלח, עד כמה טוב מתן העדות שלכם ושל הקהילה שלכם לעולם סביב? האם האור מתעמעם, האם המלח תפל? אם כן, כיצד נוכל ללמוד שהשינוי וההתעוררות מתחיל איתנו באופן אישי?

לימוד נוסף: עסקנו במספר היבטים מסויימים של טבעו השליחותי של אלוהים. שליחות קשורה בעיקר לישועה במשיח, שהתגלמותו היא הנושא המרכזי של האמונה המשיחית ושליחותה. בחייו ובמותו, סלל ישוע את הדרך לגאולת כל המין האנושי. אנחנו כמאמיניו, כשליחיו, צריכים לבשר לאנשים את החדשות הטובות של מה שעשה ישוע עבורם.

"הקהילה המשיחית על-אדמות אורגנה למטרת שליחות, ורצון האדון לראות שהקהילה כולה מוצאת דרכים ואמצעים דרכם אנשים רמים ואנשים פשוטים, עשירים ועניים, יוכלו לשמוע את מסר האמת. לא כולם נקראו לעבודה אישית במדינות זרות, אבל כולם יכולים לעשות משהו, על-ידי תפילותיהם ומתנותיהם, לסייע בעבודת השליחים." (אלן ג'יי וייט Testimonies for the church Vol.6 p.29).

שאלות לדיון:

1. חישבו עוד על שאלת מקור האנושות. מדוע מוצאנו חשוב כל-כך? כיצד תוכל הבנה כזו של מקורותינו לעזור לנו להבין מי אנחנו ומה מרשת קיומנו?
2. כיצד עוזר לנו הציטוט הבא מכומר קתולי מהמסדר הישועי, להבין את קיומם של רצון חופשי, אהבה ורוע בעולמנו?
 "אם אלוהים רוצה ליצור יצורים אוהבים (בחיקוי אהבתו המושלמת), עליו ליצור יצורים חופשיים שעלולים להביא סבל ורוע בעולם על-פי בחירתם. הדינמיקה של אהבה וחופש דורשת שאלוהים יאפשר לנו חופש ומרחב פעולה על-מנת לגדול באהבה דרך החופש האנושי שלנו. האלטרנטיבה היחידה של אלוהים למתן יצורים חופשיים לבחור מעשים נטולי אהבה היא להימנע מלברוא יצורים אוהבים." (Robert J. Spitzer, *New Proofs for the Existence of God: Contributions of Contemporary Physics and Philosophy*, Kindle Edition (Eerdmans Publishing Co., 2010), p. 233).
3. מותו של ישוע היה מקרה יחיד שקרה לפני כאלפיים שנה בלב אומה קטנה בתוך האימפריה הרומית רחבת הידיים. אבל, לאירוע זה יש משמעות ניצחית לכל בן-אנוש. איזו אחריות מוטלת עלינו, משום שאנו מודעים לו, לספר למי שאינם יודעים? כיצד הם יוכלו ללמוד אודות קורבן המשיח אם לא נאמר להם אנחנו?

אברהם: השליח הראשון

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: בראשית יב': 1-3,6,7; בראשית יד': 8-24; עברים יא': 8-19; גלטיים ג': 6; בראשית יח': 18,19.

פסוק לשינון: "כִּמוֹ שְׂאֲבָרָהֶם הָאֱמִינִין בְּאֱלֹהִים וְנִחַשְׁבָהּ לוֹ צְדָקָה. וּבָכֵן דָּעוּ כִּי בְּנֵי הָאֱמוּנָה הֵם בְּנֵי אֲבָרָהֶם. וְהִפְתּוּב, בְּיַדְעוּ מְרַאשׁ שְׂאֱלֹהִים יְצַדִּיק אֶת הַגּוֹיִים עַל-יְדֵי אֱמוּנָה, הַקְּדִים לְבָשֶׁר לְאֲבָרָהֶם: "וְנִבְרָכוּ בְּךָ כָּל הַגּוֹיִים". (גלטיים 3:6-8).

אין זה צירוף מקרים ששלוש הדתות המרכזיות בעולם – יהדות, נצרות ואיסלאם נקראות לעיתים "אמונות אברהמיות". זאת משום שכל השלוש, בדרך זו או אחרת מראות שורשים מאדם זה. אף על פי שאברהם נערץ כדמות למופת של אמונה, השבוע נבחן אותו כשליח, שנקרא על-ידי אלוהים ללכת לארץ אחרת ולתת עדות לתושביה אודות אלוהי האמת, הבורא והגואל.

אלוהים נתן לאברהם ולצאצאיו (גלטיים 3: 29) משימה בת שלוש מטרות:

1. להיות נמעניה ושומריה של האמת אודות מלכות האלוהים שאבדה במהלך ההיסטוריה שקדמה לו.
2. להיות הערוץ דרכו ייכנס הגואל להיסטוריה האנושית.
3. להיות משרתיו הנאמנים של אלוהים, אור לעמים, אור לכל מי שצריך לדעת את אלוהים.

הקריאה לאברהם

”וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל אַבְרָם לֵךְ-לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמְמולֶדְתְּךָ וּמִבְּיַת אָבִיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָרָאךָ: וְאַעֲשֶׂה לְגוֹי גָדוֹל וְאַבְרָכְךָ וְאַגְדֹּלְהָ שְׁמִי וְהָיָה בְרָכָה: וְאַבְרָכָה מִבְּרַכֶּיךָ וּמִקְלָלֶיךָ אָאֹר וּנְבָרְכֹו בְּךָ כָּל מְשֻׁפָּחֹת הָאָדָמָה.” (בראשית 12: 1-3).

שמו של אברם, שפירושו אב-רם, שונה לאברהם ('כי אב המון גויים' נתנו אלוהים), גדל באור כשדים, איזור שנמצא היום במדינת עיראק. אלוהים קרא לו להפריד עצמו מהחברה המוכרת והזרם הרוחני ולהגר לארץ לא מוכרת, שבה, במהלך כמאה שנים אלוהים חולל בו מהפך רוחני ועשהו לאבי האמונה. במהלכם של מאבקים אישיים ומשפחתיים הופך אברהם לאב-טיפוס שליחי למספר קבוצות אנשים ולמנהיג מכובד שהיה עד לאמונתו באלוהים.

קיראו את בראשית 12: 1-3. איזה עקרונות נוכל לאמץ למצבנו האישי? במה התנסה אברהם, שאנו יכולים להתנסות גם כן? (ראו עיברים 10-8: 11).

ראש בית האב נקרא לעזוב את עברו מאחור, ולצעוד באמונה. להאמין במה שנקרא כלא יאומן, ולעשות את שקרא לו אלוהים לעשות. וכתוצאה לנאמנותו, יתברכו כל משפחות האדמה. רבים מאיתנו נבחנים כשם שנבחן אברהם. אולי לא נשמע את קולו של אלוהים מדבר איתנו ישירות, אבל הוא קורא לנו דרך תורתו ודברו והאירועים שבהם ניתן לראות את השגחתו. ייתכן שיידרש מאיתנו לעזוב קריירה שמבטיחה כבוד ועושר, או לעזוב עמותות רווחה ולהיפרד ממשפחתנו; ייתכן ונצטרך לעלות על דרך שתיראה כהכחשה עצמית, מצוקה והקרבה. אולם אם ניקרא, כיצד נוכל לסרב?

בבראשית 12: 1 אלוהים אומר 'לך-לך', כלומר לטובתך, למענך. כיצד נבין משמעות זו, וכיצד ניישם אותה בעצמנו?

עדותו של אברהם למלכים

לוט היה קרוב משפחתו של אברהם וליווה אותו בחלק ממסעותיו. הבחירה שלו בעמק הירדן הרווי הביאה אותו במגע עם אנשיה הרשעים של סדום (בראשית 13: 1-13). הוא חולץ פעם אחת לאחר מכן על-ידי אברהם (בראשית 14: 11-16), ולאחר מכן ניצל על-ידי שני המלאכים (בראשית 19). כששמע אברהם שקרובו לוט היה בצרות, הוא החליט לעזור לו. במבצע ההצלה, פיקד אברהם על כוח של למעלה משלוש מאות איש, יושבי ביתו. מספר מלכים היו מעורבים בקרב על סדום ואברהם יצא מנצח.

קיראו את בראשית 14: 8-24. מה העידו מעשיו של אברהם על אופיו, אמונתו ועל

אלוהיו?

למלכים שכבש, גילה אברהם את כוחו של אלוהים. אפילו תוך כדי מבצע ההצלה, 'אבי האמונה', אברהם לא איבד את הקריאה האלוהית שלו להיות ברכה לכל העמים. "ירא ה' זה לא רק עשה שירות כביר למען ארצו אלא אף הוכיח את אומץ ליבו. עתה התברר כי צדקה איננה פחדנות, וכי אמונתו של אברהם הפיחה בו אומץ לשמור על הצדק ולהגן על העשוקים. גבורתו הפכה אותו בעל השפעה רבה בקרב השבטים השכנים. עם שובו מן המלחמה, יצאו לקראתו מלך סדום ופמלייתו כדי לחלוק לו כבוד. מלך סדום הפציר באברהם לקחת לעצמו את הרכוש שהציל מן הבוזזים ולהחזיר לו את השבויים בלבד. על פי מנהגי המלחמה באותם הימים, השלל היה שייך למנצחים. ואולם, אברהם לא יצא למשימה מתוך תאוות בצע, ולכן סירב לנצל את חסרי המזל, ודרש שבני בריתו יקבלו את כל החלק שהגיע להם." אבות האומה ונביאי ישראל - אלן גיי וייט עמ' 102 בתירגום העברי.

חישבו על הדרך שבה אתם מתנהלים עם אחרים. איזו עדות מוצגת להם על האמונה

שלכם?

אמונה למופת

למרות שהיה רחוק משלמות, היה אברהם איש האלוהים ופעם אחר פעם בתנ"ך ובכל כתבי הקודש, הוא משמש דוגמה לנאמנות ולמשמעות של ישועה על-ידי אמונה (בראשית 6: 15; גלטיים 3: 6).

קיראו את אל העברים 11: 18,19. מה מלמדים הפסוקים האלה על אברהם ואמונתו שחשוב כל-כך לדעת לכל מי שבשם אלוהים חושב להיות שליח?

אלוהים רצה להשתמש באברהם, אבל הדבר הראשון שהיה צריך לקרות זה שאברהם יעזוב את עברו מאחור. הלקח צריך להיות ברור לכל אחד מאיתנו, במיוחד אלה מאיתנו שעברם לא היה בהרמוניה עם רצון וחוק האלוהים- זה כולל את כולנו. (רומיים 3: 23; קהלת 7: 20).

עובדה מפתיעה היא שלמרות שאברהם עזב "הוא יצא מִבְּלִי לְדַעַת לְאֵן יֵלֵךְ." (אל העברים 8: 11). בעוד שרוב השליחים יודעים לאן הם הולכים מבחינה גיאוגרפית, במובן אחר כאשר כל אחד מאיתנו לוקח צעד ענק של אמונה ונותן ליבו לאלוהים, איננו יודעים לאן דברים יובילו בטווח הקצר למרות שבטווח הארוך יש לנו הבטחה מוחלטת. אם היינו יודעים, לא היה זה מצריך אמונה, לפיכך אי-ידיעה היא תנאי מוקדם לחיים של אמונה. דבר חשוב נוסף הוא שאברהם "חִפָּה לְעִיר שְׁיֵשׁ לָהּ יְסוּדוֹת, שְׁאֲדָרִיכָלָהּ וּמְקִימָהּ הוּא הָאֱלֹהִים." (עברים 10: 11). אברהם שימר תדמית זו במחשבותיו, הוא ידע שכל אשר יש לו להתמודד כאן, העמל והקשיים, בסופו של דבר יהיו כדאיים. הוא ידע שאינו גר בודד אלא חלק מ"זָרִים וְגוֹלִים" כרבים אחרים אל העברים 13: 11. העולם הזה, וחינו בתוכו, המופיעים כיקרים לנו (זה כל מה שיש לנו כעת...), אינם מהווים את כלל הסיפור, אפילו לא מתקרב לכלל הסיפור. נצח!... וכמובן שאחת הדוגמאות הטובות ביותר לאמונה בפועל בתנ"ך הייתה זו של אברהם שהיה מוכן להקריב את בנו לעולה על הר המוריה בציות לאלוהים.

איזה דוגמאות נוכל לתת על דרכים במ חוינו צעידה תוך אמונה? עם איזה קשיים התמודדתם? איזה שמחות חוויתם? עכשיו כשאתם יודעים, מה הייתם עושים אחרת?

אברהם הנווד

מחקר חייו של אברהם מגלה שאמונתו כללה מאבקים קשים נגד ספקות וחוסר אמון בכוחו של אלוהים. אבות אבותיו של אברהם היו עובדי עבודה זרה (אלוהים אחרים- יהושע 2: 24), ואולי רקע זה מסביר מדוע לא תמיד היה לו אמון מלא בכוחו של אלוהים. פעמיים הוא הראה פחדנות ואמר לשרה לספר רק חצי אמת (בראשית 12: 11 ; 20: 2), הוא צחק כשנאמר לו שיהיה לו בן משרה (בראשית 17: 17).

על אף המגרעות, אלוהים עדיין פעל דרך אברהם בגלל שאברהם רצה שאלוהים יפעל דרכו, ותוך כך יכל אלוהים לעצב את אופיו. אחד האמצעים שבו השתמש אלוהים בכדי להפוך את אברהם לרפורמטור (מתקן) ושליח, הייתה נדודיו הרבים. נוודות היא השכלה בפני עצמה. היא פותחת לאדם רעיונות חדשים ואפשרות לשינוי. עליות לרגל לירושלים היוו מרכיב חשוב ונדרש כחלק מפולחן העם הישראלי. השינוי שחל על עולי הרגל תוך כדי גמיאת המרחקים, לינה במקומות שונים, מזון שונה, חשיפה לאקלים שונים ואנשים אחרים, הגבירה את אמונתם תוך כדי מצבם הפגיע. פולחנם, הקרבת הקורבנות והמנחה, המחולות ושינון שירי ההלל עזרה לעם האלוהים לאשר את זהותם ומסורתם. במסעותיו ממקום הולדתו באור כשדים ועד למקום קיברו בחברון, ביקר אברהם בכחמישה עשר איזורים גיאוגרפיים שונים. מרבית פרקי הרפורמה והשליחות שחוה בחייו קשורים היו במסעות.

מה היו חלק מהלקחים הרוחניים שלמד אברהם במקומות הבאים?:

אלון מורה בשכם – בראשית 12:6

חברון – בראשית 13:18 ; 14:20

אלוני ממרא – בראשית 18:1 ; 18:20-33

הר המורייה – בראשית 14-1-22

אברהם: שליח האלוהים בביתו!

”וּאֲבָרָהֶם הָיוּ יְהִיָּה לְגוֹי גָדוֹל וְעָצוּם וּנְבָרְכוּ-בוֹ כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ: כִּי יִדְעֹתֶיךָ לְמַעַן אֲשֶׁר יֵצֵא אֶת-בְּנֵי וְאֶת-בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דְרָךְ יְהוָה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הִבִּיא יְהוָה עַל-אֲבָרָהֶם אֶת אֲשֶׁר-דָּבַר עֲלֵיו“ (בראשית 18: 18, 19).

איזה לקחים חשובים לנאמנות ועבודת האלוהים נוכל למצוא בפסוקים אלה? _____

”אלוהים קרא לאברהם להיות מורה דברו, הוא בחר בו להיות אב ל'גוי גדול', משום שהוא ראה שאברהם ינחה את ילדיו ואת בני ביתו בעקרונות חוקיו של אלוהים. ומה שנתן כוח להוראתו של אברהם היה ההשפעה שהייתה למפעל חייו. מספר בני-ביתו מנה יותר מאלף נפשות, רבים מהם ראשי משפחות, ומספר לא מועט של חוזרים בתשובה שריים” (אלן גי וייט p.187 Education).

פעילות בשליחות תהיה מוצלחת יותר תוך שהיא מגובה בחיי משפחה השרויים בהרמוניה ובסדר של אלוהים. כתבי הקודש והיסטוריית הקהילה מעידים על כך שרוב הקהילות המשיחיות דאז פעלו בבתים פרטיים, בבתי משפחות. אחת הסיבות שבגללן בחר אלוהים את אברהם הייתה משום שאלוהים ראה את יכולתו להנחות את ילדיו ואת יושבי ביתו בדרכיו של אלוהים. מטרתו של אלוהים במשפחה שווה למטרתו בשליחות ”עֲשֵׂה צְדָקָה וּמִשְׁפָּט“ (משלי 3: 21).

איזה דוגמאות ממשפחתו של אברהם תוכלו למצוא שמעידות על נאמנותם לאלוהים?

(עברים 11: 11, 20).

כמובן שניתן למצוא דוגמאות בתנ"ך של אנשים מאמינים ונאמנים שמשפחתם לא הלכה בדרכו של אלוהים. עם זאת, הנקודה הבולטת בין כל הציטטות המקראיות היום, ברורה: אמונתו של אברהם והדוגמה שנתן היו בעלות השפעה חזקה מספיק כדי שמשק ביתו ילמד לשמור את ”דְרָךְ יְהוָה“ (בראשית 19: 18).

”וְשָׁמְרוּ דְרָךְ יְהוָה“, מה אומר לכם ביטוי זה? כיצד נשמור את דרך אלוהים? _____

לימוד נוסף:

"אלוהים קרא לאברהם וברך אותו בשגשוג וכבוד; נאמנותו של אבי האומה שימשה אור ומופת לתושבי הארצות בהן עבר במסעותיו. אברהם לא הסתגר בדלת אמותיו. הוא שמר על קשרי ידידות אמיצים עם מלכי הארצות השכנות, שאחדים מהם חלקו לו כבוד רב; יושרו, נדיבותו, מסירותו, אומץ לבו וחסדו ייצגו את אופיו של אלוהים. אלוהי השמיים התגלה באמצעות נציגיו בארם נהריים, בכנען, במצרים ואפילו בקרב תושבי סודם." (אלן ג'י וייט – אבות האומה ונביאי ישראל עמ' 273).

שאלות לדיון:

1. במשך אלפיים שנה סיפורם של אברהם ויצחק בהר המוריה הלהיב ואיתגר את המאמינים, ובאותה עת עורר בוז ולעג בקרב אלה שראו מעשה זה כאקט אכזרי וברברי. קיראו את הסיפור שוב בפרק כב' בבראשית. איזה לקחים חשובים תוכלו להפיק מסיפור זה? מה זה בא ללמד על קורבן המשיח והמחיר הנורא של החטא? מה זה בא ללמד על אמונה ומה שכרוך בה? מדוע מטריד הסיפור כל-כך הרבה אנשים?
2. קיראו את בראשית 12:11-13; 20:2. שני מקרים בהם אברהם, איש האלוהים מראה חוסר אמונה. מה נוכל ללמוד מסיפורים אלה?
3. אחד הפסוקים המוכרים ביותר בכתבי הקודש נמצא בבראשית 15:6. מה אומר פסוק זה? באיזה הקשר נאמרו דברים אלו? באיזה הקשר מופיע טקסט זה בברית החדשה (רומיים 4:3; גלטיים 3:6; יעקב 2:23)?
4. מיהם חלק ממנהיגי הדת הגדולים שחברי משפחתם לא הלכו בדרכו של אלוהים? מה נוכל ללמוד מסיפוריהם שיעזור לנו ולכל מי שמתקשה במתן עזרה לבני משפחה כדי שיהיו נאמנים?

שיעור מספר 3 11 - 17 יולי*

השליחות הבלתי סבירה

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: מלכים ב' 1-27; 5; מלכים ב' 1-15; 2; יוחנן 5:15; רומיים 4-11; 6; רומיים 1:6.

פסוק לשינון: "מְצַרְעִים רַבִּים הָיוּ בְּיִשְׂרָאֵל בְּיָמַי אֲלִישָׁע הַנְּבִיא וְלֹא טָהַר אִתָּךְ מִהֶם מְלֶבֶד נֶעְמָן הָאֲרָמִי." (לוקס 4:27).

ספרי המלכים כוללים את היסטוריית מלכות ישראל, מ 970 עד 560 לפני הספירה, ומתעדים אירועים מרגשים ודרמטיים של תהפוכות פוליטיות בעלות השפעות מרחיקות לכת על עם ישראל. בתוך תיעודים אלה הסיפורים אודות אליהו ואלישע, הנביאים הנועזים שהרפתקאותיהם שילהבו את דימונם של ילדים ומבוגרים כאחד בכל דור. קווי הדימיון בין פועלם של ישוע ואלישע גם הם מעניינים. בשני המקרים קמו מתים לתחייה, מצורעים רופו, ומזי רעב הואכלו מכמויות קטנות של מזון. השבוע השיעור עוסק באחד מהניסים האלה: ריפוי של נעמן, עובד אלילים גאה בעל מעמד וכבוד, שהיה בעל צורך גדול, בא להתנסות בכוחו העצום של אלוהים חיים באמצעות עדות בשליחות שלא חשבה. בין כל האמיתות הרוחניות שנוכל למצוא בסיפור זה, נוכל גם לקחת מודל לשליחות בין תרבותית בעיצומן של מתיחות בינלאומית ויריבות. וכמו כן, נוכל לראות בסיפור זה מודל לתוכנית הישועה והדרך בה היא פועלת.

*לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה 18 ביולי.

היה לו הכל, אבל...

”וְנַעֲמָן שָׂר-צָבָא מֶלֶךְ-אַרְם הָיָה אִישׁ גָּדוֹל לְפָנָי אֲדֹנָיו וְנָשָׂא פָנָים כִּי-בֹ נָתַן-יְהוָה תְּשׁוּעָה לְאַרְם וְהָאִישׁ הָיָה גְבוּר חֵיל, מִצְרָע“ (מלכים ב' 5:1).

הפסוק הזה מכיל ארבעה תיאורים ותארים שהציגו את נעמן בצמרת הממשל והחברה הארמית. הייתה לו השפעה רבה על מלך ארם, הוא היה בעל מעמד חשוב; יד מינו של המלך בנושאי צבא ודת (פס' 18). הוא היה עשיר מאוד (פס' 5). אולם הפסוק הראשון כולל גם, אבל אחד גדול. כל כוחו של נעמן, כבודו וגבורתו, החווירו לנוכח המחלה המפחידה ביותר של אותם ימים- צרעת. וזה בדיוק מה שהיה לו, דבר שהטיל צל כבד על כל השיגיו. מחלה זו הביאה אותו במגע עם נביא האלוהים, ודרך קשר זה הוא הפך למאמין באלוהי האמת.

קיראו את מרק 1:40-45; לוקס 8:41-56; ומרק 12:1-2. מעבר לעובדה הברורה שישוע עשה ניסי ריפוי בקטעים האלה, מה המכנה המשותף? מה הביא את כל האנשים האלה לישוע?

שיבושים בחיים האישיים, טרגדיות ומעברים, יכולים לגרום לאנשים להיפתח יותר לאמיתות רוחניות ולחיפוש אחר אלוהים. חורבן פיזי, פסיכולוגי, פוליטי או אסונות אחרים, עשויים לפתוח פתח לאנשים למציאות האלוהית. אובדן אישי, אסונות לאומיים ומלחמות, הם מניעים עיקריים שגורמים לאנשים לחפש כוח גדול יותר מהם. הקהילה מודעת לכך שזכייה בעיטור נשמות גדולה יותר באיזורים שבהם אנשים סבלו אישית או חברתית.

מצד אחד נראה שהיה לנעמן הכל, מצד שני הוא היה אדם שבור ללא תקווה. באיזה דרכים כולנו בעצם ככה, שחיינו כוללים דברים טובים ורעים בעת ובעונה אחת? כיצד נלמד לתת לשני צידי המתרחס הללו לחבר אותנו לאדון?

עדה לא נחשבת

קיראו את מלכים ב' 7-1:5. מה קורה כאן? מדוע שהארמים יקשיבו לדבריה של ילדה שבוייה שהייתה לשפחה? מה יכולות להיות ההשלכות הנסתרות של מה שהתרחש?

המקרא לא נותן לנו פרטים ממש של הדרך שבה התנהגה הילדה הזאת בבית אדוניה, אבל ברור שמשוהו בה הרשים ותשומת ליבם של המשפחה נתבקש. חישובו על כך: בהשים משקל על דבריה של שבוייה קטנה במשק ביתו, הולך המנהיג הצבאי העשיר והחזק למלך, אומר לו את שאמרה הילדה, ומקבל אישור מהמלך לצאת למסעו, ויותר מזה, הוא מעמיס לו מתנות שיוכל לתת לנביא לכשיפגוש בו. כמובן, שהרבה יותר ממה שנאמר בפירוש התרחש. אף על פי כן, שליחתו של אלוהים הטמיעה את הידע שלו בחוגי השלטון הסורי דרך ילדה יהודית שבוייה, עלומת-שם, שנחטפה באכזריות מביתה בפשיטה הארמית. במקום להתמקד על האכזריות וחוסר המשמעת של מעשים אלו, וחיי העבדות שלה, היא בחרה לשתף את אמונתה האיתנה בכוחו משנה החיים של אלוהים, שפעל דרך אלישע שבשומרון (פס' 3). ונתון כך, כמו דניאל וחבריו בבבל מאוחר יותר, היא הצליחה להמיר את גורלה להזדמנות לחלוק את אמונתה. לדברי אלן גיי וייט: "התנהגותה של העוזרת השבוייה, הדרך שבה נשאה עצמה בביתם של עובדי האלילים הזרים, היא עדות חזקה לכוחו של החינוך המוקדם של הבית." (נביאים ומלכים עמ' 245).

מה זה בא ללמד אותנו על העובדה שאמונתנו, אורח חיינו, ומעשינו יכולים למשוך אחרים אלינו ואל האמיתות שהופקדו בידינו?

מה שמרתק בסיפור הזה הוא תגובתו של מלך ישראל בקבלו את האיגרת. האם אני אלוהים? היכול אני לרפא צרעת? מילותיו גילו עד כמה הייתה המחלה הזו מפחידה ומדוע יכל רק נס להביא לריפוי. מסיבה כלשהיא, השתמעה מהמכתב ציפייה שהמלך יגרום לנס רפואי. הוא ידע שלא יוכל לעזור בזה וחשב שהכל היה תכסיס בכדי לעורר מדון.

הנביא אלישע

פועלו של הנביא אלישע במאה התשיעית לפני הספירה, מסופר בשרשרת של 18 אפיסודות שאירעו לאורך של מעל ל 50 שנה. בפועלו שימש רוב הזמן כמנהל בתי הספר לנביאים ורוב חייו היו גלויים לעיני הציבור. חייו כללו אותות ומופתים ברמה אישית ולאומית. עזרתו וייעודו של אלישע נדרשו על-ידי מלכים ופשוטי העם כאחד.

קיראו את מלכים ב' 15:1-2. מה באים ללמד פסוקים אלה על קריאתו ומפעלו של אלישע?

ללא ספק, הנביא אלישע נקרא על-ידי אלוהים. מקרים וניסיונות מדהימים אישרו לו את קריאתו. הוא הכיר בחוסר האונים שלו, והבין שהוא זקוק לכוחו של אלוהים, ועל כן ביקש מנה כפולה של רוח הקודש בשביל שיוכל לעשות את שנקרא לעשות. עוד אז, הבין איש האלוהים הזה את שאמר ישוע מאות שנים מאוחר יותר: **”אֲנִי הִנְפֹּן; אֵתֶם הַשְּׂרִיגִים. הַעֲוִיֵּד בִּי וְאֲנִי בּוֹ עוֹשֶׂה פְּרִי לְרַב, שֶׁכֵּן בְּלַעֲדֵי אֵינְכֶם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת דְּבָר”** (יוחנן 5: 15). זהו לקח שחשוב שנלמד ונבין, תהיה עמדתנו בעבודת האדון אשר תהיה. כמובן, מקריאת הסיפור, אנו רואים שבקשתו של אלישע לכוח הזה ניתנה לו. אלישע גם הראה שהייתה לו הבנה בריאה וישרה של תפקידו שלו כשהכריז למלך ישראל: **”יֵשׁ נְבִיא בְּיִשְׂרָאֵל”** (מלכים ב' 8: 5).

עוד דבר מעניין, לחשוב על המעמד בו מופיע מפקד צבא ופמלייתו ברוב גדולתם לפתח ביתו של אלישע, הצניעות שנראתה בניגוד ליוקרה שממנה נהנה נעמן. אלישע לא נרתע ולא הרגיש מאויים מנעמן וחייליו. ובעצם, אלישע אפילו לא טרח לצאת לקראת נעמן המצביא רב העוצמה, במקום זאת הוא שלח שליח שבפיו הייתה פקודה למפקד. התמורה היחידה שקיבל עבור המסע המפרך מדמשק היתה הוראה חד-משמעית לרחוץ בירדן, אבל הוראה זו לוותה בהבטחה: **”הַלֹּדֶף וְרַחֲצֶתָ שְׂבַע-פְּעָמִים בְּיַרְדֵּן וְיָשַׁב בְּשָׂרְךָ לְךָ וְיָטָהר”** (מלכים ב' 10: 5). ללא ספק, גאוותו של איש חשוב זה נפגעה. ואולי זאת הייתה הנקודה בדיוק.

ריפוי של נעמן

קיראו את מלכים ב' 14-11:5. מה באים ללמד פסוקים אלה על נעמן וחלק מן הלקחים שנועדו לו? איזה לקחים נוכל לקחת לעצמנו?

אם אלישע היה נפגש אישית עם האישייות הנכבדה הזו ומבצע פעולות וקסמים ומיני טכסים אחרים, שהיו חלק בלתי נפרד מדתות עובדי האלילים, ייתכן שנעמן לא היה מהסס. אבל שני היבטים של קבלת הפנים שקיבל העליבו אותו. לא רק שהנביא לא בא לפוגשו אישית, הנביא הפנה אותו לנהר הירדן להירפא מהצרעת. מנקודת המבט של דרך-ארץ, נעמן צדק. היה על אלישע לצאת מביתו ולקדם את פניו בברכה. ודבר שני, נהרותיהם של דמשק היו טובים יותר, צלולים יותר בהשוואה למים העכורים של הירדן. למרות זאת, אלוהים כיוון את נעמן לנהר הירדן דרך אלישע. כל תהליך ההבראה נועד בכדי להפגין שני דברים: ראשית, שהיה נביא בישראל של אלוהי האמת ושנית, שאלוהים גמל לציות באמונה. פמלייתו של נעמן שיכנעה אותו לציית לימפקדו (אלוהים) ולפחות לנסות את הטבילה. הם טענו שאם היה המרשם לתרופה מורכב יותר, הוא היה מוכן לסבול את זה ובכך הוא שוכנע. ייתכן שזה היה די קשה לנעמן לבלוע את גאוותו בשמעו בקול ילדה שבוייה קטנה, נביא זר שלא הראה לו יחס כבוד מיוחד, ולבסוף, למשרתיו שלו. אף על פי כן, הוא היה נואש מספיק לרפואה. **”וַיֵּרֶד וַיִּטְבַּל בַּיַּרְדֵּן שֶׁבַע פְּעָמִים כְּדָבַר אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֵּשֶׁב בְּשָׂרוֹ כְּבָשׂוּר נֶעַר קַטָּן וַיִּטְהַר”** (מלכים ב' 14:5). הדרישות הראשונות לריפוי נעמן היו אמונה וציות. ברגע שהוא כבש את גאוותו ומילא את רצונו של אלוהים לרחוץ שבע פעמים במים העכורים של הירדן, הוא נרפא.

קיראו את רומיים 4-6:11. כיצד משתקפים העקרונות המצויינים כאן בסיפור של נעמן? באיזה דרכים חוויתם את מציאות ה'חיים החדשים' במשיח?

מאמין חדש

”...הִנֵּה-נָא יִדְעֵתִי כִּי אֵין אֱלֹהִים בְּכָל-הָאָרֶץ כִּי אִם-בְּיִשְׂרָאֵל וְעַתָּה קח-נָא בְרָכָה מֵאֵת עַבְדְּךָ” (מלכים ב' 15: 5).

באיזה דרכים עוזרות המילים האלו לחשוף את הניסיון של הישועה? ראו גם התגלות 12: 14; א' יוחנן 2,3; 5: 2,3; רומיים 6: 1.

נעמן יכל בקלות לשוב לדמשק מהירדן מייד לאחר הירפאו. אבל כמחווה של הכרת תודה, הוא חזר עם מלוויו לביתו של הנביא. הפעם הם פגשו באלישע באופן אישי. ההודאה שאלוהי ישראל הוא ריבון העולם הוא הנושא המרכזי בתנ"ך. מילים אלו, שיצאו מפיו של עובד אלילים מראות את אחת הנקודות הנעלות בהתגלות שבתנ"ך. חזרתו בתשובה של נעמן הבהירה כי החוויה החדשה שלו קשורה באלוהי ישראל. הנביא היה ישראלי, הנחר היה החשוב ביותר בישראל והמספר שבע הוא קשר ברור לאלוהי הבריאה. מה שאנו רואים במקרה של נעמן הוא דוגמה לאופן שבו אמונה פועלת: נעמן קיבל משהו שלעולם לא יכל להרוויח בכוחות עצמו. העובדה שאלישע סירב לקבל מתנות מלמדת שישועה אינה ניתנת לקנייה, ומקור כולה בחסד אלוהים. ובאותה העת, נכונותו של נעמן לתת דבר מה לאלישע עבור מה שעשה מראה על פעולתה של אמונה, תגובה שמקורה בתודה למה שניתן לו. אלישע סירב לקבל את המתנה. וכך הלך הוא בעקבותיו של אברהם, שסירב לקבל תגמול ממלכים פגאניים. ”אִם-מַחֹט וְעֵד שְׂרֹף-נֶעַל וְאִם-אֶקַח מִכָּל-אֲשֶׁר-לָךְ וְלֹא תֹאמַר אֲנִי הֶעֱשִׂיתִי אֶת-אֲבָרָם” (בראשית 23: 14). אלישע ידע שקבלת המתנה הייתה מקלקלת את הלקח שנעמן היה צריך ללמוד. הריפוי היה מעשה אלוהים של חסד טהור.

”תנו לנקודה הזאת להתיישב במלואה בכל נפש: אם אנחנו מקבלים את המשיח כגואל, עלניו לקבלו כשליט. אין באפשרותנו להיות חדורי ביטחון ואמונים שלמים במשיח מושיענו עד שלא נכיר בו כמלכנו ונציית למצוותיו. כך נוכיח את נאמנותנו לאלוהים. בכך יש צליל אמיתי באמנותנו, שהרי היא אמונה פעילה. היא פועלת ומונעת על ידי אהבה.” (אלן גיי וייט Faith and Works p.16).

אם אחרים היו בוחנים את חייכם, מה הם היו רואים בהם שמעידים על אהבתכם לאלוהים בזכות מה שעשה עבורכם במשיח?

לימוד נוסף: "מאות שנים לאחר שחזר נעמן לביתו הסורי, בגוף בריא ובנפש שעברה חזרה בתשובה, אמונתו הנפלאה הוזכרה וצוינה לשבח על-ידי המושיע כדוגמה מאלפת לכל הטוענים שהם שרתי האלוהים." **"מִצְרָעִים רַבִּים הָיוּ בְּיִשְׂרָאֵל בְּיָמַי אֲלִישָׁע הַנְּבִיא וְלֹא טָהַר אֶחָד מֵהֶם מִלְבַּד נַעְמָן הָאֲרָמִי."** (לוקס 27: 4). אלוהים פסח על המצורעים הרבים בישראל משום שחוסר אמונתם סגרה את הדלת עבורם לתמיד. עובד האלילים האציל שהיה קשוב לאמונת ליבו במה שנכון היה לעשות, ושהרגיש שהיה זקוק לעזרה, היה בעיניו של אלוהים ראוי לבירכתו יותר מהמצורעים בישראל, שהקלו ראש ותיעבו את הזכויות שניתנו להם בידי אלוהים. אלוהים פועל עבור אלו שמעריכים את חסדו ומגיבים לאור שניתן להם מהשמיים. " (אלן ג'י וייט נביאים ומלכים עמ' 252, 253).

שאלות לדיון:

1. במהלך השנים, דיונים רבים חלו על מה שקרה לאחר רפואתו של נעמן. במלכים ב' 5:17-19, נעמן מתוודה ברוב עוצמתה של האמונה: "לוא-יִעֲשֶׂה עוֹד עֲבָדְךָ עֲלֵה וְזָבַח לְאֱלֹהִים אֲחֵרִים כִּי אִם-לַיהוָה". אולם מיד הוא מוסיף "לְדַבֵּר הִזָּה יִסְלַח יְהוָה לְעַבְדְּךָ בְּבֹא אֲדָנִי בֵּית-רַמּוֹן לְהַשְׁתַּחֲוֹת שָׁמָּה וְהוּא נִשְׁעַן עַל-יָדַי וְהַשְׁתַּחֲוִיתִי בֵּית רַמּוֹן בְּהַשְׁתַּחֲוִיתִי בֵּית רַמּוֹן יִסְלַח-נָא יְהוָה לְעַבְדְּךָ בְּדַבֵּר הִזָּה" (פס' 18). מהן ההשלכות של תשובתו של אלישע? באיזו מידה חייבים שליחים משיחיים להיות סבלניים ומבינים כלפי חוזרים בתשובה חדשים, במיוחד כשהם מגיעים אלינו מרקע תרבותי ודתי שונים?
2. באיזו מהירות צריכה נטישת תרבות של מאמינים חדשים לקרות? "האלמנה מצרפת ונעמן הארמי חיו את חייהם כמיטב יכולתם בהתאם לאור שניתן להם; ובכך נחשבו לצדיקים יותר מעם הסגולה הנבחר של אלוהים שחזר לסורו ושהקריב את עקרונותיו למען נוחות ומוניטין." (אלן ג'י וייט The Acts Of The Apostles p. 416).
3. ריפוי וישועה באו לנעמן באמונה שהוכחה במעשיו. דונו עוד בשאלת הקשר שבין אמונה ומעשים. מדוע זה כל-כך חשוב להבין את חשיבותם הרבה ואת התפקידים השונים שהם ממלאים בחווית הישועה?

שיעור מספר 4 18-24 לילולי*

סיפור יונה

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפרקים והפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי:
יונה 1-4; מלכים ב' 14:25; ישעיה 56:7; ישעיה 44:8; מתי 12:40;
התגלות 14:6-12.

פסוק לשינון: "פָּתַח כִּיפָא בְּדַבְרוֹ וְאָמַר: 'בְּאֵמַת רוּזָה אֲנִי שְׂאֵלֵהִים אֵינְנוּ נוֹשָׂא פְּנִים, אֶלָּא בְּכָל עַם וְעַם מִי שְׂפִירָא אוֹתוֹ וְעוֹשֶׂה צְדָקָה, רְצוּי לְפָנָיו.'"
(מעשי השליחים 10:34,35).

סיפור יונה הוא סיפורו של נביא עברי שפעל מעבר לנוחות שלו. הוא חי בתקופת מלכותו של ירובעם השני כ 750 שנה לפני הספירה (מלכים ב' 14:25), בתנ"ך הוא הנביא היחיד שאנו מודעים לו ששליחותו הייתה לעם אחר במדינה אחרת. האמת שהבורא לא התכוון להגביל את הישועה לעמו הנבחר מתפרשת שוב ושוב בתנ"ך ובמיוחד בישעיה ותהילים, למרות שתיאולוגיה ישראלית פופולרית בזמנו של יונה, לא קיבלה את העובדה שהגויים גם להם חלק בתוכנית הישועה. גם בתקופת הברית החדשה היה זה שיעור קשה ללמידה עבור מאמינים יהודיים. בארבעת פרקי ספר יונה, אנו קוראים תיעוד כנה של הסתייגותו של יונה כשליח ל'זרים', תיעודם של החיובי והשלילי שבמעשיו. כאן, התגובה האנושית שבתוך תוכי הנשמה של כל אחד לקריאתו של אלוהים, משומרת ביחד עם הבקשה רבת העוצמה לצרכי השליחות בקרב עמים אחרים. מספר קווים מנחים לשליחות בקרב עמים זרים ועדות בין-תרבותית עולים מסיפור זה, שנותנים פתרונות לחלק מהסוגיות והבעיות שעיימם מתמודדים שליחים מודרניים.

* לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה 25 ביולי.

הנביא בעל ההתנהגות הלקוייה

קיראו את מלכים ב' 14: 25. מה באים פסוקים אלה ללמד אותנו על יונה? באיזה אור הוא מוצג?

מחוץ לספר יונה, מוזכר הנביא בתנ"ך בספר מלכים ב' 14: 25. כאן הוא נכבד כנביא שניבא את כיבושם מחדש של שטחי ישראל על-ידי הארמים. יונה נולד בגַת-חֶפְרָה (גת הוא בור לדריכה לשם הפקת מיצים ושמונים), עיירה בחבל זבולון בצפון הארץ, מספר קילומטרים אחדים מנצרת. מכאן משתמע שגם ישוע וגם יונה היו נביאים גליליים, שביניהם הפרידו כ- 750 שנה.

קיראו את יונה 1: 1-3, 9, 12; 2: 1-9; 3: 10-13. איזה תמונה מצטיירת מפסוקים אלה אודות יונה, הדברים הטובים והרעים כאחד?

התמונה שעולה מספר יונה היא שהנביא הוא הרכב מוזר של כוח וחולשה: ממלא רצון עצמו ומרדני ומצד שני ניתן ללימוד וצייטן. הוא היה נאמן לאלוהים, אמיץ, והאמין בתפילה, אבל באותה העת היה הוא גם צר-אופקים, אנוכי ונקמן. בעוד שיונה תואר כעבד האדון במלכים ב' 14: 25, אופיו שיקף דיוקן עצמי די עצוב מדפי הספר הנושא את שמו. תיאור גלוי לב זה של מעשי ודברי יונה הוא סימן ליושרו ואמינותו של התנ"ך. הנטייה הטיבעית של כל סופר היא לטשטש ולהסתיר היבטים לא מקובלים של גיבורים מקראיים. אולם תחת ההשראה של רוח הקודש חושפים מחברי התנ"ך את אומץ ליבם והקטנוניות שבחיי אנשים שונים על-מנת להמחיש את האמת, לא משנה כמה חלשים או לא נעימים יהיו הדמויות האלו, אלוהים יכול לפעול דרכם אם הם מוכנים לכך.

באיזה דמויות תנכיות אחרות השתמש אלוהים למרות הליקויים שבאישיותם? איזו תקווה נוכל לקחת לעצמנו מן העובדה שאלוהים משתמש באנשים עם ליקויים ופגמים לעבוד למענו בהושטת היד לאחרים?

שליח קדום

”לֵךְ אֶל-יְיָ“! הייתה פקודתו של אלוהים ליונה. בתנ”ך- הקריאה התמידית לעמים הייתה – ’בואו לציון’. תוכניתו המקורית של אלוהים הייתה שעמו יממש את תורתו, ובתוך כך לעשות את עמו אטרקטיבי כל-כך שעמים אחרים ינהרו אליהם לקבל הדרכה (ישעיה 7: 56). יונה כחלוץ השליחים של הברית החדשה (מתי 20-18: 28), מצווה ללכת לנינווה, מקום שנראה לו כמרכז טמא של עבודה זרה, אכזריות וטוטליטריות. יונה עשה הכנות מפורטות לנוע מערבה דרך הים למרות שאלוהים ציווה עליו ללכת מזרחה בדרך היבשה. יונה הנביא מסרב ונמלט בכיוון ההפוך.

קיראו את יונה 17-3: 1. מה נוכל ללמוד מהתיאור המדהים הזה?

תגובתו של אלוהים לבריחה של יונה באה בצורה של סערה חזקה. הרוחות מציינות לבוראם, בניגוד לאי ציותו של הנביא (מארק 4: 41). בעין הסערה נרדם יונה, בעוד שהצוות שהורכב מגויים- התפלל (יונה 5: 1). בכנות הודה יונה שהוא גרם לסערה, והעיד על אלוהי האמת-הבורא. שימו לב שכשאמר להם יונה – ’עברי אנוכי’ היה זה להתייחס לדתו ולאומיותו בבהלה משום עוצמת הסערה, ניסו המלחים הגויים להציל עצמם ואת הנוסעים והראו חמלה ליונה בסירובם למלא את הוראותיו ולהטיל אותו למים. (הנביא הסרבן היה מוכן להקריב את חייו על-מנת להציל אחרים). כשלבסוף הם נענו לדרישותיו והטילוהו למים, פסקה הסערה והים רגע (פס’ 15). המלחים הנדהמים היו החוזרים בתשובה הראשונים של יונה, אלוהים פעל דרכו גם בזמן בו נמלט מקריאתו. ישועתו של יונה הייתה נס כשם שישועת הספינה הייתה נס. אלוהים הכין דג גדול לבלוע את יונה. המילה במקור היא דג (דגה) ואינה מפרטת את סוג הדג שהציל את יונה בבלעו אותו. יונה במעמקי בטן הדג הוא הפרק הידוע ביותר בסיפור, אבל אל לזה להאפיל או להצל על המסר העמוק יותר שבספר – אהבתו ודאגתו של אלוהים ורצונו לישועת כל המין האנושי.

בסופו של דבר, יש רק אלוהים אחד, בורא שמיים וארץ (ראו ישעיה 7: 44; 5: 45). סגידה לכל אחד אחר היא עבודה זרה ושגויה. כל ’אל’ אחר אליו יתפללו הוא דימויני ושיקר. מדוע חשובה לנו אמת זו כל-כך להפנים ולהבין בעצמנו, במיוחד בהקשר לשליחות?

במעיי הדגה

הניסיון בן שלושת הימים במעיי הדג היה מודל למותו, קבורתו ותחייתו של המשיח (יונה 1: 17-2: 10; מתי 12: 40). אלוהים סיפק וכיוון את הדג הגדול. למרות שישנם תיעודים של אנשים ששרדו בים אחרי היבלעם על-ידי ליווייתן (המילה בעברית המודרנית, אבל לא כך באיוב 41), אנו חייבים לזכור שאלוהים סיפק את הדג הגדול הזה ואת כוח הפלא ששימר את עבדו במעיי הדג. כלומר, בסופו של דבר, מקרה נס זה יכל להתממש רק דרך התערבותו העל-טיבעית של האדון, המתגלה לאורך כל כתבי הקודש והיא שאלוהים מעורב אישית באורח פלא ובאמצעות ניסים בחיי בני האדם. יש הוכחות למכביר שהאימרה 'שלושה ימים ושלושה לילות' היו ביטוי קדום לזמן הנדרש למסע הדימוני אל ה'שאול', המילה העברית הנרדפת לעולמם של המתים- הקבר. בהתחשב במה שקרה ליונה, הוא באמת היה צריך להיות כמת. בבטן הדג יונה החל להתפלל. רב-חובל הספינה פקד על יונה "קְרָא אֶל-אֱלֹהֶיךָ" (פס' 6). אולם עכשיו כשהוא חסר תקווה, מתחיל יונה להתפלל וברצינות, משהו נואש כל כך היה צריך לקרות, על-מנת לגרום לו לעשות לבסוף את מה שאמור היה הוא לעשות מלכתחילה.

בתמציתה תפלתו של יונה נשתמרה בצורת מזמור הודייה. תהילים כאלה לרוב מורכבים מחמישה שלבים: 1. הקדמה 2. תיאור המצוקה 3. זעקה לאלוהים לעזרה 4. דיווח פועלו של אלוהים בתשובה לקריאה הנואשת 5. הבטחה לשמור כל נדר ולמתן עדות לפעולת הישועה של אלוהים.

במילים אחרות, 'אלוהים, אם אתה מוציא אותי מהמצב הזה אני מבטיח לעשות כך וכך'. מי לא התפלל בצורה כזו? ועוד שאלה מתבקשת: האם עשיתם את שהבטחתם לעשות? קיראו את מתי 12: 40. כיצד משווה ישוע את סיפור יונה לעצמו? ראו גם יוחנן

2: 19-22

הפרק הסתיים במילים: "וַיֹּאמֶר יְהוָה לְדָג וַיִּקַּא אֶת-יוֹנָה אֶל-הַיַּבֶּשֶׁה" (יונה 2: 11). ציוויו של אלוהים על הדג הגדול פעל את שלא הצליחו לעשות המלחים מלאי הכוונות הטובות למען יונה. באותה צורה ציווה המשיח על תלמידיו לאחר תחייתו, ללכת לכל קצוות העולם, כך גם יונה לאחר הרפתקאותיו במעמקי הים הלך לגויים והיה לאחד השליחים המצליחים ביותר בתקופה התנכית. הצלתו של יונה היא עדות לרחמי של אלוהים. הגעתו של יונה לחוף מבטחים כאשר הוא עטוף אצות ים, העידה על נחישותו של אלוהים להושיע ממוות אפילו חוטאים סוררים.

דור נינווה

קיראו את יונה פרק ג'. איזה מסר חשוב מצוי כאן בהקשר של הושטת-יד ובישור?

”וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֶל-יוֹנָה שְׁנִית לְאָמֹר: קוּם לֵךְ אֶל-נִינּוּה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וּקְרָא אֵלֶיהָ אֶת-הַקְּרִיאָה אֲשֶׁר אֲנִי דֹבֵר אֵלֶיךָ” (יונה 1,2: 3). שני פעלים חשובים בטקסט הזה: ראשית, זוהי הפעם השנייה שאלוהים אומר: ”לֵךְ!” אלוהים לא מוותר. הוא מעניק לבני תמותה הזדמנות שנייה. וכאן שוב אנו רואים את עיקרון השליחות של הברית החדשה, שהוא רעיון הבישור לכל העמים, שהוא ההיפך מציפייה שהעמים יבואו אלינו. הפועל החשוב השני הוא: ”קְרָא!”. הקריאה תמיד הייתה חשובה במקרא והיא עדיין היעילה ביותר להפצת מסר החדשות הטובות (קריאת מקרא קודש). אלוהים הדגיש ליונה שהקריאה שיתן תהיה הקריאה שאלוהים נתן בפיו. כלומר, המסר שעלינו להעביר אינו שלנו אלא של אלוהים, אסור שנשנה או נחסיר או שנתקן את גירסתו של אלוהים. המסר של אלוהים באופן כללי הוא של תוכחה והבטחה, דין ובשורה טובה. הכרזתו הברורה: ”עוֹד אֲרַבְעִים יוֹם וַיִּנְיָה נְהַפְכֶתָ” (יונה 4: 3) הייתה פסק הדין. ועדיין הייתה הבטחת התקווה קיימת, לגאולה ולישועה (מה שחייב היה להיות, משום שהאנשים חזרו בתשובה ונושעו).

אפילו עם ה'בשורה הניצחית' בלב הפיסקה מהתגלות 12-6: 14, יש גם בה אזהרה על פסק הדין. בשורה טובה ופסק דין הולכים יד ביד: הבשורה מציעה לנו את דרכו של אלוהים בכדי להימנע מההרשעה שפסק הדין יביא עלינו בצדק. שום בישור של החדשות הטובות אינו תקיף אלא אם מרכיבים אלו באים לידי ביטוי. 'תקינות פוליטית' המובילה לדילול של אלמנטים חזקים אלה ומפחיתה את ההבדלים בין הדתות ואפילו בין מסורות משיחיות, מסוכנת היא. בעוד שעלינו להתאים את המצגת לאנשים שאנו מנסים להושיט להם יד, אל לנו אף פעם לעשות זאת על חשבון המסר של אלוהים עליו עלינו להכריז.

מה קורה ביונה 5-10: 3? תושבי נינווה האמינו, פעלו בהתאם לאמונתם, מימשו את אמונתם ונושעו-ניצלו. אלוהים נתן לנו הבטחות נפלאות ואזהרות חמורות. מה צריך סיפור זה ללמדנו על התנאים שבהבטחות והאזהרות האלה?

קינתו של יונה

יונה 1-11: 4 מאשר שהמכשול הגדול ביותר לאלוהים לערב את נביאו בשליחות עולמית לא הייתה מרחק, רוח, מלחים, דג או תושבי נינווה. המכשול היה הנביא עצמו. אמונתם של תושבי נינווה עמדה בניגוד לחוסר אמונתו של יונה ולרוחו הנקמנית. יונה היה היחיד במקרא שהאשים את אלוהים על היותו חסוד, חומל, אך אפיים ומלא אהבה שמתרכז מלשלו אסון. בדרך כלל מעלות אלו של אלוהים מביאות להכרת תודה. "כשלמד יונה על מטרתו של אלוהים לחוס על העיר, שלמרות רישעותה הונחתה להיות באבל בשק ובאפר; הוא היה אמור להיות הראשון שישמח בשל חסדו המדהים של אלוהים; במקום זאת, הוא שקע במחשבות על האפשרות שהוא ייחשב לנביא שקר. בקינאת הכבוד העצמי שלו, הוא איבד את ההערכה שבחשיבות לאין ספור של הנפשות שהיו בעיר האומללה. החמלה שנתן אלוהים לאנשי נינווה החוזרים בתשובה גרמה ליונה להיות רוגז וכועס מאוד." אלן ג'י וייט נביאים ומלכים עמ' 271.

קיראו את יונה 4:10,11. מה מלמדים אותנו פסוקים אלה על אופיו של אלוהים בהשוואה לאופי החטא של האדם? מדוע שנהיה מאושרים שאלוהים ישפוט אותנו בסופו של דבר ולא נישפט על-ידי בני אנוש?

יונה הראה את כעסו פעמיים בפרק ד'. הוא כעס משום שאלוהים שינה את דעתו והציל את יותר ממאה ועשרים אלף תושבי נינווה. והוא כעס גם על שהקיקיון יבש. באנוכיותו היה על הנביא לתקן את סדר העדיפויות השגוי שלו. אלוהים הנחה את יונה להכיר באחוה אנושית המבוססת על אבהותו (של אלוהים). על הנביא היה לקבל את שותפותו האנושית לכל ה'זרים' האלה, למרות שהיו סוררים. האם 120,000 איש אינם חשובים יותר מקיקיון?!

קיראו שוב את נזיפתו של אלוהים ביונה. באיזה דרכים יכול אלוהים לומר לנו דברים דומים? זאת אומרת, כמה פעמים אנו מוצאים את עצמנו מודאגים יותר מנושאים אישיים (שרבים מהם פעוטים) מאשר מנשמות אבודות שהמשיח הקריב את חייו על-מנת להושיעם.

לימוד נוסף: "ספר יונה משמעותי כל-כך להבנת הבסיס של השליחות התנכית, מכיוון שהוא עוסק בהרשאת אלוהים לאנשיו בנוגע לעמים הגויים ובכך הוא משמש כצעד מכין להרשאת השליחות של הברית החדשה. אבל זה גם מספק מבט חטוף להתנגדות העמוקה להרשאה ממשרת האלוהים (יונה), שאלוהים עצמו בחר בכדי להפיץ את עבודתו העולמית." (JOHANESS. VERKUYL, CONTMEPORARY MISSIOLOGY.)
(GRAND RAPIDS. MICH.: WM.B.EARDMANS PUB.CO,1978.PAGE 96)

שאלות לדיון:

1. "בהיסטוריה של נינווה יש לקח שכדאי שתלמד היטב...עליך לדעת את חובתך לזולת, הבורים והטמאים שזקוקים לעזרתך." מהי חובתנו לזולת? (אלן ג'י וייט (The Southern Work p. 80).
2. אשור הייתה אחת המעצמות השולטות של המזרח הקרוב הקדמוני בערך מ- 885 עד 625 לפני הספירה. ישראל ויהודה סבלו שוב ושוב תחת שילטונה הקשה. יהוא, מלך ישראל אולץ לשלם מס לשליט האשורי שלמנאסר השלישי. לבסוף נפלה ישראל בידם של הכוחות האשורים ב- 722 לפני הספירה. אין פלא שיונה סרב ללכת לנינווה, אחת מהערים הראשיות של אשור ומרכז הפולחן של אישתאר אלת האהבה והמלחמה (על פי אמונתם). אלוהים קרא לו לבקר בלב הרוחניות של שטח האויב, לקרוא לאנשי המלחמה האלה לחזור בתשובה. איזה לקחים נוכל להפיק מכך בכל הקשור לשליחות?
3. כיצד תוכל 'שארית הפליטה להימנע מההנחה שהייעוץ והברכות של האדון בתחום השבת, הבריאות והחינוך ניתנים לתועלתה בלבד, ולא לטובת שאר הגויים גם כן? קיראו את ההתגלות 3:17,18.
4. באיזה דרכים, המסר של שלושת המלאכים בהתגלות 12-14:6 משקף את המסר שהיה בפי יונה לתושבי נינווה?
5. יש אנשים הדוחים אוטומטית את סיפור יונה, במיוחד החלק שבו הוא נמצא במעי הדג. איזה הנחות יגרמו להם לדחות את הסיפור? מהן ההנחות עליהן אנו מבססים את אמונתנו באמיתותו של סיפור זה?

שיעור מספר 5 25 – 31 יולי*

הגולה

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפרקים והפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי:
דניאל 12-1; ישעיה 7-39; דניאל 2: 44; מתי 15, 14: 24; בראשית 41.

פסוק לשינון: "וְלוֹ נִתַּן שְׁלֹטוֹן וְיִקְרַר וּמַלְכוּת, וְכָל הָעַמִּים, הָאָמוֹת וְהַלְשׁוֹנוֹת אוֹתוֹ יַעֲבְדוּ, שְׁלֹטוֹנוֹ שְׁלֹטוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר לֹא יַעֲבֹר וּמַלְכוּתוֹ – אֲשֶׁר לֹא תִשָּׁחַת." (דניאל 7: 14).

כאנשי נבואה, אדוונטיסטים שומרי שבת מאמינים בביאתו הקרובה של המשיח. ביאתו תשים קץ לעולם הזה כפי שאנו מכירים אותו ותחל בסופו של דבר במלכות הניצחית של אלוהים כפי שתואר בספר דניאל: "וְהַמַּלְכוּת וְהַשְׁלֹטוֹן וְהַגְּדֻלָּה שֶׁל הַמַּלְכוּת תַּחַת כָּל הַשָּׁמַיִם, נִתְּנוּ לְעַם קְדוֹשֵׁי עֲלִיּוֹנִים, מַלְכוּתוֹ מַלְכוּת עוֹלָם, וְכָל הַשְׁלֹטוֹנוֹת לוֹ יַעֲבְדוּ וְיִשְׁמְעוּ." (דניאל 7: 27). ממלכה זו היא פיסגת אמונתנו: היא "אֶרֶץ מוֹשֵׁב שְׁמִימִית" (עברים 11: 16), זו שכל אנשי האלוהים במרוצת הדורות האמינו שתבוא, ממלכה "שְׂאֲדָרֵיכָלָה וּמְקִימָה הוּא הָאֱלֹהִים." (עברים 11: 10).

אבל ספר דניאל הוא גם סוג של מדרוך לפעילות משיחית. ממנו נוכל להפיק לקחים על הדרך שבה האדון יכל להשתמש במספר מאנשיו כעדים לאלו שהיו ספוגים בבורות רוחנית ותיאולוגית. דרך נאמנותם, חריצותם ואמונתם הבלתי-נלאית, גילו מאמינים אלו את מציאות אלוהי החיים לאלו שידעו רק אלילי שקר, ונתנו לפגאנים אלה סיכוי למקום בממלכה הניצחית הזו גם כן.

* לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה 31 ביולי.

הגולה

קיראו את ישעיה 7-39; דניאל 1,2:1. כיצד מתקשרים פסוקים אלה?

דניאל, שפירוש שמו 'אלוהים שופטי', צעד בעל כורחו מירושלים המובסת לעיר הבריה הבבלית. ספר דניאל מציג היבטים מחייו של הנביא בחצרות בבל ופרס. לאחר שלוש שנים של 'חינוך' בבלי, הועסק דניאל כעובד ממשלתי ויועץ מלכותי. בכוח האלוהים, הוא הועלה ממעמד שבוי רגיל לשליח הממוקם בצמרת שתי המעצמות הללו.

ספר זה הוא הרבה יותר מאוצר נבואי ספרותי. הקורא פוגש מספר אתגרים שעמדו בפני העברים שחיו בתרבות זרה זו שלכאורה לא סיפקה תמיכה לנאמנותם לאלוהי ישראל, ולעיתים אף הייתה עויינת בגלוי. כמו כן מצטיירת תמונה של אנשים שלמדו לחיות את מחוייבותם לאמת בהיעדר בית המקדש, הכהונה והזבחים.

קיראו את דניאל 1:8-13, 5:12, 6:4, 9:3-19. מה מלמדים פסוקים אלה על אופיו

של דניאל שעשה אותו לשליח הנפלא שהיה?

"על כל מוסד הנושא את התואר 'אדוונטיסטים שומרי שבת', להיות לעולם כשם שהיה יוסף במצרים, ודניאל וחבריו בבבל. בהשגחתו של אלוהים נלקחו אלה לשבויים, על-מנת שייקחו את הידע על אלוהי האמת לעמים עובדי האלילים. עליהם היה להיות נציגיו של אלוהים בעולם ולעמוד איתנים באמונתם ולא להתפשר עם העמים שעסקו בעבודה זרה, אלה שאיתם באו במגע, ולשאת בכבוד מיוחד את שם כסוגדים לאלוהים שברא את השמיים והארץ." (אלן גיי וייט עדויות לקהילה כרך 8 עמ' 153)

חישבו עד כמה היה פשוט לדניאל להתפשר, במיוחד לאור הנסיבות. מה מלמדת

אותנו דרך חייו על התירוצים העלובים שלנו לפשרות?

עדים (דניאל 2-5)

בדניאל פרק ב' אנו למדים שלדניאל הייתה הזדמנות שנולדה מתוך הכרח, למתן עדות על כוחו של אלוהי האמת בניגוד לאלילי השקר שבבבל. לאחר שירת הלל עם חבריו בני-ארצו והודייה לאלוהים למענה תפילתם (דניאל 2: 20-23), הוא מפרש את חלומו של המלך ומעיד על גדולתו וריבונותו של אלוהים על פני כל המלכויות עלי-אדמות.

מה אומר המלך שמראה על-כך שלמד משהו אודות אלוהי האמת? ראו דניאל 2:47.

בדניאל פרק ב' עמדה לפני דניאל הברירה: או שימלא את רצון המלך או שיומת. בניגוד לכך, בפרק ג' יכלו שלושת חבריו לחסוך לעצמם את כבשן האש אם פשוט היו מצייתים למלך. במקום זאת, בעדותם הנאמנה, הם העידו על כוחו של אלוהי האמת. כיצד ידע נבוכדנאצר שדמות הרביעי בכבשן האש הייתה "כבן אלוהים"? הוא שמע על בן האלוהים מהשבויים העבריים שהיו בממלכתו. הם הביאו את הידע של אלוהים חיים השולט בכל. " (אלן ג'י וייט. The Advent review and Sabbath herald, May 3, 1892).

עיינו בדניאל פרק ד'. במה הודה נבוכדנאצר שוב על אלוהי האמת, האם בזכות עדותו של דניאל? ראו דניאל 4:37.

בדניאל פרק ה', מתוארת ההופעה האחרונה של דניאל בחצר המלכות הבבלית, מקום שבו הוא נקרא להסביר את רישום האותיות יוצאות הדופן על קיר ארמונו של בלשצאר, שתיארו את מפלת האימפרייה הבבלית לידיהם של מדי ופרס. ללא ספק התרשם בלשצאר מפועלו של דניאל, אבל, מאוחר מדי: גורלו של המלך נחתם. עצוב לגלות לפי התנ"ך (דניאל 5: 17-23) שהייתה לבלשצאר הזדמנות ללמוד את האמת ולהיכנע לה. אך כפי שאנו יודעים הוא לא ניצל הזדמנות זו.

כמה זה חשוב שנביט על חיינו ונשאל את השאלה: איזה סוג של עדות מייצגים חיינו לעולם? מה אומרת לכם תשובתכם?

דניאל בפרס

”אֲזֵי הַמֶּלֶךְ עִם שָׁחַר יָקוּם בְּבֹקֶר, וּבְהַתְּבַהֲלוֹת אֵל גֹּב הָאָרְצוֹת הֶלֶךְ.” (דניאל 2: 6).

המלך קרא לדניאל ”עֶבֶד אֵל חַי“. מה משתמע ממילים אלו?

בדניאל ו', בשינוי בין האימפריות והמלכים, שמר דניאל את עמדתו ואף קודם, והיה לאחד משלושת הנשיאים שלהם דיווחו 120 אחשדרפנים (מושלי פרובינציות בפרס). המלך דריווש אף שקל לעשותו לזויר (בכיר הנשיאים) על פני כל ממלכתו, דבר שעורר את סלידתם של הנשיאים האחרים ומושלי הפרובינציות. הם גרמו למלך לעשות צו תקיף בכל האימפריה הנרחבת שמטרתו הייתה דניאל בלבד. הוא הושלך לגוב האריות, אבל אלוהים הצילו באופן דרמטי שאפילו המלך הסימפטי לא יכל לשנות. גאולתו של דניאל שימחה כל-כך את המלך עד שהלה הוציא צו אימפירי מלכותי שרומם את אלוהי דניאל.

”וְצִוָּה הַמֶּלֶךְ, וְהִבִּיאוּ אֶת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר הִלְשִׁינוּ עַל דְּנִיָּאל, וְלִגְב הָאָרְצוֹת הַשְּׁלִיכוּ אוֹתָם, אֶת בְּנֵיהֶם וְנָשֵׁיהֶם, וְלֹא הִגִּיעוּ לְקִרְקַע הַגֹּב, עַד אֲשֶׁר שָׁלְטוּ בָהֶם הָאָרְצוֹת וְאֵת כָּל עַצְמוֹתֵיהֶם הִדְקוּ. אֲזֵי דְרִינֹשׁ הַמֶּלֶךְ כָּתַב לְכָל הָעַמִּים, הָאֲמוֹת וְהַלְשׁוֹנוֹת שְׂדָרִים בְּכָל הָאָרֶץ: שְׁלֹמְכֶם יִרְבֶּה! מִלְּפָנַי הוֹשֵׁם צו, אֲשֶׁר בְּכָל שְׁלֹטוֹן מְלָכוֹתַי יִהְיוּ זְעִים וִירָאִים מִלְּפָנַי אֱלֹהֵיו שֶׁל דְּנִיָּאל, שֶׁהוּא אֵל חַי וְקַיִם לְעוֹלָמִים, וּמְלָכוֹתָיו לֹא תִשָּׁחַת, וְשְׁלֹטוֹנוֹ עַד הַסּוֹף.” (דניאל 27-25: 6).

קיראו את דניאל ו'. מה בפרק זה מצביע על-כך שדניאל היה כבר אז עד בעל השפעה רבה על המלך? ומה בצו המלך מצביע על-כך שהוא ידע יותר על אלוהי דניאל מאשר יכל ללמוד מאירוע דרמטי בודד של הצלה? מה זה בא ללמד על העדות שנתן דניאל למלך?

יותר גולים כשליחים

דניאל היה ישראלי בגלות עקב גירוש בעל כורחו, מישראל, כשם שהיו יוסף ומשה במצרים, נחמיה בבבל ואסתר בפרס. חייהם מגלים שאכן זה אפשרי לחיות בנאמנות לאלוהים בסביבה שאינה תומכת רוחנית או תרבותית. בהכוונתו של אלוהים היה זה אף אפשרי להגיע למעמד מנהלי בולט במסגרות זרות אלו. כל אחד מאלה חי חיים עשירים ויצירתיים, תוך מיומנות במשא ומתן והסדרים שעסקו בדינמיות המורכבת של דת, חברה, פוליטיקה וכלכלה שונים מאלה שבארץ מוצאם. הם לא היו רק חברים בקהילות של גולים עבריים- הם היו גם בדרכם שלם שליחים יעילים של אלוהי ישראל. מתן עדותם בגלות היה כרוך בו בזמן בנוכחות פסיבית והכרזה באופן פעיל.

דניאל	אסתר
1. הזדהה כיהודי.	1. לא הזדהתה כיהודיה עד שנקראה לחשוף את זהותה.
2. הודיע על אמונתו.	2. שמרה דתה לעצמה עד שנקראה לחשוף זהותה.
3. אלוהים הגן עליו ועל חבריו.	3. אלוהים הגן עליה במקומות גבוהים על-מנת להציל את נפשה ועמה.
4. נתן עדות במקומות גבוהים על-מנת להציל נפשו ונפשם של אחרים.	4. נתנה עדות במקומות גבוהים להציל נפשה ועמה.
5. השפיע בעקיפין על המלך דריווש לאשר לגולים יהודיים לבנות מחדש את בית המקדש.	5. קידמה את חופש הדת והזכות להגנה העצמית של מיעוט דתי.

קיראו בספר בראשית פרק 41. באיזה דרכים יכול היה יוסף לתת עדות למצרים? כיצד משתווה סיפורו לזה של דניאל וחבריו בבבל?

_____

באיזה מצבים שבהם אתם מוצאים את עצמכם תוכלו לתת עדות לאמונתכם? האם אתם נותנים עדות פסיבית או פעילה, או שניהם? מהם הדברים שתוכלו לעשות או לומר בכדי להרשים אחרים באופן חזק יותר על טובו של אלוהים?

_____

לימוד נוסף: "המונים ייקראו לפעולות נרחבות יותר. העולם כולו נפתח לבשורה... מכל פינה בעולמנו מגיעה זעקתם של לבבות מוכי-חטא-לדעת את אלוהי האהבה... מוטל עלינו, כאלה שקיבלו ידע זה, עם ילדינו שלהם עלינו להקנות אותו, לענות לזעקתם. לכל בית משפחה, לכל בית ספר, לכל הורה מורה וילד שעליהם הארה אורה של הבשורה, מוצגת במשבר זה השאלה שנשאלה אסתר המלכה במשבר הרציני בהיסטוריית עם ישראל: **"וימי יודע אים-לעת פזאת הגעת למלכות"** (אסתר 4: 14). " (אלן גיי וייט- הבית האדוונטיסטי עמ' 484,485).

שאלות לדיון:

1. דונו בנבואות שבספר דניאל, במיוחד באלו שבפרקים 2,7,8. באיזה דרך, נבואות אלו הן עדות חזקה לא רק לאמינותם של כתבי הקודש אלא גם לידיעתו המוקדמת של אלוהים על העתיד לבוא? לדוגמה, בפרקים 2,7,8 שלוש מארבעת האימפריות העתידיות נקראות בשם. כיצד יכולות נבואות אלו ללמד אותנו לבטוח בדבר אלוהים ובהבטחותיו לנו.
2. בתיעודים האלה שבספר דניאל ובסיפורים אחרים, כמו יוסף, היו משולבים ניסים שהוסיפו אמינות רבה לעדותם בקרב הפגאנים שסביבם. במקביל, איזה היבטים של אופיים של דניאל ויוסף מוסיפים עוד לאמינות עדותם? כלומר באיזו צורה יכולים אופי ונאמנות, אפילו יותר מניסים ומופתים לתת עדות חזקה לאחרים על מציאות האלוהים ואשר ביכולתו לעשות בחיינו?
3. כפי שראינו בשיעור של יום רביעי, מתי 24:14 מאשר שהבשורה חייבת להגיע לכל קצוות העולם ואחר-כך יבוא הקץ. האם זה אומר שישוע לא יבוא עד שנעשה אנחנו את העבודה שאליה הוא קרא לנו?

שיעור מספר 6 1 – 7 באוגוסט*

אסתר ומורדכי

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפרקים והפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי:
אסתר 1-10; א' קורינתיים 9:19-23; יוחנן 4:1-26; מעשי השליחים 17:26;
מתי 22:21; רומיים 18-20:1.

פסוק לשינון: "כי אם-החרש תחרישי בעת הזאת נוח והצלח יִעמוד לַיהוּדִים
ממקום אחר ואת ובית-אביך תאבדו ומי יודע אם-לעת פִּזְזַת הגעת למלכות."
אסתר 4:14.

ע"אסתר, נעשה מבצע שליחות ברמה גבוהה בלבה של הפוליטיקה המסוכנת של אימפריית פרס. שליחותה הייתה מורכבת בעיקרה מסדרה של ניגודים בולטים. אסתר הייתה יתומה ומוצאה במיעוט אתני דתי דחוי, אך לבסוף הייתה לאשתו של מלך פרס. לא היתה זו עלייה לגדולה רק כדי שהיא תגדל מעוני לעושר, אלא עלייתה לגדולה מטרתה הייתה להוציאה מהאלמוניות ולטפחה לביצוע משימה מיוחדת במינה. זה דרש ממנה אסטרטגיה מסוכנת הכרוכה בעבודה סמוייה. מאוחר יותר היה עליה לגלות את מוצאה ודתה למרות הסיכון הרב. אסתר נתמכה על-ידי בן דודה ואביה המאמץ מרדכי, ועדותה האמיצה בכוח אישיותה המושכת בחצר האימפריה הפרסית, הצילה את עמה, שינתה את מעמדם החברתי השפל ועשתה אותם למושא ההערצה בכל האימפריה. ללא ספק, כתוצאה מנאמנותה, ידע אלוהי האמת נהיה נפוץ יותר בקרב שוביה, עובדי האלילים. בעוד שאין זה סיפור שליחות טיפוסי, נמצאים בסיפור של אסתר ומרדכי עקרונות מעניינים שיכולים להסביר לנו מהו מתן עדות בנסיבות מיוחדות.

*לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה 8 באוגוסט.

אסתר בפרס

קיראו את אסתר 2:1-20. מה מתרחש כאן? איזה דברים בסיפור הזה קשים הם להבנה מנקודת המבט שלנו היום? (זיכרו גם בקוראכם שרבים מן הפרטים אינם מתועדים).

המשתה בן שבעת הימים שערך המלך אחשוורוש לאצילים והפקידים הרשמיים נראה ראוותני, אפילו בעיני אלו שבצמרת השלטונות הפוליטיים, ובטח מעל ומעבר למה שמקובל על משיחיים. הצריכה הבלתי מוגבלת של האלכוהול (אסתר 1:7,8) הייתה צפויה. סעודות מסוג זה לא היו חסרות תקדים. קיימים תיעודים של מלכים קדומים שהתרברבו על-כך שאירחו אלפים באירועים מיוחדים. שתייה מוגזמת בנסיבות כאלה בהחלט העיבה על שיקול דעתו של המלך עד כדי כך שהוא הזמין את אשתו ושתי לספק בידור לשיכורי המלך, באסיפה כלל גברית. היה זה הרבה מתחת לכבודה כאישה נשואה וכאחת ממשפחת המלוכה. תהיה תגובתה אשר תהיה, בפניה של ושתי היתה הדילמה של אובדן מעמדה, ובחירתה האמיצה לשמור על הערכה עצמית לנוכח רצונותיו השפלים של שליט כל יכול מוביל את הקורא להבין את הכוח שאשה בעלת עקרונות טובים יכולה להפעיל, אפילו בחצר מלוכה הנשלט בידי גברים. ועתה, עלינו להתייחס למעשיה של אסתר. באסתר 2:3 ניתן הרושם שנשים אלה לא היו מתנדבות. המלך הוציא צו, ובכך נאלצה אסתר לבוא. אם היתה היא מסרבת, מי יודע מה היה אחריתה.

קראו את א' קורינתיים 23-19:9. באילו דרכים אנחנו יכולים ליישם את העקרונות המצויינים בפסוקים אלה למה שקרה עם אסתר? האם הם חלים גם עלינו?

עד כה הגיבורה האמיתית בסיפור היא ושתי, שנעלמה מיד לאחר מכן מדפי ההיסטוריה. צניעותה ועמדתה על עקרונותיה סללה את הדרך לאסתר. אולם במקרים מסוימים, עמידה על עקרונות לאו דוקא מובילה לטוב כדבר ברור מאליו. מדוע עלינו לנקוט עמדות עקרוניות, גם אם לא נדע מראש את תוצאות פעולותנו?

אסתר בחצר המלך

קיראו את אסתר 2:10,20. איזה מצבים עלולים להתעורר, בהם לאום או דת צריכים להיות חסויים, לפחות לזמן מה? _____

_____

_____

קיראו את יוחנן 4:1-26, סיפורו של ישוע והאישה על אם הבאר. מדוע אומר לה ישוע באופן כל-כך גלוי שהוא המשיח, בעת שבקרב עמו שלו הוא לא היה גלוי כך? כיצד תיאור זה יכול לעזור לנו להבין את דבריו של מרדכי לאסתר? _____

_____

_____

פעמיים השביע מרדכי את אסתר שלא לגלות את הלאום ואת הרקע המשפחתי שלה. דבר זה הטריד מספר פרשנים, שהטילו ספק בצורך הזה של הסתרה (אסתר), במיוחד בזמן שהעם היהודי לא היה תחת איום קיומי. האם לא יכלה להיות עדת אלוהים לעובדי אלילים אלה אם היא היתה גלויה בזוהתה וזוהותו של האלוהים אותו סגדה? או שניתן לטעון שלהיות יהודי, משמעו היה חוסר-אמינות בחצרות הפרסים וכך שחשיפת זוהתה האתנית הייתה מונעת ממנה גישה למלך כאשר התחננה לפניו למען עמה? אולם נראה שעוד לפני האיום מרדכי הזהיר אסתר שלא לגלות את זוהתה. התנ"ך אינו אומר לנו את הסיבה לאזהרתו של מרדכי; וביחד עם זאת, כפי שניתן לראות בדוגמה של ישוע, לא צריך לחשוף את כל הפרטים בבת אחת בכל מצב. זהירות היא מעלה חשובה. אך עדיין נשאלת השאלה מדוע ישוע מדבר באופן כל-כך גלוי לאישה שליד הבאר דבר שנמנע הוא לעשות עם בני עמו?

"המשיח היה הרבה יותר מאופק כשדיבר אליהם. מה שנבצר מהיהודים, ושתלמידיו צוו לאחר מכן לשמור בסוד, נתגלה לה. ישוע ראה שהיא תעשה שימוש בידע בהבאת אחרים לשיתוף בחסדו" (אלן גיי וייט, כמיהת הדורות עמ' 190 הגרסא באנגלית).

האם הייתם אי פעם במצב שבו ראיכם לנכון שלא לומר יותר מדי על אמונתכם? מה היו הסיבות שלכם? בהסתכלם אחורנית עכשיו, מה הייתם עושים אחרת, אם בכלל?

_____

_____

_____

”לַעַת כְּזֹאת” (אסתר 8: 5-19: 2)

באסתר פרק 3 פסוקים 5-1, מתחילה עלילת הסיפור להתפתח. מרדכי היהודי-ששמר את המצווה שנגד עבודת אלילים-סרב להשתחוות להמן, שהיה אדם בסך הכל. המן זעם וחיפש דרך לנקום את מה שהחשיב כהקלת-ראש בכבודו. על-ידי מעשיו העד מרדכי בין עובדי האלילים האלה על אלוהי האמת.

באיזה תירוץ השתמש המן בכדי לנסות לפטור את האימפריה הפרסית מהיהודים? מה זה אומר לנו על הקלות שבה הבדלים תרבותיים יכולים לעזור את עינינו לאנושיותם של כל בני האדם? אסתר 13-8: 3; ראו גם מעשי השליחים 17: 26.

כשמזימתו של המן נתגלתה, מרדכי הביע את צערו באופן גלוי, באמצעות אחד הטקסים הדתיים ביהדות שהוזכר במגילת אסתר: **”וּמְרֹדְכָי יָדַע אֶת-כָּל-אֲשֶׁר נַעֲשָׂה וַיִּקְרַע מְרֹדְכָי אֶת-בְּגָדָיו וַיִּלְבַּשׁ שָׂק וַאֲפֹר וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר וַיִּזְעַק זָעָקָה גְדוֹלָה וּמְרָה.”** (אסתר 1: 4). ובינתיים, אסתר הייתה נכונה לבוא לפני המלך. היא תהיה ליהודיה שתפר את חוק המלכות הפרסי בבואה בגבורה אל מול פני המלך ללא הזמנה, וזאת כחלק מתכנית לסיכול מזימתו של המן. המלך הרשה את כניסתה וקיבל את הזמנתה למשתה. כעת אסתר לוקחת תפקיד מוביל בדרמה שבפני הגולים היהודים בכל פרס. בסיפור זה, אסתר הראתה התכחשות עצמית וגבורה (אסתר 16: 4), טאקט (אסתר 8: 5), ואומץ (אסתר 6: 7). **”באמצעות אסתר המלכה גאל אלוהים בעוצמה את עמו. בזמן שנדמה בכל פעם, שאין כוח בעולם שיכול להצילם, אסתר ושותפותיה, על-ידי צום, תפילה ותושייה, הביאו לפתרון הבעיה, והובילו בכך לישועת עמם. מחקר פועלם של נשים בהקשר למטרתו של אלוהים בתקופה התנכית ילמדו אותנו לקחים שיאפשרו לנו לעמוד במצבי חירום בפועלנו היום. ייתכן שלא נבוא למצב גורלי ובולט כמצב הקשה בו עמו של אלוהים היה בזמנה של אסתר; אבל לעתים קרובות נשים שחזרו בתשובה יכולות ליטול חלק חשוב בעמדות צנועות יותר.”** (תגובות אלן גיי וייט, בפרשנות התנ”ך של אדוונטיסטים שומרי שבת, כרך 3, עמ' 1, 140).

קיראו את אסתר 4: 14, מילותיו המפורסמות של מרדכי לאסתר: ”וּמִי יוֹדֵעַ אִם-לַעַת כְּזֹאת הִגַּעַתְּ לְמַלְכוֹת”. באיזה דרכים יכול העיקרון שמאחורי מילות אלה לחול עליכם, ברגע זה?

מרדכי והמן

לפי אסתר 5-8, כיצד יכלה אסתר להציל את עמה?

התיעודים של שני המשתים של אסתר מביא את הסיפור לנקודת המשבר. הם גם מתעדים את ההיפוך הגדול של המזימה של השמדה האתנית. בין היתר חושף הסיפור את ההבדל בין כבוד אמיתי וכבוד העצמי, ומתעד את הענשתו של הנבל. לתככי החצר היו השלכות מרחיקות לכת. הם נותנים לנו להציץ אל מאחורי הקלעים של שליט אבסולוטי (אלוהים) וחצר משפטו. אסתר ומרדכי השתמשו בעמדותיהם, בידע שלהם בתרבות שבה הם חיו, ואת אמונתם בברית ההבטחה של אלוהים לעמו, להביא לגאולתם. בינתיים, למרות חיי שירות שקטים, מרדכי גילה את אמונתו, בלא שום אמצעים אחרים מלבד סירובו להשתחוות לפני המן. אנשים ראו זאת, והוכיחו אותו, אך הוא סרב להתפשר על אמונתו (אסתר 3: 3-5). ללא ספק, היתה זו לעדות.

קראו אסתר 1-3:6. מה אומרים לנו פסוקים אלה על מרדכי? איזה לקחים נוכל להפיק על הדרך שבה עם האלוהים נוכל לתפקד, אפילו להעיד, בארצות זרות? _____

למרות שברור היה שמרדכי נאמן לאלוהים, אף-על-פי-כן, הוא עדיין הראה נאמנות לריבון האומה שבה התגורר. בעוד שסרב להשתחוות לפני בן-אדם, עדיין היה הוא אזרח טוב, בכך שחשף את המזימה נגד המלך. למרות שאיננו יכולים לקרוא יותר מדי בין השורות מן העובדה שהוא לא קיבל גמול על מעשה זה, מאוד ייתכן שהוא עשה את זה ואז פשוט הלך לדרכו, בלי ציפיה לשכר כלשהו על מעשהו. במהלך הזמן, כפי שניתן לראות בסיפור, הוא קיבל גמול ראוי ושופע על מעשהו הטוב. דוגמה זו, יכולה אולי לבוא לידי ביטוי גם במילים הבאות: "אִם כֵּן, תִּנּוּ לְקִיסָר אֶת אֲשֶׁר לְקִיסָר וְלֵאלֹהִים אֶת אֲשֶׁר לֵאלֹהִים." (מתי 22: 21).

כאשר מספר גויים הפכו ליהודים

קיראו אסתר 8. התמקדו בפסוק 17. כיצד נוכל להבין את זה במונחים של הושטת יד ועדות?

ללא ספק, מגילת אסתר היא לא סיפור טיפוסי על הושטת-יד ועדות. ובכל זאת אנו יכולים לראות משהו כמו התרחיש זה קורה כאן לקראת הסוף. כתוצאה מהצו של המלך בשם של היהודים, החלו "רבים מעמי הארץ מתיהדים פי-נפל פחד-היהודים עליהם" (אסתר 17: 8). חלק מהפרשנים טוענים כי לא יכלה להיות זאת התנסות אמיתית שכן אין לפחד וחרדה מקום בגיור. בעוד שזה נכון, מי יודע כיצד אנשים אלה ומניעיהם בתחילה, הגיבו במרוצת הזמן לפועלה של רוח הקודש, במיוחד לאחר שראו את ההבדלים הגדולים בין אמונתם לבין האמונה והפולחן של אלוהי האמת?

קיראו רומים 18-20: 1. כיצד יוכלו הרעיונות שכאן להתייחס לאנשים האלה, במיוחד בהקשר הסיפור הזה?

בגזרות המקוריות נגד היהודים, לא רק שהיהודים נועדו להשמדה, ניתן גם למשמדיהם את "שָׁלֵלִים לְבוֹז" (אסתר 13: 3). כמו כן, כאשר קיבלו היהודים רשות להרוג את משנאיהם, נאמר להם שהם יכולים "לבוזו" רכוש אויביהם (אסתר 11: 8). עם זאת, שלוש פעמים במגילת אסתר (9: 10,15,16) נאמר במפורש כי "בְּבִזָּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת-יָדָם" היהודים. למרות שהטקסט לא מזכיר את הסיבה לכך, העובדה שצויינה שלוש פעמים מראה על הדגש שהונח על מעשה זה. סביר להניח שהם נמנעו מביזה משום שרצו שיהיה ידוע שהם פעלו מתוך הגנה עצמית ולא תאוות בצע.

כיצד נוכל לוודא כי בהושטת היד והעדות שלנו לאחרים איננו עושים דבר שיגרור לאנשים להטיל ספק במניעים שלנו? מדוע זה כל-כך חשוב?

לימוד נוסף: אלן ג'י וייט, "בימי המלכה אסתר", נביאים ומלכים, עמ' 598-606. "הצו שיצא נגד 'שארית הפליטה' יהיה דומה מאוד לזה שהונפק על-ידי אחשוורוש כנגד היהודים. היום אויבי הקהילה האמיתית רואים בחברה הקטנה של שומרי השבת כמרדכי בשער. יראת הכבוד של עם האלוהים לחוקיו שלו הם נזיפה ממותדת לאלו שהשליכו את יראת האדון ורומסים את שבתותיו." (אלן ג'י וייט, נביאים ומלכים, עמ' 605).

שאלות לדין:

1. איזה הקבלה נוכל לעשות בין הצו שהוגש נגד היהודים, ובין מה שעתיד לקרות בימים האחרונים כשנושא "תו החיה" יגיע לחזית?
2. גם יהודים וגם משיחיים קדמונים חלקו על התקינות שמגילת אסתר תהיה במתכונת המגילה אינה מופיעה בתנ"ך שהיה בשימוש על ידי קהילת הקומרן במדבר שכתבו את מגילות ים המלח, ואף לא בכתבי הקודש של הקהילות שבטורקיה וסוריה העתיקה. שמו של אלוהים אינו מופיע במגילת אסתר, ואילו ישנם כ- 190 אזכורים של מלך עובדי האלילים. אין סימוכין לתפילה, הקרבה, בית-מקדש, או פולחן, למרות שתפילה וצום כן מוזכרים. לבסוף, דגש הברית (של אלוהים) על סליחה ורחמים אף הם אינם מוזכרים. ובכל זאת, ראה האדון לנכון לכלול אותה בכתבי הקודש. מדוע? איזה לקח רוחני עצום נוכל לקחת ממנו על שביכולתו של אלוהים לעבוד בחיינו לטוב, אפילו בנסיבות שנראות קשות במיוחד?
3. חישבו עוד על הרעיון של מקרים שבמהלכם שליחים ואחרים העוסקים בהושטת יד אינם מדברים בגלוי על זהותם ועבודתם. מנו מספר סיבות (אם הן קיימות...) שבגללן עלינו לפעול כך, במיוחד בהקשר של שליחות? לפעמים, למשל, שליחים נזהרים מאוד שלא לומר מי הם, במיוחד במדינות שעוינות את העדות המשיחית. אם אנחנו מתרשמים שכדאי שלא נחשוף את זהותנו מייד, כיצד נוכל לעשות זאת בדרך שבה לא נרמה או נוליך אחרים שולל? הקהילה?

ישוע - אדון השליחות

שבת אחר הצהריים

קראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: 2 טימוטי 1:8,9; ישעיה 42:1-9; דניאל 9:24-27; לוקס 14-8:2; מתי 5,6:10; מעשי השליחים 1:1-14.

פסוק לשינון: "הוֹסִיף יֵשׁוּעַ וְאָמַר לָהֶם: "שְׁלוֹם לָכֶם. כְּשֵׁם שֶׁהָאֵב שָׁלַח אוֹתִי, כֵּן גַּם אֲנִי שׁוֹלַח אֶתְכֶם". (יוחנן 20:21).

עלפי כתבי הקודש, שליחות היא בלב לבה של הפעילות האלוהית. בישועת האנושות מעורבים האב, הבן, ורוח הקודש. דברם החל בעת הנפילה לחטא וממשיך עד הסוף. האב, הבן, ורוח הקודש יחזירו את העולם הנגאל הזה לאחדות מלאה עם הרצון האלוהי.

על פי ספרי הבשורה, ישוע עבר שינוי רדיקלי מדמות אלוהית לדמות אנושית, שינוי הכרחי להצלחת משימתו. משמעות ההיסטוריה מתמקדת בישוע המשיח, כלל פעילות המשימה של אלוהים הופכת להגיונית ועקבית, וצרכי העמוקים ביותר של בן האדם לקיום בר-משמעות מתגשמים. בברית החדשה, אנו מתוודעים למטרת ההתגלמות בבשר של ישוע המשיח. כאן אנו מגלים את תוכנית המתאר של המשימה, וזוכים במבט חטוף לדרך בה פגש ישוע אנשים מעמים אחרים, ואמונות ודתות אחרות. בדבר האלוהים, אנו יכולים לראות את פעילות הישועה הנפלאה של אלוהים עבור האנושות שנפלה לחטא.

ישוע בתנ"ך

”לִכֵּן אֵל תְּבוֹשׁ לֹא בַעֲדוֹת אֲדוֹנָיו וְלֹא בִי, אֲסִירוֹ, אֶלָּא סָבַל אֶתִּי אֶת חֲבָלֵי הַבְּשׂוּרָה כְּפִי כַח הָאֱלֹהִים, הַמוֹשִׁיעַ אוֹתָנוּ וְקוֹרָא אוֹתָנוּ בְּקִרְיָאָה קְדוֹשָׁה, לֹא לְפִי מַעֲשֵׂינוּ, כִּי אִם לְפִי תְּכִנִּיתוֹ וּלְפִי חֲסִדוֹ הַנֶּתּוֹן לָנוּ בְּמִשִּׁיחַ יֵשׁוּעַ מִלְּפָנֵי עֲתוֹת עוֹלָם.“ (השנייה לטימוטי 1:8,9).

מלבד הטקסטים הרבים על חוסר התוחלת שבישועה על-ידי מעשינו, הפסוקים האלה חושפים את טבעה הנצחי של ישועה; הם מראים שתוכנית הגאולה גובשה לפני זמן רב מאוד. לכן אין זה פלא שלאורך כל התנ"ך ישוע המשיח מתגלה בדרך זו או אחרת. במיוחד בעלות עוצמה הן, הנבואות המראות בבירור כי אכן ישוע הוא המשיח.

קיראו את הפסוקים הבאים מהברית הישנה, הם כולם מעידים על ישוע. מה הם אומרים עליו ועל תפקידו כמשיח? (ישעיה 1:61, 7:14, 9:6, 9:1-9; דניאל 27-24:9)

הנביא ישעיה מתאר את משימתו של ישוע במילים הבאות: ”הֵן עֲבָדֵי אֶתְמָךְ-בּוֹ בְּחִירֵי רְצָתָה נִפְשֵׁי נְתַתִּי רוּחִי עָלָיו מִשְׁפָּט לְגוֹיִם יוֹצִיא: אֲנִי יְהוָה קָרְאֵתִיךְ בְּצִדְקָה וְאַחֲזֶק בְּיָדְךָ וְאַצְרֶךְ וְאֶתְנַדְּ לְבְרִית עִם לְאוּר גּוֹיִם: לְפָקֶחַ עֵינַיִם עוֹרוֹת לְהוֹצִיא מִמִּסְגָּר אֲסִיר מִבֵּית כְּלָא יִשְׁבִּי חֲשָׁד“ (ישעיה 42: 1,6,7)

חישבו על הרעיון המדהים הזה שישוע, הבורא, לקח על עצמו את האנושיות שלנו ובאנושיות זו חי ומת באופן המיוחד לו. איזו תקווה גדולה מוצעת כאן, לעומת העולם שכשלעצמו, אינו מציע שום תקווה בכלל?

”תְּמִינַת כָּל-הַגּוֹיִם” (חגי 7: 2)

ישוע המשיח הוא אדון הקהילה המשיחית ואדון העולם כולו. ביאתו היא הגשמת הציפיות של קהילה נושעת בתקופת התנ”ך, ציפיות שיכללו יותר מבלעדיות העם היהודי. ביאתו של ישוע, ובמיוחד סיבלו ותחייתו, הובילו לעידן החדש שבו נעלם השוני בין היהודים לגויים, מבחינת הבשורה. לפחות לזמן מה, ירושלים נשארה המרכז. אולם נקודת המוצא לא הייתה המקדש שהרחיב הורדוס בירושלים, אלא יהודים המאמינים בישוע; הם נהיו לבית-מקדש חי. יהודים משיחיים אלה היו השריד האמיתי של ישראל בזמן ההוא של קהילת המאמינים (לפני שנוספו מאמינים מעמים אחרים), אלו שנקראו אז לבשר את החדשות הטובות בכל העולם ולכל העמים.

הכרזה זו של המשימה העולמית, האוניברסלית של המשיח כגואל כל העמים חזרה על עצמה בהולדתו, בתקופת ילדותו, ובטבילתו של ישוע.

מה מלמדים הפסוקים הבאים על משימתו הגלובלית של ישוע?

לוקס 2: 8-14

לוקס 2: 25-33

לוקס 3: 6-3

יוחנן 1: 29

ללא ספק, ישוע בא כמושיע האנושות כולה. מה אומרת לנו אמת זו בהקשר של שליחות?

”הרוח המשיחית צריכה לקום לתחייה בקהילותינו. כל חבר בקהילה צריך ללמוד לעזור בקידום פועלו של אלוהים, גם בשליחות בארצם וגם במדינות זרות. בקושי אלפית של העבודה שצריכה להיעשות נעשית בשדה השליחות. אלוהים קורא לעובדיו לספח שטחים חדשים עבורו. ישנם שדות עשירים של עמל שמחכים לעובד הנאמן.”

(אלן גיי וייט, עדויות לקהילה, כרך 6, עמ' 29).

שליחות ליהודים

”לא נִשְׁלַחְתִּי אֶלָּא אֶל הַצֹּאן הָאוֹבְדוֹת אֲשֶׁר לְבֵית יִשְׂרָאֵל.” (מתי 24: 15).

בין הופעתו הפומבית הראשונה ועד למועד צליבתו, התמקד פועלו של ישוע כמעט אך ורק ביהודים, ובעיקר באיזור הגליל. האדון התמסר בראשונה לישראל. לפני קורבן המשיח, היו מעט מאוד בשורות טובות לגויים. כפי הנראה רצה ישוע לעורר את העם היהודי למקומם, מטרתם, ותפקידם בשליחות האלוהים הכוללת לאנושות האובדת. ישראל היתה ההזדמנות להיות עדי מיסרו של אלוהים לעולם.

קיראו את מתי 10:5,6. מדוע אמר כאן ישוע את שאמר? כיצד נבין את מילותיו בהקשר של ההיקף האוניברסלי של מה שהמשיח בא לממש ובהקשר לשליחות בכלל? השוו את הטקסט הזה למתי 28:19.

כאשר אנו שוקלים את חייו ופועלו של ישוע, עלינו לשמור על הפרדה ברורה בין החשיבה שלו, האידאליים, העקרונות, והתכנון שלו מצד אחד והדרך שבה השיג מטרות אלה מצד שני. בחיי היום-יום ובפועלו, הוא הזדהה עם התרבות היהודית, בדיוק כפי שהתנ”ך ניבא על המשיח. אבל ההשפעה של התגלמותו הייתה ליישום אוניברסלי. דרך מותו ותחייתו, הוא נשא את חטאי העולם כולו! (יוחנן 1: 29).

אנו מזהים כאן עיקרון מקראי חשוב למיסוד השליחות. הצעד הראשון מופנה ליצירת מרכז במטרה להקים בסיס גיאוגרפי ותרבותי חזק ויציב: ישראל והיהודים. לכשהושלם צעד זה, בצעד הבא צריכה הייתה השליחות להתפתח כלפי חוץ, מן המרכז אל המרחבים.

חישבו על קהילת הבית שלכם. עד כמה היא מודל הרעיונות שהובעו לעיל, כלומר, בסיס חזק ויציב שבסופו של דבר מסוגל להושיט-יד לאחרים? כיצד תוכלו להימנע מהסכנה, שקהילות רבות מתמודדות עימה, של חוש כיוון עצמי, דאגה לצרכים שלנו עד כדי הזנחת עדות ושליחות?

שליחות לגויים

למרות שישוע בילה חלק גדול מזמנו בין יהודים, ושירת אותם בהקשר התרבותי שלהם, הוא הבהיר בהוראתו ומפעלו שמשימתו הייתה אוניברסלית. החדשות הטובות חייבות להתבשר לאומות, כשעם ישראל הוא הבסיס הראשוני. ישועת הגויים היא חלק מתכניתו של אלוהים. זה היווה חלק בהוראתו של ישוע.

כיצד מצביעה תורתו של ישוע על שליחות לאנשים שאינם יהודים?

מתי 5: 13,14

מארק 9: 14

לוקס 14: 10-24

מתי 13: 36-43

למרות העובדה שישוע כיהן ופעל בעיקר בקרב יהודים, אין ספק שמלכתחילה הייתה שליחותו למען כל העולם. כבר בעת טבילתו, אמר זאת יוחנן המטביל בבירור: **”לְמַחְרָת רְאֵה יוֹחָנָן אֶת יֵשׁוּעַ בָּא לְקַרְאֵתוֹ. אָמַר יוֹחָנָן: ”הִנֵּה שֶׁהָאֱלֹהִים הַנוֹשֵׂא חַטָּאת הָעוֹלָם”** (יוחנן 1: 29).

המילה עולם (ביוונית קוסמוס) מתרחשת כמאה פעמים בבשורות. כמחצית מאלה מתייחסות להיקף פועלו של ישוע כגואל כל העולם.

במשל שלימד ישוע בלוקס 14: 16-24, אלו שהוזמנו סיפקו סיבות על-מנת לתרץ את אי הגעתם. קיראו את התירוצים האלו שוב. במפלס אחד, אף אחד מהתירוצים לא ניראו כבלתי-סבירים, לא כן? איזה לקח חשוב עלינו ללמוד בעצמנו ממשל זה?

ההסמכה הנעלה

ישוע בילה את ארבעים הימים שבין תחייתו ועד לעלייתו השמיימה בעיקר בהכנת תלמידיו והקהילה המשיחית לבישור ברחבי העולם. אירוע התחייה הידוע ביותר נמצא בבשורה על-פי מתי. עם זאת, בתקופה זו היו הזדמנויות אחרות שבמהלכן יכל ישוע לספק פרטים נוספים על ההסמכה לבישור. פעמיים נגלה ישוע בירושלים, פעמיים בגליל (אחת ליד ים הכנרת, ואחת בראש הגבעה הצופייה לים) והפגישה שעליה סופר במעשי השליחים (1: 1-14).

ישנן חמש תובנות בבשורות ובמעשי השליחים שבהן ההסמכה הגדולה לבישור נבחנת מזוויות שונות: בהר בגליל (מתי 20-18:28); על-יד שולחן הסעודה (מארק 16-14:16); בדרך לכפר עמאוס (לוקס 31-13:24); בחדר שבעליית הגג (יוחנן 31-19:20); בחוף הים (יוחנן 25-4:21); ובעת עלייתו השמיימה (מעשי השליחים 1:11). איזה נקודות מפתח משותפות לכל האירועים הללו?

בכוחו של רוח הקודש וציות למילותיו של ישוע, התפרשו השליחים במהירות על-פני העולם עתיק. שאול בישר בחוף הצפוני של הים התיכון; פיליפ עבד בשומרון ועל-פי מסורת משיחית קדומה, מתי נסע לאתיופיה ותומס להודו. למרות ההתחלה הצנועה, ועם כל-כך הרבה התנגדות, בחסדו של האדון ישוע, חסידים נאמנים אלה יכלו להפיץ את הבשורה לעולם. למרות חסרונותיהם, חולשותיהם, פחדיהם, ספקותיהם, ומאבקייהם, הם צייתו לקריאה ועבדו למען ישועת העולם.

כלומר, מה שהם למדו על ישוע, ומה שקיבלו מישוע, הם ביקשו לחלוק עם אחרים. האין זה מילוי קריאתם של המשיחיים? מה ניתן לך במשיח? כיצד צריכה להשפיע תשובתך על גישתך לעדות ושליחות לאחרים?

לימוד נוסף: על-פי מתי, ניבא ישוע ש"בשורה זו שֶׁל הַמַּלְכוּת תִּכְרַז בְּכָל הָעוֹלָם לְעֵדוּת לְכָל הַגּוֹיִים וְאַחֲרֵי כֵן יָבוֹא הַמֶּלֶךְ". (מתי 14: 24). באותה עת, הכתובים מחדדים עוד נקודה: "אֲבָל אֶת הַיּוֹם הַהוּא וְהַשָּׁעָה אֵין אִישׁ יוֹדֵעַ, גַּם לֹא מַלְאָכֵי הַשָּׁמַיִם וְגַם לֹא הַבַּיִת, אֲלָא הָאֵב לְבָדוֹ". (מתי 24: 36). שימו לב גם למילותיו של ישוע: "עֲנֵה לָהֶם: "לֹא לָכֶם לְדַעַת עֵתִים וְזִמְנִים שֶׁקִּבַּע הָאֵב בְּסִמְכוֹתָו שְׁלוֹ". (מעשי השליחים 1: 7).

וכך, בעוד החדשות הטובות של הבשורה ניתנו וניתנים כפי שאף פעם לפנינו לא ניתנו, ובעת שאנו מאמינים שביאתו של המשיח קרובה, חייבים אנו שלא להסתבך בספקולציות של תאריכים.

"אל לנו להיות שקועים בספקולציות בנושא הזמנים והעונות שלא גילה לנו האלוהים עדיין. ישוע אמר לתלמידיו להיות דרוכים, אבל לא לקראת זמן מוגדר. על חסידיו להיות בעמדתם של אלה המאמינים לפקודותיו של מפקדם; עליהם לצפות, לחכות, להתפלל ולעבוד, תוך שהם קרבים לביאתו של האדון". (אלן ג'יי וייט, מסרים נבחרים כרך 1 עמ' 981 בגרסא האנגלית).

שאלות לדיון:

1. למרות ההוראה הברורה שלא לקבוע מועדים לחזרתו של המשיח, כמעט שאין שנה שעוברת מבלי שנשמע משהו חדשות על איזו קבוצה של משיחיים שקבעו מועד לחזרתו של המשיח. מדוע לדעתכם אנשים מתעקשים לעשות זאת, מלבד טכניקה לשידול תרומות כספיים? (אחרי הכל, אם ישוע מגיע ביוני 19 של השנה הבאה [או כל תאריך אחר שתרצו למלא כאן במקום...], אז עד כמה בכלל טוב כספכם כרגע?) מדוע זה כל-כך גרוע לעדות המשיחית בעולם, כשתאריכים אלה, שנה אחרי שנה, מוצגים ככזב?

2. חישובו על המכשולים שעמדו בפני המאמינים הראשונים בשנים הראשונות של השליחות, במיוחד בהתחשב בכך שהיו מעטים במספר. מהם כמה מן המכשולים העומדים בפנינו בשליחות היום? מה נוכל ללמוד מההצלחה של הקהילה הקדומה שיכול לעזור לנו לעשות את מה שנקראנו באופן ברור לעשות?

שיעור מספר 8
15 - 21 אוגוסט*

שליחויות בין-תרבותיות

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: יוחנן 4:4-30; מתי 5:1-13; מארק 8:1-20; מתי 15:21-28; לוקס 17:11-19; יוחנן 12:20-32.

פסוק לשינון: "הן עבדי אֶתְמַד-בו, בְּחִירֵי רֵצְתָה נַפְשֵׁי. נְתַתִּי רוּחִי עָלֶיךָ, מְשַׁפֵּט לְגוֹיִם יוֹצֵיא." (מתי 12:18).

מעניין ללמוד שישוע בילה כל-כך הרבה מזמנו במפעל חייו בגליל, הידוע בשם "גְּלִיל הַגּוֹיִם" (מתי 15:4), ללא ספק משום ההשפעה של עמים אחרים במחוז. באזור זה, בנצרת, בילה ישוע את רוב שנותיו לפני תחילת פעילותו הציבורית. הודות למיקומה, נצרת הייתה קרובה לנתיבים ראשיים בהם נסעו יחידות צבא רומיות, ושיירות סוחרים, בין היתר. כתוצאה מכך, ייתכן מאוד שבא ישוע במגע עם חיי הזרים לאורך כל חייו המוקדמים (ובטח בזמן ששהה במצרים). לאחר דחייתו בנצרת (לוקס 31-16:4), ישוע התרכז בפועלו בעיירה הגלילית הקוסמופוליטית של כפר נחום. מגעים אלה עם גויים ועולמם השפיעו באופן משמעותי על פועלו ותורותיו. למרות שהתמקד בעם ישראל, העולם הנרחב היה מושא דאגתו. במהלך יותר משלוש השנים של פועלו, בין טבילתו לבין עלייתו השמימה, לפחות שש פעמים בא ישוע במגע ישיר עם אנשים מעמים אחרים. השבוע נלמד מדיווחי הבשורות אודות מגעים אלה.

*לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-22 לאוגוסט.

האישה השומרונית

בתקופתו של ישוע, ישראל העתיקה הייתה מחולקת לשלושה מחוזות: הגליל, השומרון, ויהודה. השומרון ממוקם בין הגליל ויהודה. השומרונים סגדו לאלוהי ישראל אבל לא באותה הדרך בה יהודים סגדו לאלוהים. כשדה שליחות ראשוני, השומרון היתה אידיאלית לשליחי ישוע משום קירבתה הגיאוגרפית לישראל.

קראו את יוחנן 4:30-4:4 מה נוכל ללמוד מהסיפור הזה על הדרך בה ישוע העיד שאינם יהודים? באילו דרכים צעד ישוע מחוץ לגבולותיה של מסורת, במגמה להגיע לנימי נפשה של אישה זאת?

האישה השומרונית הייתה מעודכנת ובקיא בהיסטוריית עמה, ושאלה שאלות נבונות. היא הובילה את השיחה עם שאלותיה. ישוע בחר משאלותיה והצהרותיה דברים שיועילו לה מבחינה רוחנית. הנקודה היחידה שבה שינה ישוע את השיחה הייתה כאשר אמר לה להביא את בעלה, בידיעה שהיא לא הייתה נשואה אבל חייתה כנשואה עם מספר גברים בעבר. כמובן שבקשה זו סללה את הדרך לליבה למרות אי הנעימות שהרגישה. כתוצאה מכך, עדותו לה הייתה רבת עוצמה. כמו כן, אל לנו לפספס את שתועד ביוחנן 4:27. התלמידים הופתעו כי ישוע דיבר עם אישה זרה. ישוע הפר מנהג יהודי כשביקש מאישה שומרונית לתת לו לשתות, מה גם שהיא שהיה לבד בנוכחותה. בשומרון היה ישוע מחוץ לטריטוריה יהודית ומרוחק מעיני שומרי המסורת היהודית, כמו-כן ישוע הבחין בין מסורות מעשה ידי אדם לבין תורותיו ומצוותיו של אלוהים.

לאיזה מרחק מהנחות שלכם תהיו מוכנים ללכת, על-מנת לשרת אחרים? לאיזה מרחק בעצם עלינו ללכת?

קצין הצבא הרומי

קיראו את מתי 13-5:8 (ראו גם לוקס 10-1:7). מה מלמד סיפור זה על הדרך שבה אפילו פערים תרבותיים עצומים יכולים להפר למען הבשורה?

בכפר נחום ביקש קצין רומי את ישוע. היהודים התמרמרו על הצבא הרומי הכובש, ובמקביל רומאים רבים שנאו יהודים. למרות הפער התרבותי-פוליטי העצום הזה, אנחנו יכולים לראות מערכת יחסים קרובה בין הרומאי הזה לבין יהודים. בבשורה על-פי לוקס, מתועד שקצין המאה הזה הלך אל "זְקֵנֵי הַיְהוּדִים" (לוקס 3:7) לבקש מהם להביאו אל ישוע. ומאוד מפתיע שהם נענו לבקשתו, ושאלו את ישוע לבוא ולרפא את משרתו של הקצין. מי היו זקנים אלה? הטקסט לא נותן מידע מספק, אולם נראה שהם התייחסו לישוע באופן די שונה מיחסם של מנהיגים אחרים. הקצין היה איש אמונה; מילותיו לישוע, "רַק דָּבָר דָּבָר וַיִּרְפָּא נַעֲרִי" (מתי 8:8) היו עדות מדהימה לאמונתו בו. הקצין לא חיכה לראות אם היהודים עצמם יקבלו את האחד שטען שהוא המשיח. כש"הָאֹר הָאֲמֵתִי הַמַּאִיר לְכָל אָדָם אֲשֶׁר בָּא אֶל הָעוֹלָם" (יוחנן 1:9) זרח

עליו, אם כי מרחוק, אז הבחין (הקצין) בתפארת בנו של אלוהים" (אלן ג'יי וייט, כמיהת הדורות עמ' 317 בגרסא האנגלית).

הקצין הבין וכיבד רגישויות יהודיות דתיות. הוא ידע שעל-פי החוק היהודי חל איסור על כניסה לביתו של גוי; ומשום כך, ביקש שישוע ירפא ממרחק. המשרת נרפא. בזכות אמונתו הקצין קיבל את גמולו. ישוע הצביע על-כך שהקצין היה אב טיפוס של היום הגדול שבו אנשים מכל רחבי העולם יצטרפו לאבות האומה היהודית במשתה המשיחי.

בנוסף למה שנוכל ללמוד מנס רפואי זה, אנו יכולים לראות כי הפערים התרבותיים העצומים לא הצליחו להרחיק ולהבדיל בין היהודים והקצין הרומי הזה. אילו לקחים נוכל לקחת מסיפור זה על מחויבותינו ללמוד להתעלות על הבדלים תרבותיים ככל שנוכל (במצפון הנקי) בכדי להושיט יד לאחרים?

התמודדות עם שדים

קיראו את לוקס 8:26-39 ומתי 28:15-21. כיצד יכולים סיפורים אלה לעזור לנו להבין את הדרך בה התקשר ישוע עם הגויים? כיצד ניתן להבין את מילותיו של ישוע לאישה הכנענית? ואיזה לקחים צריכים היו התלמידים ללמוד כשראו את ישוע משרת את אלה שלא היו חלק מאנשי הברית?

האזור של הגדריים נשק לחוף המזרחי של הכנרת. אזור זה היה בשליטתה של יוון בעבר, אבל הפך לחלק מהמחוז הרומי של יהודה. האיש במקום זה היה אחוז שד, והדיבוק של שדים בא לידי ביטוי בדרכים מחרידות. הוא באמת נזקק היה לסיוע האלוהי שקיבל. העובדה ששחרור מדיבוק זה התרחש בשטחם של גויים מתאשרת על-ידי מציאותם של החזירים. מעניין לציין את התגובה להפסד הכלכלי כשטבעו החזירים; תושבי העיר ביקשו מישוע לעזוב את שטחם. בתגובה ביקש ישוע שהאיש הנרפא יישאר – היה עליו לתת עדות לבני עמו אודות ישוע; ללא ספק, השינוי שחל בחייו אפילו יותר מדבריו, יהיו לעדות חזקה.

במקרה הבא, ילדה צידונית היתה "מְעַנָּה מְאֹד עַל־יְדֵי שָׂד" (מתי 15:22). אמה, כנענית, איפיינה את כור ההיתוך התרבותי של אזור זה. אבותיה היו כנעניים שנעקרו מאדמתם, כאשר ישראל ירשה אותה תחת מנהיגותו של יהושע בן-נון. כאן, שוב, אנו רואים את ישוע מושיט-יד למי שלא היו חלק מעם ישראל. בשיחה איתה, ישוע השתמש בשפה נוקשה במקצת, והשווה את הלא יהודים לכלבים, אמונתה נבחנה, ונתגלתה כוונות וצניעות לקבל את העזרה שהיתה צריכה.

"הגואל נתרצה. הוא ניסה את אמונתה בו. תוך משא ומתן עימה, הוא הוכיח כי זו שנחשבה למנודה מישראל כבר לא זרה היא אלא ילדה בביתו של אלוהים. כביתו, זכותה לחלוק במתנות האב. ובכך מעניק לה המשיח את בקשתה, ומסיים את השיעור לתלמידיו". (אלן ג'יי וייט, כמיהת הדורות עמ' 401 בגרסא האנגלית)

השיעור שקבלו היה שבניגוד להבנתם, הבישור הוא לא רק עבור היהודים היא אלא לכל העמים האחרים גם כן.

עשרה מצורעים

קיראו את לוקס 19:11-17. אילו לקחים נמצאים כאן בשבילנו, מבלי להתחשב בלאום או המוצא שלנו?

שימו לב קודם לכל שהאנשים האומללים האלה כולם ידעו על ישוע. הם קראו לו בשם ותואר, והתחננו למעורבותו. עוד מרתק ללמוד שהם לא נרפאו במקום, באותה עת. נאמר להם פשוט ללכת ולהציג עצמם לכוהנים, כמפורט בספר ויקרא 2: 14. העובדה שהם פשוט הסתובבו והלכו לכוהנים הראתה שהם האמינו בו ובכוחו לרפאם. רק השומרוני הביע הערכה למה שישוע עשה. התשעה לא שכחו ללכת אל הכוהנים, אבל הם התרשלו ושכחו להודות למרפא שלהם.

מצויין במקרא שהשומרוני חזר עוד לפני שהגיע לכוהנים. למרות שהטקסט לא אומר שתשעת האחרים היו יהודים, המיקום עושה את זה סביר מאוד; מלבד זאת, העובדה שלוקס במיוחד ציין שהוא היה שומרוני, ושלחבדיל קרא לו ישוע: "הַנְּכָרִי הַזֶּה" (לוקס 18: 17), מגביר את הסבירות כי התשעה האחרים היו יהודים. למרות שבדרך כלל יהודים לא באו במגע עם השומרונים, חוליים התעלה מעל מחסומים אלה.

אסון וטרגדיה נפוצים, מהשאלברטשוויצרכינה "אחוות הסבל", גישרות הפערה אתני. הצורך המשותף שלהם להטהרות, ריפוי, וגאולה הביאו אותם, באופן קולקטיבי לישוע. בכל זאת, שומרונים וזרים אחרים לא היו המטרה המיידית לפועלו של ישוע "לא שְׁלֵחָתִי אֶלָּא אֶל־הַצֹּאֵן הָאֲבֹדוֹת אֲשֶׁר לְבֵית יִשְׂרָאֵל" (מתי 24: 15). הוא תיכנן בראשונה להקים בסיס איתן לשליחות בקרב היהודים. לכל אורך פועלו, הוא נתן לחסידי ראיות לכך שהבשורה צריכה להינתן לכל העולם. למרות שכוונה זו הובהרה רק לאחר תחייתו, עוד לפני כן עשה ישוע דברים שהיה בהם להרחיב אופקם ולדרוש ממוחם של התלמידים לאמץ את הרעיון ששליחות לעולם היא שתהיה משימתם העיקרית.

למרות שכל האנשים האלה הראו אמונה, רק אחד סב על כנו והודה לאדון על מה שקיבל. מה זה בא ללמד אותנו על חשיבות השבח וההודיה לאמונתנו? בעבור אילו דברים עלינו להיות אסירי תודה? חישבו עד כמה תוכלו להיות מאושרים אם תהגו במ כל הזמן, ואיזו דרך טובה יותר מאשר על-ידי הודיה לאלוהים על כל מה שאנו צריכים להיות אסירי תודה לו?

היוונים וישוע

”ובתוך העלים להשתחות בָּחַג אַנְשִׁים יוֹנִים. וַיִּקְרְבוּ אֶל פִּילְפּוֹס אִישׁ בֵּית-צִיִּדָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַגָּלִיל וַיִּשְׁאַלוּ מִמֶּנּוּ לֵאמֹר אֲדֹנָי חֲפְצֵנוּ לְרְאוֹת אֶת-יֵשׁוּעַ. וַיָּבֵא פִילְפּוֹס וַיִּגְדַּל אֶל-אֲנֹדְרִי וְאֲנֹדְרִי וּפִילְפּוֹס הִגִּידוּ אֶל-יֵשׁוּעַ. וַיַּעַן אוֹתָם יֵשׁוּעַ וַיֹּאמֶר בָּאָה הַשְּׁעָה שְׂיִפְאָר בֶּן-הָאֵדֶם.“ (יוחנן 23-20:12). כיצד עוזר לנו אירוע זה להבין את השוועה שבאה מעומק ליבם של אנשים בכל מקום לישועה, לתקווה, ולתשובות שניתן למצוא רק בישוע?

נראה שיוונים אלה היו מן המתגיירים ליהדות, שכן הם באו לירושלים בחגים שדרשו עלייה לרגל. פרשנים ציינו כי יוונים אלה הלכו לפיליפוס, שלמרות היותו יהודי, שמו היה יווני, מרכיב שאולי משך אותם אליו. וכך, בעוד פועל משיחי חלוצי ניתן להשגה על-ידי שליחים זרים בעלי רגישות תרבותית אוהדת והבנה של הנפשות שהם רוצים להשיג למען המשיח, רוב העבודה הפורצת דרך היעילה ביותר נעשית על-ידי אנשים בעלי רקע דומה לאנשי היעד.

היוונים הגיעו רק מספר ימים לפני עליבתו של ישוע. ללא ספק הם היו מופתעים מדבריו על הסבל שלו, מותו, ונצחונו הסופי. (הקול מן השמים נתן להם משהו לחשוב עליו). ישוע היה מעודד בשל רצונם ”לְרְאוֹת” אותו. הגישה שלהם סימנה את תחילתו של בישור אוניברסלי. זה נצפה מראש אפילו על ידי הפרושים, שקראו: ”כָּל-הָעוֹלָם נִמְשָׁךְ אַחֲרָיו!” (יוחנן 19:12).

אנחנו רואים כאן אנשים שמחוץ למעגל היהדות, הרוצים לבוא לישוע. זהו סימן גדול שהעולם היה מוכן למוות המכפר שלו! יוונים אלה, המייצגים את המדינות, השבטים, ועמי העולם, נמשכו אליו. בקרוב ימשוך קורבן המשיח אנשים מכל הארצות ובכל העיתות שלאחר מכן אליו (פסי' 32). התלמידים ימצאו עולם המוכן לקבל את הבשורה. קיראו את יוחנן 32-20:12. מה אומר ישוע על אובדן החיים שלך על-מנת לשומרם? מדוע הוא אומר את זה בהקשר המיידי? כיצד חווית את מילותיו כאן?

לימוד נוסף: "וְאֵנִי אָמַר לָכֶם רַבִּים יָבֹאוּ מִמֶּזְרַח וּמִמַּעֲרֹב וְיֹסְבוּ עִם-אֲבְרָהָם וַיִּצְחָק וַיַּעֲקֹב בְּמַלְכוּת הַשָּׁמַיִם. אֲבָל בְּנֵי הַמַּלְכוּת הַזֶּה יִגְרְשׁוּ אֶל-הַחֶשֶׁךְ הַחִיצוֹן שֶׁם תִּהְיֶה הַיְלָלָה וְחֲרוֹק הַשָּׁנַיִם." (מתי 11,12:8).

למרות שמילים אלה נאמרו בהקשר מסוים, בהתייחסות לאנשים מסוימים, אל לנו להחמיץ את הנקודה העיקרית. מי שכבר ניתנו להם זכויות רבות, ויתרונות גדולים במונחים של רוחניות ותיאולוגיה אמיתית, צריכים להיות זהירים. קל להיות שאננים בנוגע לאמיתות שכבר ניתנו לנו, אמיתות שבחלק מהמקרים אף אחד אחר לא מלמד או דורש. ראשית, עלינו לוודא שאנחנו שומרים את עצמנו מעוגנים באמיתות אלה; ואחר כך, עלינו להיות מוכנים ללמד אמיתות אלה לחסרי הידע.

שאלות לדיון:

1. קורבן המשיח הראה לנו את האוניברסליות המוחלטת של האנושות כולה. לפני אלוהים כולנו חטאים, וכולנו צריכים חסד לישועה. עם זאת, קבוצות רבות לעתים קרובות רואות עצמן כעליונות. זה מצוי וקיים לאורך כל ההיסטוריה. מה לגביך? מוצאך האתני, מיקומך בחברה, מבחינה כלכלית, או קבוצה תרבותית? באילו דרכים אתם מטפחים ושומרים בלב תחושת עליונות על אחרים השונים מכם? מה כל-כך רע בהתנהגות שכזאת, וכיצד נוכל ללמוד למרגלות קורבן המשיח כיצד לשנות זאת?
2. האישה ליד הבאר חזרה והעידה לאנשים מהכפר שלה אודות ישוע. מה זה מלמד אותנו על שליחות והחשיבות של שימוש באלה שהם בני אותה תרבות מסוימת על-מנת להשיג נפשות למען ישוע?
3. היוונים רצו לראות את ישוע. אין ספק שהם שמעו עליו או שבעצמם ראו חלק מן הדברים שעשה. ישוע נמצא כעת בשמיים, והקהילה, אנשיו, מייצגים אותו כאן עלי אדמות. מה זה אומר לנו בקשר לאורח חיינו והעדויות המסויימת שאנו נותנים?

שיעור מספר 9
22 – 28 לאוגוסט*

שמעון והגויים

שבת אחר הצהריים

קראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: מעשי השליחים
2:5-21 ; 10:1-8 ; 10:23-48 ; הרומיים 2:14-16 ; מעשי השליחים 10:9-22 ;
10:1-10 ; 11:1-10 ; 15:1-35.

פסוק לשינון: "וַיֹּאמֶר פֶּטְרוֹס אֲלֵיהֶם שׁוּבוּ מִדְּרָכֵיכֶם וְהִטְבְּלוּ כָּל־אִישׁ מִכֶּם
לְשֵׁם יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ לְסִלְיַחַת חַטָּאֵיכֶם וְקַבְּלָתֶם אֶת־מִתְנַת רֹחַ הַקֹּדֶשׁ. כִּי לָכֶם
הֵהָבֵטָה וְלִבְנֵיכֶם וְלִכְל הָרְחוּקִים לְכָל־אֲשֶׁר קָרָא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָהֶם." מעשי
השליחים 2:38,39.

שמעון היה השליח הראשון שהכריז ישועה לגויים. הוא המשיך לספק מנהיגות בבית הכנסת במשך שנים לאחר הקמתו, אפילו אחרי ששאל הפך לשליח לדוגמה לגויים. שמעון, יחד עם שאול, עזר לקהילה הקדומה, ומנהיגיה (רובם יהודים) הבינו את האוניברסליות של ההסמכה הגדולה. שמעון פעל בכדי להביא לקהילה משולבת, איחוד בין גויים מתגיירים, שלא היו מודעים לנקודות המלוטשות יותר של התרבות היהודית לבין יהודים חוזרים בתשובה שמנהיגיהם נטו לאפיין אלוהות מוחלטת. כמו כל השליחים החלוצים, היה על שמעון להבדיל בין אלוהות מוחלטת בלתי ניתנת לשינוי לבין מנהגי מסורת שאין בהם חשיבות בחייו של המאמין, בין אם יהודי או גוי. היה זה שמעון שהכריז במועצת ירושלים על הגויים שאלוהים "לא הבדיל בְּיַנְיָנוּ וּבְיַנְיָהֶם כִּי טָהַר אֶת־לִבָּבְכֶם עַל־יְדֵי הָאֱמוּנָה" (מעשי השליחים 9:15), שמעון הוא שעזר לפתור את הבעיות שאיימו על אחדות הקהילה המוקדמת.

* לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-29 לאוגוסט.

שמעון בחג השבועות

מילותיו האחרונות של ישוע לפני עלייתו השמימה היו בעלות מסר של שליחות מטבען: **”אֲבֵל תִּשְׂאוּ גְבוּרָה בָּבוא עֲלֵיכֶם רוּחַ הַקֹּדֶשׁ וְהֵייתֶם עֲדֵי בִירוּשָׁלַיִם וּבְכָל יְהוּדָה וּבְשׂוֹמְרוֹן וְעַד־קֶצֶה הָאָרֶץ.”** (מעשי השליחים 1: 8). כאן אנו רואים שוב את יפוי הכוח להפצת הבשורה בכל רחבי העולם. רק עשרה ימים לאחר מכן, החלה קריאה זו להתיישם, ולשמעון היה תפקיד מפתח בה.

קיראו את מעשי השליחים 2:5-21. כיצד מראה אירוע זה את כוונתו של אלוהים להפצת הבשורה בעולם כולו ותפקידם של היהודים בהפצה והכרזה זו?

השליחות הגדולה התגשמה לראשונה בחג השבועות. מטרת השראתה של רוח הקודש על המאמינים הייתה ביטול החדשות הטובות לעולם והביאה תוצאות עצומות בחג השבועות. הייתה זאת אך הקדמה של תוצאות כבירות הרבה יותר העתידות לבוא בשנים שלאחר מכן. דרשתו של שמעון הכילה מספר נקודות עיקריות שנתרו עדיין לרוונטיות לזמננו:

ראשית, נבואות התנ"ך וההבטחות שבכל הכתובים התגשמו במשיח (מעשי השליחים 2:17-21), אמת שהתגלתה דרך מעשיו רבי העוצמה ואותות שנלוו לפועלו וכמו כן גם דרך מותו וקימתו לתחייה (פס' 22-24). שנית, ישוע רומם, והוצב לימינו של אלוהים, ועכשיו הוא המשיח, אדון כל (פס' 33-36). דרכו, כל מי שיחזור בתשובה וייטבל, יקבל שליחת חטאים (פס' 38, 39).

אנו רואים כאן את התלמיד הפעיל שמעון אומר את דברו ועומד איתן באמונתו בישוע. הוא נקרא על-ידו לגלות מנהיגות חזקה בימיה הראשונים של הקהילה. בשונה משאול השליח שמעון היה אמנם פחות קוסמופוליטי ובעל יכולת הסתגלות לתרבויות ודתות אחרות (גלטיים 2: 11-14), אך הוא סלל את הדרך לביטול בחמישה-עשר מדינות, כשלימד יהודים שיצאו לתפוצות מירושלים. יהודים אלו שימשו כגשר חשוב מאוד להבאת החדשות הטובות למזרח התיכון של זמנו.

מה מגלה סיפור זה של חג השבועות על הצורך המוחלט שלנו לרוח הקודש בחיינו? מה נוכל לעשות בכדי להיות יותר קשובים להנחיית הרוח?

חזרתו בתשובה של קורנליוס: חלק א'

קיראו את מעשי השליחים 8:1-10, 23-48. מה מלמד אותנו סיפור זה של הגוי שהפך לחסידו של ישוע על הישועה ועל מתן עדות?

חזרתו בתשובה של קצין הצבא הרומי קורנליוס, כונתה 'שבועות לגויים'. סיפור זה מהווה מרכיב קריטי במעשי השליחים, נושא שעסק במחלוקת שהייתה בקהילה הקדומה-היכול גוי להיות למשיחי מבלי להיות יהודי קודם לכן?

מטה הצבא הרומי שלחבל יהודה, כולל ירושלים, היה בקיסריה. קורנליוס היה אחד מששת שרי מאה שפיקדו על כ-600 חיילים שנמנו על הגדוד האיטלקי בבסיס. שמו מלמד שהיה צאצא למשפחה צבאית רומאית מהוללת, שושלת שממנה בא המפקד שהביס את חניבעל, רב-אלוף קרתגי שעשה שמות כנגד רומא במשך שנים. יותר חשוב מזה, קורנליוס היה אדם ירא שמים שנהנה מאחווה רוחנית עם משפחתו, התפלל באופן קבוע, והיה נדיב לנזקקים. אלוהים שמע את תפילותיו ושלח אליו מלאך עם מסר המיוחד לו.

"תוך אמונה באלוהים כבורא שמים וארץ, רחש לו (לאלוהים) קורנליוס כבוד, קיבל את סמכותו, וביקש את עצתו בכל ענייני החיים. הוא היה נאמן לה' במשק ביתו ובחובתו הציבורית. הוא כונן את מזבח האלוהים בביתו, שכן הוא לא העז לנסות לבצע את תוכניותיו או לשאת באחריות שהייתה עליו מבלי עזרתו של אלוהים" (אלן גיי וייט, מעשי השליחים, עמ' 133).

שימו לב גם, למה שקרה כאשר קורנליוס נפגש לבסוף עם שמעון. הוא קד לו והשתחוה לו. לפיכך, מה שאנחנו רואים הוא שגוי זה, המועדף של אלוהים, אדם אדוק, עליו היה עדיין ללמוד אמת רבה, אפילו ברמה הבסיסית ביותר; וללא ספק, עתיד היה קורנליוס ללמוד עוד.

מהן כמה מתכונותיו של קורנליוס, אפילו בבורותו, שכדאי לכולנו לאמץ בחיינו הרוחניים?

חזרתו בתשובה של קורנליוס: חלק ב'

”וַיִּפְתַּח פֶּטְרוֹס אֶת־פִּיו וַיֹּאמֶר עֲתָה יִדְעָתִי בְּאֵמֶת כִּי הָאֱלֹהִים אֵינְנוּ נִשְׂא פָנִים. כִּי אִם־בְּכָל־עַם וְעַם הִיָּרָא אוֹתוֹ וְעָשָׂה צָדֶק רְצוּי הוּא לְפָנָיו.“ (מעשי השליחים 10: 34, 35).

למרות שמילים אלה עברנו אינן כל-כך מהפכניות, העובדה שהם באו מפיו של שמעון הייתה הודאה מדהימה. עלינו לזכור מי היה שמעון, מאיפה הוא בא, והעמדות שהיו לו ושעדיין נאבק עמם (גלטיים 16-11: 2). אולם ללא ספק, ניסיונו עם קורנליוס עזר לו לראות אפילו יותר בבירור את הטעות שבדרכיו, ועזרה לו לקבל תמונת מצב טובה יותר של מה שאלוהים התכוון לעשות עם מסר הבשורה.

קיראו את מעשי השליחים 10: 33. מה אמר קורנליוס לשמעון שהראה שהוא מבין, למרות בורותו, כי ללכת בעקבות האדון משמעו גם לציית לאדון?

קיראו את מעשי השליחים 11: 14. מה כתוב בפסוק על הצורך במתן הבשורה גם לאדם ירא שמיים כמו קורנליוס (שהרי הוא כבר האמין באלוהים...)?

כיצד עוזר לנו הכתוב ברומיים 16-14: 2 להבין מה שקרה עם קורנליוס?

כפי שראינו, קורנליוס היה גוי ירא שמיים (מעשי השליחים 10: 2), אם כי הוא עדיין היה לו הרבה מה ללמוד (כמו לכולנו בעצם...). עם זאת, בצומו, בתפילתו, ובמתן הנדבות נחשף לב פתוח לאדון; וכך, בתיזמון הנכון, אלוהים פעל באורח פלא בחייו. יש לזכור נקודה חשובה בסיפור זה על כך שלמרות שמלאך נגלה אליו, המלאך לא בישר לו את החדשות הטובות. במקום זאת, המלאך הכין את הדרך לקורנליוס לפגוש את שמעון, והלה סיפר לו אודות ישוע (מעשי השליחים 10: 34-44). אנחנו יכולים לראות כאן דוגמה לשיטה שבה האדון פועל דרך בני אדם כשליחים שלו לעולם.

החזון של שמעון

כפי שראינו אתמול, עד מועד הפגישה שבין שמעון וקורנליוס, חווה שמעון שינוי בגישה לגבי הגויים, שמאמינים יהודים אחרים עדיין לא הבינו (מעשי השליחים 10: 44,45). מה אירע ששינה את גישתו של שמעון?

קיראו את מעשי השליחים 10:9-22; 10:1-11. מה אומרים הפסוקים האלו על העמדות המבוצרות והשגויות שהיו לשמעון, שחיבו התערבות עליונה מיוחדת בכדי לפתוח את דעתו

חזרתו בתשובה של קורנליוס ותפקידו של שמעון במשימת העדות היו כל-כך חשובים למשימה של הקהילה שאלוהים קישר באופן על-טבעי עם שניהם; המבשר ומארחו: בעוד שהמלאך ביקר את קורנליוס, לשמעון ניתן חזון. כמו כן, שמעון התגורר ביפו בביתו של מעבד עורות (מעשי השליחים 9: 43; 10: 6,32), פרט שכדאי שלא לפספס. עיבוד עורות ומעבדי עורות נדחו עיי היהודים משום שהם טיפלו בגופות והשתמשו בהפרשות בתהליכי העיבוד. עיבוד עורות היה אסור בערים; שימו לב כי שמעון היה ממוקם "על-יד הַיָּם" (מעשי השליחים 10: 6). שהותו של שמעון עם מעבד העורות הצביעה על כך שכבר לפני חזונו, הוא הבין שחלק מהדעותיו הקדומות עמדו בניגוד לבשורה הטובה. גם לשמעון וגם למשפחתו של קורנליוס היה עליהם להיפטר ממטען יתר תרבותי. כל המין האנושי המיוצג ("מִכָּל-בְּהֵמַת הָאָרֶץ וְחַיָּה וְרֶמֶשׂ וְעוֹף הַשָּׁמַיִם") (פס' 12) בחזונו של שמעון, הם הילדים של אלוהים.

מקריאתו של שמעון למתן עדות לקורנליוס משתמע כי למרות שכל האנשים מקובלים על אלוהים, לא כל הדתות מקובלות באותה מידה. קורנליוס כבר היה אדם דתי כמעט כמו כל אחד אחר בעולם העתיק. כחייל רומאי הוא הכיר את הפולחן האליל מיטרה, וכקצין הוא בטח נטל חלק בהשתחויה לקיסר. אבל דתיות זו לא היתה מקובלת על אלוהים. יש כאן לקח היום למי שבא לדתות שאינן מושתתות על בסיס של שוויון עם דת ישראל המקראית. למרות שלפעמים זה נעשה ברוח של הפגנת תקינות פוליטית, גישה כזו מובילה לדילול הטענות המקראיות של ייחודה וסופיותה של האמונה באלוהי ישראל.

כיצד נוכל להראות כבוד לאנשים שאנו מאמינים שדתם מוטעת מבלי לתת את הרושם שאנחנו מכבדים את האמונות האלה בעצמנו? מה ההבדל בין כיבוד אנשים בהשוואה לכיבוד אמונות?

פסיקתה של מועצת ירושלים

ההצלחה הקודמת של השליחות לגויים העלתה שאלות מכריעות לקהילה הקדומה בקשר לדרישות שניתן היה לצפות מהגויים ההופכים למאמינים בישוע, אלו שהורכבו לאמונה (רומיים 17: 11). מתחים תמיד מופיעים כאשר אנשים מדתות ותרבויות אחרות מצטרפים לקהילת אמונה מיוסדת. במקרה הזה, יהודים משיחיים, עם ההערכה הגבוהה שלהם לדרישות של חוקי וטכסי התנ"ך, הניחו כי גויים מומרים יקבלו ויציתו לחוקים וטקסים אלה. העניין המרכזי היה ברית המילה, האינדיקציה היסודית לכניסתו של זכר לקהילה היהודית, המסמל עמידה בכל דרישות היהדות. האם על גוי הממיר דתו, לדת ישראל לעבור ברית מילה? מספר יהודים משיחיים ביהודה בהחלט חשבו כך, וקבעו בפסקנות בשפה תאולוגית נוקשה: שברית המילה חיונית להם לישועה.

מה קרה במועצת ירושלים שעזר ליישב נושא חשוב זה? (מעשי השליחים 15: 1-35).

למרות ששאלת ברית המילה הייתה הסיבה העיקרית להתכנסות מועצת ירושלים, עסקה המועצה במגוון רחב של מנהגים תרבותיים שהבשורה לא דורשת מממיר. פסק הדין של המועצה (פסי' 29-23) סיפק במה משותפת שעליה יוכלו יהודים משיחיים וגויים כאחד להנות מאחוות אחים. ערכים יהודיים יוחסו בכבוד, אבל גויים הורשו להימנע מברית המילה. החלטת המועצה הייתה מעשית ותאולוגית כאחד. נקבע דפוס לקהילה כיצד להתמודד עם נושאים ובעיות לפני שהפכו למחלוקת גדולה. שליחים מנוסים לומדים לזהות בעיות אמונה עיקריות ומתמקדים ולא נתקעים עם דברים שאינם חיוניים לאמונה.

איזה לקח נוכל לקחת ממועצת ירושלים שיכול לעזור לקהילה היום בטיפול בנושאים שנויים במחלוקת? מה עשתה מועצה זו שיכול לשמש כמודל עבורנו?

לימוד נוסף: קיראו את הפרק "יהודים וגויים" בספר "מעשי השליחים" שנכתב על-ידי אלן ג'יי וייט, עמ' 188-200.

"שמעון העיד על תדהמתו כאשר, בדברו דברי אמת למתאספים בביתו של קורנליוס, היה עד לרוח הקודש שצלחה על שומעיו, גויים ויהודים כאחד. אותו אור ותהילה שהשתקפו ביהודים הנימולים זרחו גם על פניהם של גויים ערלים. היתה זו אזהרתו של אלוהים לשמעון שלא יראה אחרים כנחותים, כי דמו של ישוע יכול לטהר מכל טומאה...".

"נאומו של שמעון הביא את האסיפה לנקודה שבה הם יכולים להקשיב בסבלנות לשאול ולבר-ניבא, שסיפרו על ניסיונותיהם בעבודה למען הגויים". (אלן ג'יי וייט, מעשי השליחים, עמ' 193, 194).

שאלות לדיון:

1. החזון של שמעון פורש פעמים רבות כתומך בטענה כי פג תוקפם של חוקי הכשרות שבתורה; במיוחד, כהצדקה לאכילת בשר טמא. המשמעות של החזון הוסברה על-ידי שמעון עצמו באופן ברור: "אֵךְ לִי הָרְאָה אֱלֹהִים שֶׁלֹא לְקַרְא לְשׁוּם אָדָם 'שְׂקוּץ' או 'טָמֵא'." (מעשי השליחים 10:28). החזון לא היה, אפוא, על חוקי תזונה חדשים אלא על קבלתם של בני אדם אחרים כילדיו של אלוהים, ללא קשר למוצאם האתני, הלאומי, משלח-ידם, או דתם. אם כן, מדוע משתמשים אנשים בטיעון זה בהקשר לחוקי התזונה בכתובים? מה זה בא ללמד אותנו על מחויבותינו לזהירות באופן שבו אנו משתמשים ומפרשים את הכתובים?
2. הגו עוד ברומאים 16-14:2. כיצד עלינו כקהילה להתייחס לרעיון הזה במונחים של שליחות? מדוע עלינו לבשר לאלה שחוקי האלוהים חקוקים על ליבותם?
3. בשיעור של יום חמישי, דיברנו על מועצת ירושלים כמודל לקהילה היום. קיראו בעיון את הטקסטים על המועצה (מעשי השליחים 15:1-35). מה הם כמה מהדברים הספציפיים שעשתה המועצה המספקים מסגרת לקהילה כיום? הסתכלו על דברים כגון: (1) עדויות אישיות על מתן עדות בשליחות, (2) תפקיד הבשורה, (3) תפקידם של כתבי הקודש, (4) תפקידה של שליחות, ו(5) כיצד התנהגו חברי המועצה זה עם זה?

שיעור מספר 10
29 אוגוסט – 4 ספטמבר*

פיליפוס כשליח

שבת אחר הצהריים*

קיראו את הפרקים והפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי:
שנית לקורינתיים 18:4; מעשי השליחים 47-44:2; 37-34:4; 7-1:6; פרק 8; 10-7:21.

פסוק לשינון: "אֲבָל בָּבוֹא עֲלֵיכֶם רוּחַ הַקֹּדֶשׁ תִּקְבְּלוּ כִּי וְתִהְיוּ עֲדֵי הַן בִּירוּשָׁלַיִם וְהוּן בְּכָל יְהוּדָה וְשׁוּמְרוֹן, עַד קֶצֶה הָאָרֶץ." (מעשי השליחים 1:8).

שליחות לעולם הייתה המושא העיקרי של ישוע במהלך ארבעים הימים שבין צליבתו ובין עלייתו השמימה. הברית החדשה משמרת לפחות חמש מהצהרות ההסמכה הגדולה שנתן: מתי 20:18-28; מארק 15:16; לוקס 49-47:24; יוחנן 21:8-10; מעשי השליחים 8:1-5. יחד הן מהוות את המשימה הגדולה ביותר שניתנה אי פעם למשיחים. בין ההוראות הייתה אסטרטגיה גיאוגרפית למשימת הושטת-היד, מבסיסה בירושלים ליהודה ושומרון, ולאחר מכן לכל לקצוות העולם. הייתה זו פקודה שהם לקחו ברצינות ויצאו להגשימה. אסטרטגיה גיאוגרפית זו בולטת במיוחד במשימת השליחות של פיליפוס המבשר. על-פי מעשי השליחים 8, עבודתו הוארכה החוצה מירושלים במעגלים מתרחבים. מי היה המבשר פיליפוס? מה אומר לנו דבר אלוהים עליו ועל העבודה שעשה בימים הראשונים של קהילת המשיחים?
ולבסוף, איזה לקחים נוכל להפיק לעצמנו, מתיעוד זה שתחת ההשראה, אודות שליחות קדומה?

פיליפוס המבשר

”בְּאֶשֶׁר לֹא נִצְפָה אֶל־הַדְּבָרִים הַנְּרָאִים כִּי אִם־אֶל־אֲשֶׁר אֵינָם נְרָאִים כִּי הַנְּרָאִים לְשָׁעָה הִמָּה וְאֲשֶׁר אֵינָם נְרָאִים קִיָּמִים לְעוֹלָם.“ (שנייה לקורינתיים 4:18). חישבו על מה ששאל אומר כאן, במיוחד כאשר אנו לומדים השבוע על פיליפוס המבשר, אישיות שאנו יודעים מעט מאוד פרטים עליה מלבד כמה אזכורים בכתובים. כפי שאנו רואים, פיליפוס עשה עבודה טובה למרות שאנו יודעים מעט מאוד על הישגיו. ניקבו בשמם של אנשים מסוימים שאתם יודעים שהישגיהם גדולים עבור אלוהים, ושלא זכו בהכרה גדולה? מדוע זה תמיד חשוב לשמור על העיקרון של דבריו של שאל במחשבותינו, במיוחד אם אנחנו עושים עבודה שאינה זוכה לשבחים או תשומת לב רבה? ראו גם ראשונה לקורינתיים 4:13.

פיליפוס היה שם יווני פופולרי שפירושו 'אוהב סוסים'. בברית החדשה מצויינים ארבעה אנשים שנקראו בשם זה. לשניים מהם נוסף השם 'הורדוס' והיו חלק מהמשפחה השלטת ההרודיאנית, ששלטונה היה נוקשה בדרך כלל על עם ישראל בימי הברית החדשה. לשאר הפיליפים היו תפקידים בולטים בשליחות. הראשון, פיליפוס מבית צידה, היה תלמיד שסייע בהבאת נתנאל לישוע (יוחנן 4:43-46). לאחר מכן הוא הביא יוונים לישוע (יוחנן 12:20,21). פיליפוס השני מק ובל כמבשר במעשי השליחים 8:21 כדי להבדילו מפיליפוס החניך (שמוזכר ביוחנן). הוא הופיע בקהילת ירושלים הראשונה כ'מלצר שולחן' (מעשי השליחים 5:2-6), שהפך למבשר ושליח (מעשי השליחים 8:12). משירותו בשליחות, המשתרע על פני שני עשורים, בליוויית ארבעת בנותיו המתנבאות. פיליפוס מוזכר גם בספר מעשי השליחים אך למרות זאת אנו יודעים מעט מאוד על הרקע שלו. "היה זה פיליפוס שנשא את דרשות הבשורה לשומרונים; היה זה פיליפוס שאזר אומץ להטביל את הסריס האתיופי. במהלך הזמן הייתה ההיסטוריה של שני עובדים אלה [פיליפוס ושאול] שלובה באופן הדוק. היתה זו הרדיפה האלימה של שאול הפרוש שפיזרה את הקהילה בירושלים, ושהרסה את יעילות הארגון של שבעת השמשים. המנוסה מירושלים הובילה את פיליפוס לשנות את הדרך בה פעל, והביאה אותו לאותו ייעוד שאליו הקדיש שאול את חייו. שעות יקרות, בעלות ערך רב היו השעות ששאול ופיליפוס בילו זה בחברת זה; מרטיטים היו הזיכרונות שהעלו על הימים שבהם האור שהאיר את פניו של סטפן, כשפנה לשמים תוך שסבל מות קדושים, הבזיק בתפארתו על שאול הרודף, דבר שהביא אותו, מתחנן וחסר אונים, למרגלותיו של ישוע" (אלן ג'יי וייט, רישומים מחייו של שאול, עמ' 204 בגרסא האנגלית).

מלצרות

קיראו את מעשי השליחים 2:44-47; 3:34-37. איזו תמונה של הקהילה המוקדמת מצטיירת כאן?

אין ספק שהכל התנהל על מי מנוחות בקרב המאמינים הראשונים. כמובן, כולנו חטאים ומחוסרים מעט מהאלוהים... ובטרם עת מתחים החלו לעלות. קיראו את מעשי השליחים 1-7:6. איזה בעיות התעוררו, וכיצד התמודדה הקהילה עם בעיות אלה? הצמיחה המהירה של קהילת ירושלים הביאה עימה מתח חברתי. פיליפוס מונה לצוות שיתמודד עם הבעיות. מצוקה כלכלית ומחסור היו בין המאמינים החדשים, רובם אנשים קשיי יום שהשתתפו בארוחות המשותפות היומיות, מה שהגדיל את הדרישות ממנהיגי הקהילה. התגלתה התמרמרות על חלוקה לא הוגנת של מזון בין האלמנות הדוברות יוונית. היה זה נושא רגיש במיוחד לאור דברי הנביאים בכתובים על האיסור להזניח אלמנות ויתומים.

בכדי לפתור בעיה רצינית זו, אספו שנים-עשר השליחים את כל המאמינים והציעו את מינוייהם של שבעה אנשים, מלאים ברוח הקודש וחוכמה, שיהיו לשמשים וימלצרו שולחנות בכדי ששנים העשר יתפנו 'למלצר' את דבר האלוהים. (מעשי השליחים 3,4:6). כלל השבעה היו שמות יווניים, מה שאולי מצביע על האיזון שבשירות והרווחה לאלמנות דוברות היוונית שהוזנחו. ביניהם היה פיליפוס, וכאן הוזכר שמו בפעם הראשונה בכתובים. השליחים טענו כי צריך מנהיגות נוספת, בכדי שהם לא יהיו צריכים לעבוד יותר מדי בארגון של המשאבים הדרושים לחיי קהילה. הם הדגישו כי קריאתם הייתה להקדיש את עצמם לדבר אלוהים ולתפילה.

מה הם כמה מהנושאים שעלולים להיות במחלוקת בקהילה המקומית שלך, וכיצד תוכל להרשות לאלוהים להשתמש בך כדי לעזור ולהקל עליהם?

פיליפוס בשומרון

שאלו, חניך ושליח עתידי, מופיע לראשונה על דפי הכתובים בזמן סקילתו של השמש סטפן (המשיחי הראשון ששילם בחייו על אמונתו בישוע). גל זה של רדיפה, לעומת זאת, רק עזר בהפצת הבשורה.

קיראו את מעשי השליחים 6:1-8. מה הייתה התוצאה של רדיפת הקהילה בירושלים?

שומרון הייתה התחנה הראשונה בפריסה הגיאוגרפית שלה בבשורה. השומרונים הראו עצמם לצאצאיהם של בני ישראל שנשארו מאחור כאשר אשור הגלתה את רובם של בני ישראל בשנת 722 לפני הספירה. היהודים, לעומת זאת, החשיבו את השומרונים לצאצאיהם של האשורים הזרים שהתיישבו בכוח בישראל. היחסים שבין יהודים ושומרונים בעידן הברית החדשה היו מסומנים במתחים והתפרצויות של אלימות. עם זאת, כפי שראינו קודם לכן, ישוע כבר סלל את הדרך לעבודת שליחות שם כאשר דיבר עם האישה ליד הבאר, וזו החלה בבישור לאנשיה. קריאתו של פיליפוס למתן שירות בשולחנות הסועדים הפכה לקריאה אחרת - בישור בקרב השומרונים. כפליט שנמלט מרדיפות דתיות בירושלים, הוא לא בזבז את זמנו. הוא הכריז על המשיח, שלבואו ציפו וחיכו יהודים ושומרונים כאחד. (מעשי השליחים 8: 5,12).

קיראו את מעשי השליחים 15:6-8. איזו הצלחה נחל פועלו של פיליפוס בשומרון?

ה' פעל דרך פיליפוס בעוז, בשליחות זו אל השדה השומרוני הזר. הצהרתה של האישה שהייתה ליד הבאר - **"כִּי הִיְהוּדִים אֵינָם מִתְעַרְבִּים עִם שׁוֹמְרוֹנִים"** (יוחנן 9: 4) הייתה לנחלת העבר.

איזו איבה, טינה, ודעות קדומות שהרעילו את נשמתך שלך צריכות עוד היום להיות "נחלת העבר"? האם לא הגיע הזמן להרפות מהן?

עם הסריס האתיופי

על-פי מעשי השליחים הקישור הבא של פיליפוס היה עם הגזבר של בית המלכות האתיופי, שהביאה את הבישור צעד נוסף לקראת "קִצְהָ הָאֶרֶץ" (מעשי השליחים 8: 1). פיליפוס היה החוליה המקשרת בין השומרון והשליחות לעזה. מהשומרון, שמצפון לירושלים, נקרא פיליפוס לעזה, כיוון דרום מזרח מירושלים. עבודתו בצפון התמקדה בקבוצת אנשים; כאן בעזה התמקדה עבודתו באדם אחד. בשומרון, יכל פיליפוס להכריז על ישוע רק מחמשת ספריו של משה, היה זה כל השומרונים רצו לקבל; כאן, עם האתיופי, הוא יכל להשתמש גם בספר ישעיהו.

קיראו את מעשי השליחים 8:26-39. ענו על השאלות הבאות: מה היו הפסוקים שקרא הסריס האתיופי מספר ישעיה פרק 53, ובאיזו צורה נתן קטע זה הזדמנות נפלאה לבשר לו?

בניגוד לעבודתו של פיליפוס בשומרון, שבה הוא עשה ניסים (מעשי השליחים 8:6), כל שעשה עם האתיופי היה לימוד התנ"ך. מהו הלך שנוכל להפיק מכאן בעצמנו כשאנו פועלים למען נפשות?

רוח הקודש קראה לפיליפוס מיד כשסיים להסביר את "החדשות הטובות על ישוע" והטביל את הסריס האתיופי. לא היתה לפיליפוס שום הזדמנות להעביר את האמונות ואת תורתו למאמין טרי זה. לסריס האתיופי נותר לאמץ את האמונה המשיחית בהקשר של התרבות האפריקנית, מודרך על-ידי התנ"ך ורוח האלוהים, שכבר פעלו בקרבנו, שהרי סגד משכבר לה' והאמין בדברו.

פיליפוס הסביר לסריס האתיופי קטעים מובחרים ומכריעים על מותו של ישוע. מדוע שישוע, מותו ותחייתו, יהו את לב המסר שאנו מעבירים לעולם? מה שווה המסר שלנו בלעדיו?

פיליפוס כמטיף, כאב, וכמארח

ברור שפיליפוס נמשח לעשות את עבודת ה'. פרשנים חלוקים על משמעות הפסוק: **"וַיֵּשֶׁא רוּחַ יְהוָה אֶת פִּילִיפּוֹס"** (מעשי השליחים 8: 39), בין אם נאמר לו פשוט ללכת לאשדוד (פס' 40) או שבדרך נס הועבר לשם. כך או כך, הנקודה הקריטית עבורנו היא שפיליפוס היה אדם כנוע לרוח הקודש; וכך יכול היה אלוהים להשתמש בפיליפוס לעשות עבודה נהדרת עבורו.

קיראו את מעשי השליחים 8:40. מה אומרים פסוקים אלה על פיליפוס שעוזרים לנו להבין מדוע כונה פיליפוס "המטיף"? קיראו את מעשי השליחים 10-7:21. מה נוכל ללמוד על פיליפוס מפסוקים אלה?

בשלב זה של הסיפור אנו למדים כי פיליפוס היה איש משפחה ואב לארבע בנות. קריאתו של פיליפוס אל מחוץ לתפקידו כשמש, הייתה מעורבת במסעות ארוכים של ביזור. אנחנו יודעים על המסע מירושלים לשומרון, ולאחר מכן לעזה, ואחריו "כל-הקְּעָרִים" על קו החוף (כ-80 קילומטרים) בין אשדוד לקיסריה. ייתכן והיו מסעות שלא תועדו. כמו כל החלוצים המשיחיים, לבטח היה פיליפוס מוטרד, ונגרמה לו אי-נוחות, וכפוף היה לעליות והמורדות שהיו כרוכות בהתחייבויות כגון אלה. ובכל זאת היה איש משפחה שחינך את בנותיו והכינן לקבלת רוח הקודש ומתנת רוח הנבואה. זה מעיד על הורות טובה ואלוהות אמיתית במשפחה משיחית חלוצית זו. הטקסט מגלה שהשליח שאול נשאר עם פיליפוס **"יָמִים רַבִּים"** (פס' 10). עשרים וחמש שנים קודם לכן היה שאול רודף אגרסיבי עז של המשיחיים (מעשי השליחים 1,2:9). רדיפתו את המאמינים בירושלים אילצה את פיליפוס לברוח לשומרון (מעשי השליחים 1-5:8). עכשיו, שנים לאחר מכן, רודף ונרדף נפגשים בביתו של פיליפוס, המארח את שאול.

מה מעניין מפגש זה של אחים ושותפים לעבודה עם המשיח במטרה הנעלה של הבאת הבשורה לעולם, לשאר העמים. בעבודה שלנו למען אחרים, מדוע זה חשוב כל-כך שלא נשכח את חובתנו הראשונה: המשפחות שלנו?

לימוד נוסף: קיראו את הפרק "הבשורה בשומרון" בספר מעשי השליחים שנכתב על-ידי אלן ג'יי וייט, עמ' 103-111.

"כשהיו מפורזים (המאמינים) בעטיה של הרדיפה הם הלכו לשדות היעד מלאים בלהט משימתם. הם הבינו את אחריות משימתם. הם ידעו שבידם היה לחם החיים למורעבי העולם; ועל-ידי אהבת המשיח הם הודרכו לבצוע את הלחם הזה לכל מי שהיה זקוק לו". (אלן ג'יי וייט, מעשי השליחים, עמ' 106).

"וכשגורשו תלמידיו מירושלים, כמה מהם מצאו מקלט בטוח בשומרון. השומרונים קיבלו בברכה שליחים אלה של הבשורה, והיהודים החוזרים בתשובה אספו יכול יקר מבין אלה שבעבר היו אויביהם המושבעים", עמ' 106, 107.

שאלות לדיון:

1. כפי שראינו, הבשורה שוברת מחסומים בין אנשים. לפחות זהו האידיאל; המציאות לעתים הייתה שונה באופן קיצוני. מה יש בזה שכשבני אדם, וגם בקרב משיחיים - בין אלה שמבינים שכולנו שווים לפני אלוהים, המבינים שקורבן המשיח הוא שעושה אותנו שווים-שאנו מאפשרים למחסומים תרבותיים, חברתיים, ואחרים להפריד אותנו במידה רבה, האם זה נכון עדיין לגבינו כיום? כיצד יכולים חברי הקהילה של האדוונטיסטים שומרי השבת, לדכא דעות קדומות כאלה?

2. כפי שראינו, הרדיפה של הקהילה הקדומה גרמה למאמינים לברוח, וכתוצאה מכך, החלה הבשורה להתפשט בדרכים שאולי לא היו מתגשמות אלמלא הרדיפה. למרות שאלוהים יכול היה להפיק טוב מזה, עלינו לזכור כי רדיפה דתית היא אף פעם לא טובה, לא נכונה, ולא מוצדקת. מה צריך להיות היחס שלנו כלפי אלה החווים רדיפה דתית, גם אם איננו מסכימים עם האמונות הדתיות שלהם? (ראה לוקס 31:6).

שאל השליח: רקע וקריאה

שבת אחר הצהריים

קראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי:
מעשי השליחים 1:9; אל הפיליפיים 3:6; ראשונה לקורינתיים 10:15;
מעשי השליחים 22:1-9, 18:26; גלטיים 17:1-2.

פסוק לשינון: "אמר לו (לחנניה) האדון: 'לך, כי עלי נבחר הוא לי לשאת את שמי לפני גוים ומלכים ולפני בני ישראל. ואני אראה לו כמה עליו לסבל למען שמי.' (מעשי השליחים 9:15,16).

אחת הדמויות המרכזיות ביותר בברית החדשה היה שאל מתרשיש. שאל היה לקהילה המשיחית הקדומה מה שמה היה לבני ישראל. אחד ההבדלים הוא שבעוד שמה הוציא את בני ישראל מהגויים כדי שישראל תוכל לעשות את רצונו של אלוהים, שאל הביא את דבר אלוהים מישראל לגויים כדי שהגויים יוכלו לעשות גם הם את אותו דבר, כלומר, לעשות את רצונו של אלוהים. שאל ואישיותו כמאמין במשיח ישוע ידועה יותר מכל מאמין אחר שחי במאה הראשונה. הוא זכור במיוחד בהשפעתו המשמעותית בהושתת ידה לעולם של בשורת המשיח באלפיים השנים האחרונות. ביקוריו המשיחיים ופעילותו למען מדינות הים התיכון קבעו מודל בעל השפעה רבה למשימות המבשרים בדורות הבאים. שאל מוכר כמרום ודולה בצורה מוחלטת פנינים מהמקרא ואף מהתרבות היהודית, שבה אזרחות, פולחן, וחוקים מוסריים שולבו כל-כך במרקם החיים היהודים עד שלא ניתן היה להבחין בין המנהג היהודי לבין מה שלימדו חייהם כמסר הנצחי של אלוהים לעמים.

השבוע נערוך מבחן אישיות לשאל השליח, שמלבד ישוע עצמו, נחשב על-ידי רבים לדמות החשובה ביותר בברית החדשה.

*לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-12 לספטמבר.

שאל התרסי

שאל נולד בתרשיש, עיר חשובה שעל קו המסחר שבין סוריה ואסיה המערבית (מעשי השליחים 3: 22). תרשיש היתה מרכז רב-תרבותי של תעשייה ואקדמיה, ובמשך תקופה קצרה הייתה תרשיש ביתו של הנואם והסנטור המפורסם ביותר של רומא, סיסרו. הוריו של שאל היו מיהדות התפוצות (יהודים שלא חיו בארץ ישראל) של שבט בנימין. שם הלידה שלו היה שאל (שאל מאלוהים=ש"הושאל" מאלוהים) – אם כי, לאחר שהחל את שליחותו לגויים (מעשי השליחים 9: 13) ייחס לעצמו את השם פול (בלטינית פאולוס, שמה של משפחה רומית חשובה).

כמו כן, מאחר והיה מן הפרושים, ייתכן שהיה נשוי, אם כי איננו יודעים על אשתו דבר. למעשה, איננו יודעים כלל על משפחתו, אם כי אחות ואחיין כן מוזכרים (מעשי השליחים 16: 23). שאל היה גם אזרח רומי (מעשי השליחים 22: 25-28). נראה שהתחנך בבית-הספר של בית הכנסת בתרשיש עד גיל 12, ולאחר מכן למד אצל רב ירושלמי מפורסם בשם גמליאל (מעשי השליחים 3: 22). כמו רוב הגברים היהודים, הוא למד משלח-יד, במקרה שלו: עשיית אוהלים (מעשי השליחים 3: 18).

כאמור, שאל היה פרוש (פיליפיים 3: 5). הפרושים (כלומר "הניפרדים") נודעו כעומדים על-כך שכל חוקיו של אלוהים, גם אלה שנכתבו בספריו של משה, וגם אלה שהועברו בעל-פה על-ידי דורות של סופרים, היו בגדר חובה לכל היהודים. הפטריוטיות הקפדנית והציות המפורט לחוקים היהודיים עשויים היו לגרום להם להיראות לאחיהם היהודיים כצבועים וביקורתיים. עם זאת, שאל לא הסתיר את העובדה שהוא ואביו היו פרושים (מעשי השליחים 6: 23).

הרקע הפרושי של שאל היה מרכיב חשוב בעבודתו המשיחית המוצלחת ליהודים ולגויים. רקע חברתי-דתי זה צייד אותו בידע מפורט של התנ"ך שהיוו את הכתבים היחידים שהיו זמינים למאמינים הראשונים. כמו כן, היותו פרוש הוסיפה לידע שלו בספרות סת"ם ותוספות שונות לחוקי התנ"ך. ובכך היה השליח המוסמך ביותר להבדיל בין החלטיות מקראית נצחית, המבוססת על כתבי קודש מצד אחד ותוספות מסורתיות-תרבותיות יהודיות מאוחרות יותר, שלא היו מחייבות, ולכן אפשר היה לגויים חסידי ישוע להתעלם מהם. כפי שראינו, נושא זה יהיה חשוב מאוד בחיי הקהילה הקדומה. וגם כיום, התרבות בקהילה יוצרת נושאים המחייבים הכוונה וסדר.

**אילו מאמונותינו נראות כעומדות בסתירה חדה לתרבות בחברה הסובבת אותנו?
כיצד אתם מתמודדים עם הניגוד מבלי להתפשר על דבר עליו הכתובים קובעים
בפסקנות שלעולם לא צריך להתפשר?**

על האיש שאול

תכונות אישיות הן תגובות האדם לנסיבות המקיפות אותו מבחינה תרבותית, מיקומית וחינוכית בין היתר. אופי הוא השילוב של תכונות, איכויות ויכולות שמרכיבות את סוג האדם.

קיראו את מעשי השליחים 3:6,8; הראשונה לקורинתיים 15:9,10; הראשונה לטימוטי 1:16; גלטיים 1:14; השנייה לקורинתיים 11:23-33. מה מלמדים פסוקים אלה על אופיו ואישיותו של שאול?

שאול היה איש של אמונה וקנאות. לפני שנולד מחדש, הוא השתמש בקנאותו לרדוף את הקהילה המוקדמת. הוא תמך בסקילה של סטפן (מעשי השליחים 7:58), לקח את היוזמה בכליאה של נשים וגברים משיחיים (מעשי השליחים 8:3), איים ברצח על תלמידי ישוע (מעשי השליחים 9:1) ואירגן פשיטה על משיחיים במדינות זרות (מעשי השליחים מעשי השליחים 9:2; גלטיים 1:13).

במקביל, אנו יכולים לראות שקנאותו ולהיטותו שימשו לבסוף לטובה, כשהקדיש את חייו לבישור, למרות קשיים ואתגרים מדהימים. רק אדם המקדיש עצמו לחלוטין לאמונתו היה פועל כמותו. ולמרות שאיבד הכל למען המשיח, הוא החשיב את הדברים שאבדו "לְפָסֶלֶת" (פיליפיים 3:8), וחסרי תועלת. שאול הבין את ההבדל בין מה שחשוב בחיים ומה שאינו חשוב. שאול שהיה אדם צנוע, ללא ספק, משום רגשות האשמה בשל רדיפתו לשעבר של המאמינים בישוע, הוא ראה בעצמו כלא ראוי ליעודו הרם. וגם כזה שהטיף על צידקתו של ישוע כתקווה היחידה שלנו לישועה, הוא ידע בדיוק איזה אדם חוטא הוא היה בהשוואה לאלוהים הקדוש, וידע זה היה יותר ממספיק עבורו בכדי לשמור על צניעותו, כניעתו, ואסירות תודתו לאלוהים.

"כשקרן אחת מזוהר כבודו של ה'...", כשזיק אחד מטהרו של המשיח חודר לנשמה – הללו חושפים בבהירות מכאיבה כל חטא וכל טומאה...; הם מציגים לראווה כל פגם וכל מגרעת באופי האנושי וחושפים את התשוקות האסורות, את בגידתו של הלב, ואת טומאת השפתיים." (אלן ג'יי וייט, הדרך למשיח, עמ' 23).

אף אחד מאתנו אינו חסין לחטא הגאווה. איך צריכה התמקדות בקורבן המשיח ומשמעותו לרפא מחטא?

משאל לפול

קיראו את מעשי השליחים 1-22:9, סיפור חזרתו בתשובה של שאול. כיצד מתקשר ניסיון זה עם ייעודו כשליח? ראו גם מעשי השליחים 16-18:26.

כבר מן ההתחלה, היה ברור שאלוהים התכוון להשתמש בשאול על-מנת להשיג נפשות יהודים וגויים כאחד. אף אירוע אחר בהכנתו של פול כשליח ותיאולוג לא השתווה בחשיבותו לחזרה בתשובה שחווה; אכן, לעתים קרובות במתן עדות הוא ציין חווייה זו "אָבַל קוּם וְעַמַּד עַל רִגְלֶיךָ, כִּי לֵשׁ כָּדָּ נִרְאִיתִי אֱלֹהִים – לְמַנּוֹת אוֹתְךָ לְמִשְׁרַת וּלְעַד עַל דְּבַר זֶה שָׁרְאִיתָ אוֹתִי וְעַל הַדְּבָרִים שֶׁלְשָׁמָּם אֶרְאֶה אֱלֹהִים" (מעשי השליחים 16:26). שאול לא יכול היה להטיף או ללמד על משהו שהוא לא ידע. במקום זאת הוא הטיף ולימד מתוך ניסיונותיו, עם ידע ה', וכל הזמן בהרמוניה עם דבר האלוהים. (רומיים 1:1,2).

קיראו את מעשי השליחים 18:26. מה יהיו תוצאות פועלו של שאול?

מכאן אנו יכולים לראות חמש תוצאות אותנטיות של עבודת השליחות לבישור:

1. פקיחת עיני כל. המחשתם של אלוהים וישוע, כנוכחים, פעילים ומעניינים.
2. מעבר מחושך לאור, מבורות למלוא הידע – אחד המוטיבים המרכזיים בבשורה. (ראה לוקס 78,79:1)
3. פנייה מלאה מכוחו של השטן לכוחו של אלוהים.
4. קבלת סליחת חטאים. לבעיית החטא יש פתרון. זהו מסר חיים והבראה של המשיחיים.
5. קבלת מקום בין הקדושים; הוה אומר חברות בקהילה של אלוהים, ללא קשר למוצא אתני, מין, או לאום.

אם מישוהו היה שואל אותך, "מה ההתנסות האישית שלך עם ישוע? מה תוכל לספר לי עליו?" מה הייתה תשובתך?

שאל בשדה השליחות

”בְּגִבּוֹרֵת אֶתוֹת וּמוֹפְתִים וּבְגִבּוֹרֵת רוּחַ אֱלֹהִים עַד־כִּי מִירוּשָׁלַיִם וְסָבִיבוֹתֶיהָ וְעַד לְאֵלֹרִיקוֹן מְלֹאתִי אֶת־בְּשׂוֹרֵת הַמְּשִׁיחַ.“ (רומיים 15: 19). איזה מרכיב חיוני לכל סוג של עבודת שליחות נוכל למצוא בפסוק זה? ראו גם ראשונה לקורנתיים 1: 23, 2: 2; גלטיים 6: 14; פיליפיים 1: 15-18.

דבר אחד בטוח לגבי כל מאמצי השליחות של שאול: לא משנה לאן הוא הלך, ההכרזה והבישור על המשיח וקורבנו היו את לב ליבו של המסר שלו. בכך היה נאמן לקריאה שניתנה לו על-ידי ישוע. המסר לשליחות היום הוא ברור: תוך שאנו מבשרים ומלמדים את האמיתות המיוחדות לאדוונטיסטים שומרי שבת, חייבים אנו לשמור שהמשיח וקורבנו הם מרכז המסר במסעי הבישור ובהושט-יד. שאול לא הטיף אודות ישוע רק כסוג של אמת או בייקטיבית ונפנה לדרכו שליו. מרכז פועלו היה בניין בתי כנסת, ייסוד קהילות משיחיות מאזור לאזור בכל חלקי עולמו בכל מקום שיכל. במובן האמיתי, היה פועלו ב"נטיעת בתי כנסת וקהילות."

ישנו מרכיב נוסף לעבודת השליחות של שאול, קיראו את קולוסיים 1: 28. מה משתמע מדבריו של שאול? האם זה בישור או חניכות?

בקריאת איגרותיו של שאול, מתבהר לקורא שרובן אינן הטפה לאלה שמחוץ לקהילה ומחוץ לאמונה. להיפך, רבות מהאגרות נכתבו לקהילות קיימות שיוסדו מכבר. במילים אחרות, במאמציו השליחותיים של שאול נכללה העבודה של רעיית צאן, מנהיגות, חיזוק הרוח, וטיפול הקהילות. כך נוכל לראות לפחות שלושה אלמנטים מרכזיים לפעילות השליחית של שאול: הכרזה אודות ישוע, הקמת בתי כנסת, וטיפול קהילות שהוקמו.

חישבו על הפעם האחרונה שהייתם עדים לאלוהים עבור מישהו, בתפקיד מסויים או במעמד או הזדמנות. עד כמה היה ישוע הנושא המרכזי של מה ששיתפתם? איך תוכלו לוודא שהוא תמיד יהיה במרכז המסר עליו תעידו?

שליחות ורב-תרבותיות

המונח "רב-תרבותי" חדש יחסית, הוא הופיע לראשונה בדפוס ב 1960, במילון האנגלי של אוקספורד. עבור עמים רבים בימי קדם, היו רק שתי קטגוריות של אנושות – אנחנו והם, השבט שלנו והשבט שלהם. ליוונים, כל אלו שלא היו כמותם היו "ברברים" וליהודים, כל השאר היו "גויים".

כפי שכבר ראינו, ההצלחה במשימה בקרב הגויים אילצה את הקהילה הצעירה ומנהיגיה להתמודד עם הפער בין היהודים והגויים. השאלה העיקרית הייתה, האם יכול גוי להיות מאמין ישוע מבלי להיות קודם ליהודי.

קיראואתגלטיים 17-1: 2. מה קרה כאן, וכיצד ממחיש סיפור זה את האתגר של מציאות "רב-תרבותית" בהוּשט-יָד ושליחות?

"כששמעון ביקר במועד מאוחר יותר באנטיוכיה, הוא זכה באמונם של רבים על-ידי ההתנהלות הזהירה שלו לגבי גויים שחזרו בתשובה. במשך זמן הוא פעל בהתאם לאור שניתן לו מן השמים. הוא התגבר כל-כך על טבעו ודעותיו הקדומות עד כדי שבת לשולחן אחד עם הגויים החוזרים בתשובה. אולם כאשר יהודים מסוימים שהיו קנאים לחוקים המסורתיים באו מירושלים, שינה שמעון את התנהגותו, שלא בחוכמה, כלפי הגויים מעבודת האלילים... היה זה גילוי של חולשה מצד אלה שהיו למכובדים ואהובים כמנהיגים שהשאיר רושם כואב ביותר בדעתם של המאמינים האלה. הקהילה היתה בסכנת חלוקה". (אלן גי וייט, מעשי השליחים, עמ' 198).

שאל עמד בפני הבעיה עם שמעון ונקט עמדה איתנה למען קהילה שנוכל היום לקרוא לה קהילה רב-תרבותית. החוזרים בתשובה מקרב הגויים אינם צריכים להיות יהודים בראשונה על-מנת להיות מאמינים בישוע. הרקע המורכב של שאול כפרוש אדוק, תלמידו של רבן גמליאל, אזרח רומי, קנאי, רודף פונדמנטליסטי, ולבסוף, חוזר בתשובה ושליחו של ישוע המשיח, הכשיר אותו בהחלט להבחנה באמת הניצחית הבלתי משתנה של אלוהיות מוחלטת מצד אחד והזרמים המובילים בתרבות והדת מצד שני.

כיצד אתם מבדילים בין מה שחינוי לאמונתכם ומה שבגדר תרבותי, חברתי, או אפילו העדפות אישיות?

לימוד נוסף: "אף כי אינני משעבד לאיש שעבדתי את עצמי לכל כְּדֵי לְרַכֵּשׁ אֶת הַרְבִּים. לְמַעַן הַיְהוּדִים אֲנִי כִּיהוּדֵי כְּדֵי לְהַשִּׁיג יְהוּדִים; לְמַעַן הַכְּפֹנִים לְתוֹרָה אֲנִי כְּמוֹ כְּפוֹן לְתוֹרָה – הַגֵּם שְׂאִינְנִי כְּפוֹן לְתוֹרָה – כְּדֵי לְהַשִּׁיג אֶת הַכְּפֹנִים לְתוֹרָה; לְמַעַן אֱלֹהֵי שְׂאִין לְהֵם תוֹרָה אֲנִי כְּמוֹ בְּלֵי תוֹרָה – אֵף שְׂאִינְנִי עוֹמֵד בְּלֵא תוֹרַת אֱלֹהִים בְּהִיוֹתִי כְּפוֹן לְתוֹרַת הַמְּשִׁיחַ – כְּדֵי לְהַשִּׁיג אֶת אֱלֹהֵי שְׂאִין לְהֵם תוֹרָה; לְמַעַן הַחֲלָשִׁים אֲנִי חֲלָשׁ כְּדֵי לְהַשִּׁיג אֶת הַחֲלָשִׁים; אֲנִי הִכַּל לְמַעַן הִכַּל כְּדֵי שְׂאוּשִׁיעַ לְפָחוֹת כְּמֵה מֵהֵם. אֵךְ אֶת הִכַּל אֲנִי עוֹשֶׂה בְּעֵבֹר הַבְּשׂוֹרָה כְּדֵי שְׂיִהְיֶה לִי חֶלֶק בָּהּ." (ראשונה לקורינתיים 9:19-23).

חקר הטבע וההרשאה של השליחות המודרנית משתמש במונח 'הקשרים' לשיטות השליחות של שאול האמורות כאן. 'הקשרים' מוגדר כ"ניסיון לתקשר את הבשורה במילים ובמעשים ולהקים את הקהילה בדרכים הגיוניות לאנשים בתוך ההקשר התרבותי המקומי שלהם, והצגת המשיחיות באופן כזה שפוגש את צרכיהם העמוקים ביותר של אנשים וחדר להשקפת עולמם, ובכך מאפשר להם ללכת בעקבות המשיח ולהישאר בתרבותם" (דארל ל. ויטמן, קונטקסטואליזציה: התיאוריה, הגאפ, והאתגרים, "העלון המסיונרי הבינלאומי למחקר, כרך 12 ינואר 1997, עמ' 2).

"המאמינים מקרב היהודים שהתגוררו בטווח ראייה מבית המקדש באופן טבעי נראה היה לדעתם שהם עדיין לוקחים חלק בזכויות המיוחדות של היהודים כאומה. כשהם ראו את הקהילת המאמינים נוטשת את הטקסים והמסורות של היהדות, וחשבו שקדושה מיוחדת שהייתה מושקעת במנהגים היהודיים תאבד בקרוב לאור האמונה החדשה, רבים התמרמרו נגד שאול כאחד שהיה במידה רבה, הגורם לשינוי הזה. גם התלמידים, לא כולם היו מוכנים לקבל ברצון את ההחלטה של המועצה. חלקם היו קנאים לחוק הטקסי, ולא ראו בשאול את הטוב, כי הם חשבו שעקרונותיו בכל שקשור לחובות של ההלכה היהודית היו רפים". (אלן גיי וייט, מעשי השליחים, עמ' 197).

שאלות לדיון:

1. קיראו את הראשונה לקורינתיים 9:20. אילו לקחים נוכל להפיק ממילים אלה שיכולים לעזור לנו להבין ולתקשר כיצד עלינו לפעול בשליחות, או אפילו כיצד אנו יכולים לעשות שליחות ולתת עדות לאמונתנו באופן אישי?
2. למרות החטאים המביישים והעבר של שאול, אלוהים סלח לו ופעל דרכו בצורה אדירה. כיצד נוכל ללמוד לסלוח לעצמנו על מה שעשינו, ובתביעת זכות נטען את הצדקה של המשיח כשלנו, ונבקש שישתמש בנו בצורה אדירה גם כן?

שיעור מספר 12
12 - 18 ספטמבר*

שאל: משימה ומסר

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי:
ראשונה לקורינתיים 1:22-24; ראשונה לטימוטי 6:12; שנייה לטימוטי 4:7;
ראשונה לקורינתיים 15:12-22; מעשי השליחים 15:38-41.

פסוק לשינון: "אחי, עֲדִין אֵינְנִי חוֹשֵׁב אֶת עֲצְמִי לְמִי שֶׁהֵיג. אֲבָל דָּבָר אֶחָד:
אֲנִי שׂוֹכַח אֶת אֲשֶׁר מֵאַחֲרַי וְנִחְלָץ קְדִימָה אֶל מֵה שְׁלֹפְנִי. אֲנִי רָץ אֶל הַמַּטְרָה כְּדִי
לְהִשִּׁיג אֶת הַפָּרֶס שֶׁבְקִרְיָאָה-שָׁל-מַעְלָה, קְרִיאָתוֹ שֶׁל אֱלֹהִים בְּמִשִּׁיחַ יֵשׁוּעַ."
(פיליפיים 3:13,14).

מתוך נבואות התנ"ך, ההיסטוריה היהודית, חייו ותורתו של ישוע, שאל השליח
פיתח את הרעיון של היסטוריית הישועה, וכולו התמקד בחייו, מותו ותחייתו של
המשיח ישוע.

בגלל הרקע התרבותי שלו ביהדות ובחברה היוונית-רומית, ניחן שאל בתבונות
מספקות שאיפשרו לו לדלות את הבשורה מהמורכבות של אזרחות עברית,
טקסיות, ופרקטיקות מוסריות של חיים יהודיים, ולהפוך אותן לנגישות יותר
לעולם הרב-תרבותי. שלוש-עשרה איגרותיו של שאל למאמינים ישרישו את
האמונה במשיח ישוע בחייהם הרוחניים. הוא נגע בנושאי דוקטרינות (תורות,
אמיתות), ובנושאים מעשיים. הוא יעץ, עודד, והוכיח (נזף) בעניינים של אמונה
במשיח אישית, מערכות יחסים, וחייה הקהילה. עם זאת, בכל כתביו הנושא המרכזי
היה "ישוע המשיח וקורבנו" (ראשונה לקורינתיים 2:2). שאל לא היה רק איש
של מכתבים, הוא נודע כשליח וכחניך מובהק, עד הבשורה, מסוריה לאיטליה,
ואולי אפילו לספרד. בתוך כעשור הקים שאל קהילות בארבעת מחוזותיה של
האימפריה הרומית. השבוע נבחן את שליחותו של שאל ואת המסר שהביא.

*לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-19 לספטמבר.

יוונים ויהודים

קיראו את הראשונה לקורינתיים 24-22:1. כיצד עוזרים לנו פסוקים אלה להבין את הדרכים השונות שבהן מתייחסים אנשים לאמת? מה נוכל ללמוד כאן שיכול לעזור לנו במתן העדות שלנו לקבוצות אנשים שונות?

ביציאה ממצרים ומהעבדות שם, אלוהים פעל באותות ובמופתים מדהימים שהעידו על עינו הפקוחה והשגחתו על בני ישראל. בדורות שלאחר מכן פיתחו יהודים ציפייה שכל שליח חדש שנשלח מאלוהים יתוודע אליהם באותות, מופתים וניסים. לעומת זאת, בעיצה אחת עם הפילוסופיה והמורשת המדעית, היוונים ביקשו בסיס רציונלי לאמונה, בסיס שיספק את הדרישות של חוכמה אנושית. שאול מצידו, לא התכחש למורשת התרבותית-רוחנית של עמי היעד שלו, אלא השתמש בהם כנקודת כניסה להכרזת קורבן המשיח. מי שרצו אותות מצאו אותם בחייו ופועלו של ישוע ובקהילה הקדומה. מי שרצה אלגנטיות הגיונית ורציונליות מצא זאת בטיעונו של שאול במסר הבשורה. לשני סוגי האנשים בסופו של דבר היה רק צורך אחד – **”לְדַעַת אֹתוֹ וְאֵת כֹּחַ תְּחִיָּתוֹ”** (פיליפיים 10: 3). הדרך שבה יכל שאול להביא אותם לידע זה תלוי היה באנשים שאליהם נתן את עדותו.

כאשר הטיף שאול למאזינים יהודים, הוא ביסס דרשותיו על ההיסטוריה של עם ישראל, המקשרות את המשיח לדוד, והדגיש את נבואות התנ"ך המצביעות על המשיח, צליבתו ותחייתו (מעשי השליחים 13: 16-41). כלומר, הוא התחיל עם מה שהיה מוכר להם, עם מה שהם העריצו והאמינו בו, ומנקודת התחלה זו הוא ביקש להביא אותם למשיח. לגויים, כלל את המסר של האלוהים כבורא, ושופת; הכניסה של החטא לעולם; והישועה בישוע המשיח (מעשי השליחים 14: 15-17; 17: 22-31).

שאול צריך היה להתחיל מנקודה שונה מזו שבה החל עם היהודים (או עם גויים שהאמינו באמונה היהודית). אם כי גם כאן היתה מטרתו להובילם לישוע.

חישבו על אמונתכם. על מה היא מבוססת? מהן הסיבות הטובות לכך? כיצד עשויות הסיבות שלכם להיות שונות מאלה של אנשים אחרים, ומדוע זה חשוב להכיר בהבדלים הללו?

חיילים וספורטאים

כאיש תקשורת מיומן, השתמש שאל בעבודת שליחותו בדברים מוכרים על-מנת להסביר דברים שאינם שכיחים. הוא לקח תכונות יומיומיות של העולם היווני-רומי בכדי להמחיש מציאות מעשית של חיים חדשים במשיח. הוא התייחס במיוחד לשני תחומים מעולמם של הגויים החוזרים בתשובה והשתמש במטאפורות: ספורטאים עם המשחקים שלהם, ונוכחות תמידית של חיילים רומיים. חיבה להישגים ספורטיביים אחזה את העולם ששאל חי בו, כפי שאנו חווים בימינו. יוונים קדמוניים העבירו את אהבתם לתחרות במשך מאות השנים, בקיומם של לא פחות מארבעה מחוזרים נפרדים של תחרויות אולימפיות, שהיו ממוקמות בחלקים שונים של יוון. הרומאים ירשו וקידמו את ההתחרות האתלטית. מירוצים רגליים היו בין האירועים הפופולריים ביותר וכללו מירוצים רגליים של גברים לבושים בחליפות שריון צבאי מלאות. היאבקות גם הייתה פופולרית. ספורטאים התאמנו בהתמדה, וזוכים תוגמלו בעושר. אתניות, לאומיות, ומעמד חברתי לא היו בעלי חשיבות רבה, משום שסיבולת ויכולת ביצוע היו המטרות.

אילו לקחי מפתח לחיים המשיחיים היו קוראיו של שאל מוצאים בקטעים הבאים? ראשונה לקוריתיים 27-24:9; גלטיים 7:5; ראשונה לטימוטי 12:6; שנייה לטימוטי 5:2.

החל עם מריוס, קיסרים רומיים החליפו חיילים זמניים עם לוחמים בעלי קריירה במשרה מלאה, ופרשו אותם במחנות בכל רחבי האימפריה הרומית, ושידרגו ועשו תקן לשיריונם וכלי נישקם. בתקופתו של שאל, גויסו חיילים ממוצאים אתניים ולאומיים שונים, בין אם היו אזרחים רומיים אם לאו. בתמורה לתגמולים בסוף טווח השירות שלהם, חיילים התחייבו לנאמנות מוחלטת לקיסר המושל, אשר בזמנים של עימותים וסכסוכים הוביל אותם באופן אישי לקרב.

על-פי פסוקים הבאים, איזה השוואות עשה שאל בין חיי החיילים והחיים המשיחיים? שנייה לקוריתיים 5,4:10; אפסיים 18-10:6; הראשונה לטימוטיאוס 12:6; השנייה לטימוטיאוס 3,4:2.

במכתב שייתכן והיה האחרון של שאל, הוא התייחס לבשורה בשימוש במונחים צבאיים וגם באתלטיקה להשקפת חייו כשליח משיחי: "אֶת הַמְּלָחָמָה הַטּוֹבָה לְחַמְּתִי, אֶת הַמְּרוֹץ הַשְּׂלֵמִתִּי, אֶת הָאֲמוּנָה נְצָרְתִּי." (שנייה לטימוטי 7:4).

באילו דרכים האמונה היא מאבק ובאילו דרכים היא מירוץ? כיצד חוויתם את המציאות של שתי מטפורות אלו בחייכם המשיחיים? איזה מן המטאפורות מתארת את ניסיונכם בהתאם רב יותר, ומדוע?

שאל והחוקים

”האם אנו מבטלים אפוא את התורה על-ידי האמונה? חס וחלילה! אדרבא, אנו נותנים תקף לתורה.“ (רומיים 3: 31). על איזה חוקים מדבר כאן שאל?

בתרגומים לאנגלית של אגרותיו של שאל, המילה חוק מופיעה כמאה ושלושים פעמים, ובמעשי השליחים כעשרים פעמים. שאל השתדל ששומעיו וקוראיו, ללא קשר לרקע התרבותי שלהם, יבינו כי 'החוק' הוא בעל מספר משמעויות, במיוחד ליהודים. חוקים כגון עשרת הדיברות הינן בתוקף לכל האנשים בכל עת. אבל סוגים אחרים של חוקים בברית הישנה ובתברות יהודית, לא ראה בהם שאל כהכרחיים למאמינים במשיח. בכתביו השתמש השליח במילה 'חוק' באופן נרחב בהתייחסותו לכללים, לטקסים דתיים, לחוקים האזרחיים, חוקי בריאות, וחוקי טהרה. הוא כתב על להיות תחת "עול התורה" (רומיים 19: 3) ועל להיות "פְּטוּרִים... מן-הַתּוֹרָה" (רומיים 6: 7). הוא תאר את "חֻק הַחֹטָא" (רומיים 23: 7) ואת "הַתּוֹרָה קְדוֹשָׁה" (רומיים 12: 7). הוא ציין את "תּוֹרַת מֹשֶׁה" (ראשונה לקורינתיים 9: 9), וגם את "תּוֹרַת הָאֱלֹהִים" (רומיים 25: 7). ככל שנראו ביטויים אלה כמבלבלים לאלה שאינם יהודים, למאמין יהודי שגדל בתרבות עברית, ההקשר יבהיר לאיזה מן החוקים האלה הכוונה בכל אחד מהפעמים שהוזכרה המילה 'חוק'.

קיראו את רומיים 10-13; 8-13; רומיים 21-24; 2; ראשונה לקורינתיים 19: 7; אפסיים 28, 25: 4; 3: 5; 2: 6. כיצד יכולים פסוקים אלה לעזור לנו להבין שהחוק המוסרי של אלוהים, עשרת הדיברות, לא בוטל בזמן קורבן המשיח?

שאל הבין שהחוקים הטקסיים, המפרטים כיצד ניגש אנו אל אלוהים דרך הכהונה עלי אדמות, משכן הקודש העברי, והקרבת קורבנות, חדלו להיות בתוקף לאחר קורבן המשיח. אמנם הם שירתו את מטרתם שלהם בזמנם, אבל לא היה בהם צורך עוד. (נקודה זו תהיה בולטת במיוחד לאחר חורבן בית המקדש).

עם החוק המוסרי שבא לידי ביטוי בעשרת הדיברות, זה נושא שונה. במכתביו, מצטט שאל חלק מעשרת הדיברות ומזכיר ורומז על דברות אחרות כדרישות אוניברסליות אתיות שחלות על כל האנשים, יהודים כגויים ולהיפך. לאחר שכתב נגד החטא, בשום אופן לא הפחית או צמצם שאל את החוק היחיד שמגדיר מהו חטא! יהיה בזה הגיון שגוי אם נאמר שאסור לנו לעבור את חוק המהירות המותרת ובאותה עת נאמר שהחוק בוטל.

קורבן המשיח והקימה לתחייה

”כִּי לֹא אֶמְרָתִי לְדַעַת בְּתוֹכְכֶם דָּבָר בְּלִתִּי אִם יִשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ וְהוּא הַנְּצָלָב.”
(ראשונה לקורינתיים 2:2).

אין ספק שקורבן המשיח היה העיקר לכל ששאל חי ולימד. אבל שאול לא לימד את קורבן המשיח בחלל ריק; במקום זאת, הוא לימד בהקשר של אמיתות שונות; ואחת מהן, אולי האחת שהייתה סבוכה בקשר צמוד לקורבן המשיח, הייתה התחייה, בלעדיה קורבן המשיח היה לשווא.

קיראו את הראשונה לקורינתיים 12-15:22. מה מלמדים פסוקים אלה שמראים עד כמה חשובים מותו ותחייתו של ישוע לבשורה? מדוע תובנה נכונה של מוות חיונית היא להבנת הפסוקים האלה? אם אלו שמתו במשיח כבר בגן העדן, אז על מה בכלל מדבר כאן שאול?

למרבה הצער, רוב המסורות המשיחיות, וגם דתות שאינן משיחיות, מחזיקות באמונה של אלמות הנפש. כנגד אמונה זו, הדגיש שאול שוב ושוב כי:

1. רק אלוהים חי חיי נצח (ראשונה לטימוטי 6:16);
2. נצח הוא מתנה מאלוהים לגאולים (ראשונה לתסלונייים 4:16);
3. מוות הוא שינה עד חזרתו של המשיח (ראשונה לתסלונייים 4:13-15);

ראשונה לקורינתיים 6,18,20).

כמעט בכל הדתות, פולחן כולל מספר רב של דוקטרינות מוטעות המבוססות על רעיון כוזב של אלמות הנפש. גישות מוטעות וכוזבות אלו כוללות דברים כמו גלגול נשמות, תפילה למתים (גם אם הם נחשבו לקדושים בחייהם), הערצה של רוחות האבות הקדמונים, גיהנום הבוער לנצח, ומנהגי העידן החדש לרבות אובות, ידעונים ואסטרולוגיה. הבנה אמיתית של האמת התנכית בנושא המוות היא ההגנה האמיתית היחידה נגד ההוונאות הגדולות האלה. מצער גם, שמי שמראה נטייה חזקה ביותר נגד קבלת האמת הם משיחיים מזרמים אחרים.

מאמין עוצם את עיניו במוות, ולאחר מה שנראה כמו רגע של חושך ודממה, הוא מתעורר לחיים נצחיים בביאתו השנייה של המשיח. מה מגלה אמת זו של מצבם של המתים על אופיו של אלוהים?

מסתדרים

שאלו היה עובד חרוץ עם אישיות חזקה ודבקות במטרה. אנשים כאלה יכולים להיות מתבודדים עם מעט מאוד חברים, אבל עם מעריצים רבים. עם זאת, ליוו אותם במסעותיו שניים או שלושה חברים לעבודה לעיתים תכופות. לפחות שמונה מהעובדים הקרובים האלה מוזכרים בשם (מעשי השליחים 13:2; 15:22,37; 16:1-3; 19:22; קולוסיים 4:7,10,11; פילמון 24). לזה יש להוסיף את הפניות בכתב ברומיים פרק 16 לעשרים וארבעה אנשים, בנוסף לפניות בכתב כלליות לבתי אב. אמנם האמין השליח בעבודת צוות, במיוחד במצבים חלוציים. עם זאת, סכסוכים עם עובדים חברים קרו לפעמים.

קיראו את מעשי השליחים 15:38-41. מה קרה כאן, ומה זה בא ללמד אותנו על אנושיותם של עובדים דגולים אלה לאדון?

"כאן היה המקום שבו מארק, המום מפחד ונרתע, התלבט במשך זמן במטרתו לתת את עצמו בלב שלם לעבודת ה'. כחסר ניסיון במצבים קשים, הוא היה מיואש בגלל הסכנות והמחסור שהיה חלק מהדרך... נטישה זו גרמה לשאול לשפוט את מארק לרעה, ואפילו בצורה נוקשה, במשך זמן. בר-ניבא, מצד שני, נטה לסלוח לו בגלל חוסר ניסיונו. הוא הרגיש חרדה ולא רצה שמארק ינטוש את פועלו, שכן הוא ראה בו כישורים מתאימים להיות עובד שימושי למשיח". (אלן גיי וייט, מעשי השליחים, עמ' 169, 170).

התיעוד במעשי השליחים מגלה כי שאול ציפה שחבריו לשליחות יתמידו בעבודה על אף הסכנות שבמשימה. בשביל שאול, הצוות היה מודל של הקהילה. הוא הדגיש את החשיבות של מתן דוגמה טובה, מודל לחיקוי של המשימה הגדולה המשותפת. יחסים אוהבים, טעונים במילוי חובה בין חברי הצוות הפכו לדפוס לקהילות, שלעתים קרובות התאספו בבתי פרטיים. הצוות גם סיפק מסגרת אידיאלית להכשרת מבשרים ושליחים. כמובן, לא תמיד פעל הכל בצורה חלקה, כמו במקרה של יוחנן מארק.

קיראו את השנייה לטימוטי 11:4. מה מלמד הפסוק הזה על צמיחה ועל סליחה?

כולנו עושים טעויות. כיצד תוכל ללמוד לסלוח לאלה שטעויותיהם פגעו בך? חשוב גם על מי שאתה פגעת עם הטעויות שלך. כיצד ביקשת להביא לאיחוי במצבים אלה? או אם עדיין לא עשית זאת, למה שלא תעשה זאת עכשיו?

לימוד נוסף: השליח שאול הושווה עם תיאוריית אפקט הפרפר בתורת אי הסדר: שימשק הכנפיים של פרפר בקליפורניה גורמת לסופה טרופית עזה באסיה. עבודתו כסופר ונאם עזרו להפוך כת יהודית בפינה נידחת של האימפריה הרומית לדת עולמית. הרעיונות שהוצגו ב-13 איגרותיו כנראה שהשפיעו יותר מכל ספרות יוונית עתיקה אחרת בסדר גודל דומה.

שאלות לדיון:

1. שאל נמנע ממות קדושים על-ידי שנמלט לאתונה, המרכז הרוחני של העולם היווני-רומי. ערים אלה סיפקו מקלט לפליטים דאז, כולל משיחיים. השליח לא בזבז זמן; לאחר התבוננות במונומנטים הדתיים שבעיר הזו, הוא דרש לפני יהודים, והטיף בשוק. קראו את מעשי השליחים 17:16-31. באיזו גישה נקט שאל עם האנשים האלה, ואיך זה יעזור לנו להבין את הצורך להתאים את המסר לקבוצות אנשים שונות? באותו הזמן, שימו לב ששאל לא דילל את האמת או התפשר על-מנת 'להגיע' לאנשים האלה. בניסיונות שלנו להושיט יד לאחרים, כיצד נוכל להיות בטוחים שאנו לא מתפשרים על אמונות עיקריות?
2. מדוע ההבנה על מצב המתים בתנ"ך הוא דוקטרינה חשובה? מהם חלק מהשגיאות הרבות וההטעיות שהבנה של אמת זו מגנה עלינו מפניהם? מה לגבי התרבות שלך? מהן כמה מן האמונות שאמת זו יכולה להיות מעוז (מבצר) כנגד?
3. הגו עוד בשאלת תפקידם של אותות בנוגע לאמונה והתפקיד של היגיון וסיבה. בכיתה, תנו לאלה שמוכנים לדבר על תפקידם של מרכיבים כמו אותות לוגיקה וכולי בניסיונם הפרטי. כמו כן, מה צריך להיות תפקידם, לא רק בבואנו לאמונה אלא בשמירה על האמונה?
4. מה לגבי רוב האנשים בחברה שלך? איזה סוג של רקע יש להם? איזה סוג אמונות הן הנפוצות ביותר? בהתבסס על ההבנה שלך בנוגע לאמונות והרקע שלהם, חשוב בזהירות, על הגישה היעילה ביותר להושיט-יד אליהם. מהם כמה יתדות שתוכל לחזק ושיאפשרו לך ליצור קשר באופן שלא יפגע בהם?

שיעור מספר 13
19 - 25 ספטמבר*

האם חייב כל העולם לשמוע?

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: מעשי השליחים 4:12; תהילים 6-4:87; יוחנן 16:10; רומיים 16-12:2; יוחנן 6:14; רומיים 18:1.

פסוק לשינון: "וְהוּא אֲשֶׁר יְכוּל לְחַזֵּק אֶתְכֶם לְפִי בְשׂוֹרְתִי וְהִכְרַזְתִּי יִשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ - לְפִי הַתְּגָלוֹת הַרְזֵי שֶׁהָיָה כְּמוֹס בְּעֵתוֹת עוֹלָם, אֲךָ פָּעַת, בְּפִקְדַת אֱלֹהֵי עוֹלָם, נִתְגַּלָּה עַל-יְדֵי כְּתוּבִים נְבוֹאִיִּים וּפְרָסָם לְכָל הַגּוֹיִּים כְּדֵי לְהַבְיֵאֵם לְיַדֵּי צִיּוֹת שְׂבָאֲמוֹנָה - הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר לוֹ לְבַדּוֹ הַחֲכֵמָה, לוֹ הַכְּבוֹד בְּיִשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ לְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים. אָמֵן." (רומיים 16:25-27).

כפי שכבר ראינו, ה' משתמש ופועל דרך אנשים בשר ודם בכדי להביא את מסר הבשורה לאחרים. עם זאת, בכל הדורות, מיליונים מתו מבלי לדעת את תכנית הישועה המקראית. עובדה היא שרוב אלה שחיו אי-פעם לא שמעו את סיפור הגאולה או ידעו על החדשות הטובות של חסדו של אלוהים כפי שנתגלה בישוע המשיח. עובדה זו מובילה לשתי שאלות מתבקשות. הראשונה- ביום הדין, כיצד יתמודד אלוהים עם הבעיה של מיליארדי בני האדם שלא הכירו אותו? ושנית- האם ישועתו של אלוהים יכולה להתקיים באדם ללא ידיעתו את תכנית הישועה בישוע המשיח?

ישנם שאומרים שישועה קיימת אך ורק בקהילת מאמינים מסויימת; בניגוד לכך, אחרים מאמינים שכל הדתות מהוות מורי דרך קבילים במידה שווה- לאלוהים ולחיי הנצח. בסופו של דבר, הנקודה החשובה שעלינו לזכור היא שישוע גילה לנו את דמותו של אלוהים, וזה אומר לנו הרבה על אהבתו לאנושות כולה ועל הרצון שלו להושיע כמה נפשות שאפשר. אלוהים הוא אלוהי צדק, תהיה אשר תהיה הדרך שבה הוא יושיע, הקריאה תישמע ברחבי השמיים: "גְּדוֹלִים וְנִפְלְאִים מַעֲשֵׂיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת; צְדָקָה וְאֱמֶת דְּרָכֶיךָ, מְלֶךְ הַגּוֹיִּים." (התגלות 3:15).

*לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-26 לספטמבר.

”אִין שֵׁם אַחַר נְתוּן לְבְנֵי אָדָם תַּחַת הַשָּׁמַיִם”

(מעשי השליחים 4:12).

ישנם מספר משיחיים שמשוכנעים שרק אלה שענו בחיוב לבשורה המשיחית יושעו. משיחיים אלה הנקראים 'אקסלוסיביים', מתייחסים לכל אלה שאינם משיחיים כאל קבוצה המורכבת מבני אנוש שנפלו בחטא שמתמרדים לרצונו של אלוהים. ולפיכך, אלה שאינם משיחיים, לדעתם, הם מחוץ לחסדו המושיע של ישוע המשיח. בקרב מאמינים אלה ישנם שהולכים צעד נוסף ושואמרים שמחוץ לקהילה שלהם והדוקטרינות שלהם, לתנועות המשיחיות האחרות אין ישועה אף לא לאלה המעידים על עצמם כמשיחיים. עבורם, זרמים אחרים עם האמונות המסתעפות שלהם הציבו את עצמם מחוץ להשגחת אלוהים, ואין להם סיכוי להיכנס למלכות השמיים. לדוגמא, בשנת 1302 באיגרת האפיפיור בוניפס השמיני הכריז 'שזה הכרחי לישועה שכל יצור אנושי יהיה כפוף לאפיפיור מרומא'. בעקבות כך, מספר פרוטסטנטים אמצו גם הם הלך מחשבה דומה בכל הקשור לדרכם.

קיראו את מעשי השליחים 4:12. מה אומר הפסוק, וכיצד עלינו להבין את המסר הזה?

המסר של כתבי הקודש כאן ברור מאוד: ישועה נמצאת רק בישוע ולא בשום שם אחר תחת השמיים. עם זאת, חשוב שלא לקרוא במילים אלה, או בין השורות, יותר ממה שהן אומרות במפורש. תארו לעצמכם אדם בבניין שעולה באש; לפני שהוא מסוגל לברוח, העשן מתגבר עליו והוא מתמוטט חסר הכרה. כבאי מוצא אותו על הרצפה, ומביא אותו החוצה, שם החובשים לוקחים פיקוד. הוא מובהל לבית החולים, וכעבור מספר שעות הוא חוזר להכרה.

הנקודה היא שהאדם הזה, שניצל, לא היה לו שום ידע על זה שהציל אותו. באותו אופן, כל מי שניצל לפני שישוע התגלם בבשר או לאחר תחייתו-נושע רק באמצעות ישוע, בין אם שמע על ישוע או על תכנית הישועה, או אם לא.

”בין עובדי האלילים ישנם הסוגדים לאלוהים מבלי דעת, בבורות, אלה שאליהם האור לא הובא באמצעות בני האדם, ובכל זאת הם לא יאבדו. למרות בורותם בחוקי האלוהים הכתובים בכתבי הקודש, הם שמעו את קולו מדבר אליהם בטבע, ועשו את הדברים שנדרשו בחוק. פועלם הוא ההוכחה לכך שרוח הקודש נגעה בלבם, והם מוכרים כילדיו של אלוהים”. (אלן ג'יי וייט, כמיהת הדורות עמ' 638).

כמה חייב כל אחד לדעת?

בהמשך לנקודה שהפסקנו ביום ראשון, אנו יכולים לראות כי למרות שפועלו של ישוע מספק את האמצעי היחיד של הישועה, ישנם המאמינים כי ידע מפורש אודות המשיח לא מחייב בכדי להיושע. אין זה אומר שהגאולה זמינה מבלעדי ישוע, אלא שאלוהים מסוגל ומוכן להחיל את יתרונות עבודתו ופועלו של ישוע לכל מי שהוא רוצה. יש הסבורים כי מי שלא יודעים את ישוע ומעולם לא נחשפו לבשורה, אבל שתחת ההשפעה של רוח הקודש מרגישים צורך בגאולה, ופועלים בהתאם, יינצלו. הציטוט מאלן גיי וייט בסוף השיעור אתמול בהחלט מרמז זאת (חישבו גם על איוב ומלכיצדק)

איזה אור שופכים הפסוקים הבאים על הרעיון הזה?

תהילים 6-4:87

יוחנן 16:10 מעשי הלשיחים 17:14

עשי השליחים 26-28:17

רומיים 16-12:2

”**האלוהים) אֲשֶׁר יִשְׁלַם לְכָל אִישׁ כְּמַעֲשָׂיו: חַיֵּי עוֹלָם לְאֲנָשִׁים הַמְתַּמְּיִדִים לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב וּמִבְּקָשִׁים אֶת הַתְּפָאֶרֶת וְהַכְּבוֹד וְהַאֲלֻמּוֹת.**“ (רומיים 2:6,7).

שאלו מציינן כאן שישנם כמה מחוץ למשיחיות שיקבלו חיי נצח כתוצאה של חיים בעיקרון 'הציות המוחלט' (ויקרא 5:18). בשביל 'גויים' אלה, ש”**מְרָאִים שֶׁפֶּעַל הַתּוֹרָה כְּתוֹב בְּלִבָּם, שֶׁכֵּן מִצְפּוֹנָם מַעֲיֵד בָּהֶם וּמְחַשְׁבוֹתֵיהֶם מְחַיְבֹת אוּ מְזַכּוֹת אוֹתָם.**“ (רומיים 2:15), זה ישנה את פני התמונה ביום הדין בגלל שהאנשים האלה הגיבו לפועלו של רוח הקודש באורח חייהם. אף-על-פי-כן, אנשים אלה מגיבים לפועלו של רוח הקודש שבלבבם.

מכיוון שאין לנו דרך לדעת את לבם של אנשים, מדוע בכל המקרים, גם עם משיחיים מוצהרים או שאינם משיחיים, עלינו להיות זהירים שלא לשפוט את ישועתם?

אוניברסליזם ופלורליזם

ישנם אנשים המלמדים כי בסופו של דבר אלוהים יושיע את כל בני האדם, ללא קשר למה שהם האמינו או אפילו איך הם חיו. "אוניברסליזם" היא האמונה שכל האנושות מקושרת לאלוהים ומשום כך כולם ייושעו, גם אם הם מעולם לא שמעו את הבשורה או האמינו בה. אחרי הכל, יוחנן 3: 16 אומר: **"כִּי אֶהְיֶה רֶפָּה אֶהֱבֶה הָאֱלֹהִים אֶת הָעוֹלָם."** בחשיבה זו, אם הוא אוהב את כולם, איך מישהו יכול ללכת לאבדון, במיוחד אם אבדון משמעותו ייסורי אין קץ בגיהנום? כיצד מסוגל אלוהים לשרוף לנצח מישהו שהוא אוהב? מכאן, אנו יכולים לראות כיצד תורת שקר אחת (ייסורים נצחיים) - שהרי נצח פירושו ניצחון על המוות... מכאן יוצא שאו שאדם זוכה לחיים או למוות בו במקום, הרעיון של ייסורי גיהנום נצחיים אינו אמת מקראית) מובילה לעוד תורת שקר (אוניברסליזם). קשורה לתורת זו היא תורת ה"פלורליזם", הקובעת שכל הדתות תקפות וקבילות הן, ומובילות במידה שווה לאלוהים ולישועה. על-פי תיאולוגיה זו, אין דת שמטבעה טובה היא יותר או נעלה היא יותר מדת אחרת. פסטור בקהילה בקליפורניה כתב באתר אינטרנט של הקהילה, שקהילתו "אינה מאמינה שהמשיחיות עולה היא בשום דרך על דתות ואמונות אחרות."

לפלורליסטים, המגוון העצום של טקסים דתיים ואמונות, סמלים ומטאפורות, הם הבדלים שטחיים בלבד המסתירים את אותו רעיון מרכזי של כל הדתות. אחת הנקודות שעליה מצביעים פלורליסטים למשל, היא שרוב הדתות מדגישות את האהבה לאלוהים ואהבה לזולת, מן כלל זהב, ותקווה לחיים מבורכים בעתיד. לפי הפלורליסטים, כל הדתות מלמדות בעצם את אותו הדבר; ומכאן שכולן מהוות נתיבים טובים לאלוהים, ושזה מאוד שוביניסטי ויהיר לנסות לכפות את האמונה המשיחית על בני דתות אחרות שאינן משיחיות.

מה אומרים הכתובים הבאים על אוניברסליזם ופלורליזם? יוחנן 6: 14; התגלות 14, 15, 20; 8: 21; דניאל 2: 12; יוחנן 3: 18; מתי 13, 14; 7; שנייה לתיסולוניים 2: 9, 10.

אין ספק, שגם אוניברסליזם וגם פלורליזם הם בניגוד לכתבי הקודש. לא כולם ייושעו; וכל הדתות האחרות אינן מובילות לישועה.

איזו תשובה היית נותן למישהו הקובע שטענתה של המשיחיות כדרך האמיתית היחידה לישועה (ראה יוחנן 6: 14) היא יהירה ואקסקלוסיבית? שתף את תשובתך עם חברי הקהילה בשיעור השבת.

חוטאים הזקוקים לחסד

”הן האֱלֹהִים לֹא שָׁלַח אֶת בְּנוֹ אֶל הָעוֹלָם לְדִין אֶת הָעוֹלָם, אֶלָּא כְּדֵי שְׂיִוָּשַׁע הָעוֹלָם עַל-גְּדִיו.“ (יוחנן 3:17). איזו תקווה גדולה עומדת בפסוק זה לכל האנושות? כיצד נוכל לקחת אמת מכרעת זו, וקודם לכול, לאמץ אותה כשלנו? כיצד נוכל להשתמש בתקווה זו כדי להניע אותנו להושיט יד לאחרים?

על-פי הכתובים, כולנו חוטאים (קהלת 7:20; רומיים 3:23), ואלוהים רוצה שכולם יחזרו בתשובה (יחזקאל 18:31,32; מעשי השליחים 17:30, 26:20; השנייה של שמעון 9:3) ושניוושע (ראשונה לטימוטיאוס 2:4). מבראשית ועד ימנו אנו, מטרתו של אלוהים היא להציל את האנושות מאבדון, ומהמוות השני המוחלט והסופי שהחטא והמרד הביאו לאנושות. איזה הוכחה נוספת אנו צריכים יותר מקורבן המשיח בכדי להיווכח באהבת אלוהים לנו והרצון שלו להצילנו? עם זאת, כתבי הקודש מגלים בברור שאלוהים לא יציל את אלו שמורדים בו למרות ידיעתם את הבשורה.

קיראו את בראשית 11-13:6; רומיים 1:18; שנייה לתיסולוניים 2:12; התגלות 22:15, 21:8. איזו אזהרה חמורה נמצאת בפסוקים אלה?

אלוהים אוהב את כל בני האדם, אבל כל בני האדם חוטאים וזקוקים לחסד, וחסד זה נתגלה בישוע. הוא קרא לקהילת מאמיניו להפיץ את החדשות הטובות של חסדו לעולם. ”הקהילה היא הדרך בה אלוהים בחר לפעול בעולם לישועת המין האנושי. הקהילה אורגנה למתן שירות, והמשימה שלה היא לשאת את הבשורה לעולם. מההתחלה היתה תכניתו של אלוהים שדרך הקהילה שלו תבוא לידי ביטוי לעולם ומלואו. חברי הקהילה, אלה שבעצמו קרא להם מתוך החושך אל האור הנפלא שלו, עליהם להראות את כבודו לעולם. הקהילה היא המאגר של עושרו וחסדו של ישוע; ”וְכֵן, בְּאִמְצָעוֹת הַקְּהִלָּה, תִּנְדָּע עִתָּה לְרִשְׁיֹת וְלִמְמִשְׁלוֹת שְׁבַשְׁמִים חֲכֵמַת אֱלֹהִים הַעֲתִיכָה.“ (אפסיים 3:10) (אלן גיי וייט, מעשי השליחים, עמ' 9).

באילו דרכים תוכל באופן אישי (לא הפסטור, לא זקן העדה, לא השמש, אלא אתה) ללמוד להראות מהיום והלאה את כבודו של אלוהים לעולם הגווע? מה עליך לשנות בחייך על-מנת שתוכל לעשות זאת?

הקריאה למשימה

”למען החלשים אני חלש כְּדִי להשיג את החלשים; אני הכל למען הכל כְּדִי שְׂאוֹשִׁיעַ לְפָחוֹת כַּמָּה מֵהֶם. אִךְ אֵת הַכֹּל אֲנִי עוֹשֶׂה בְּעִבּוֹר הַבְּטוּחָה כְּדִי שְׂיִהְיֶה לִי חֶלֶק בָּהּ.“
(ראשונה לקורינתיים 9: 22,23). באיזה עיקרון חשוב דוגל כאן שאול, וכיצד נוכל לשקף את אותו היחס וגישה בחיינו?

אדון המשימות והשליחויות, בחר ברוב חוכמתו לעבוד ולפעול דרך בני אדם בכדי להביא את מסר הסלחנות והישועה לעולם. אלוהים בחר בגברים ונשים, למרות חולשותיהם, לעבוד יחד עם רוח הקודש והמלאכים. ישראל הייתה אמורה להיות 'האור' היציב והקבוע של אלוהים בזמן הברית הישנה, אבל לעתים קרובות מדי הם שמו את האור שלהם "תחת כָּלִי" (מתי 5: 15). יותר מדי פעמים שמרה ישראל את הברכות שקיבלה, בתוכה ובשבילה בלבד. במקום למזג ולשתף, הם הסתגרו מהעמים האחרים במטרה לברוח מ'זיהום'.

התכנית הבאה של אלוהים למשימות השליחות לעולם נקראה שיטת המלח "לְכֹו וְעָשׂוּ אֵת כָּל הַגּוֹיִים לְתַלְמִידִים" (מתי 19: 28; מארק 16: 15,20; מעשי השליחים 1: 8). ההיסטוריה של השליחות המשיחית זוהרת בסיפורים של שליחים שהקריבו עצמם, שהלכו כמו מלח לעולם, והביאו את בשורת החיים לאנשים, קהילות, ולפעמים עמים שלמים. עם זאת, כפי שקרה גם עם ישראל בתנ"ך, לעתים קרובות מדי הצלחת משימות אלה עורפלו וטושטשו על-ידי טעויות אנוש של השליחים עצמם, וליקויים בתכנית הפעולה בכלל. חסרונות וטעויות אנוש אלה כוללים: (1) תכנון לקוי לקירוב והושטת-יד, חוסר הבנה של המשימה; (2) התמקדות צרת אופק במשימה של חינוך, בריאות, רווחה וסיוע בשעת אסון, או פיתוח, שמאפילים על הטפת הבשורה (3) תקציב שאינו מספק וצוות דל מספר שהוקצה על-ידי ארגוני השליחות; (4) שליחים שאינם מתאימים למשימה; (5) מדינות שבהן הטפת הבשורה אסורה. כמובן, מעולם לא עלתה הטענה שזה הולך להיות קל. אנו נמצאים בעיצומו של העימות הגדול, והאויב יפעל בכל דרך שביכולתו על-מנת לסכל את מאמצי הושטת היד שלנו, בין אם בשכונות שלנו או בפינות המרוחקות ביותר של העולם. אבל אל לנו להיות מיואשים, כי כבר ניתנו לנו הבטחות נפלאות ורבות עוצמה, ואנו יכולים להיות בטוחים שאלוהים ימלא אחר מטרותיו עלי-אדמות. כפי שנאמר לנו: "כֵּן יִהְיֶה דְּבַרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי לֹא-יָשׁוּב אֵלַי רִיקִים כִּי אִם-עֲשֶׂה אֶת-אֲשֶׁר חָפְצָתִי וְהַצְלִיחַ אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיו." (ישעיה 55: 11).

לימוד נוסף: אלן גיי וייט, 'בהר הזיתים' כמיהת הדורות עמ'. 633; 'הכנה מהירה' יסודות החינוך המשיחי, עמ'. 335; 'הארכה של העבודה בשדות זרים' עדויות לקהילה כרך 6, עמ' 23.

הברית החדשה משתמשת בשני שמות עצם יווניים, המלווים בתואר "כל", כדי לבטא את המידה העולמית של המשימה המשיחית: 'כל הקוסמוס' במתי 13: 26; מארק 9: 14; 15: 16 ו'בכל הארצות' מתי 14: 24. בעוד הקוסמוס, מונח כללי יותר לתחום הקיום המוסדר, מסמל את כדור הארץ (מופיע כמהה וחמישים פעמים בברית חדשה), ספציפי יותר, המונח oikoumenē (כל הארצות), מתמקד בתושבים האנושיים בעולם. כמה נרחב היה 'כל העולם' לראשוני המשיחים? תוך מספר שנים מאז קורבן המשיח, הם הגיעו לקפריסין, לבנון, סוריה, טורקיה, מקדוניה, יוון ואיטליה. יש ראיות לכך שהם הפיצו את הבשורה אפילו עד דרום רוסיה העתיקה) בכיוון צפון, אתיופיה בדרום, הודו במזרח, וספרד במערב. האם השליחים המשיחיים המוקדמים האמינו שהיה עליהם להגיע לכל העולם עם הבשורה? על-פי מעשי השליחים, רוח הקודש החל להכריז במועד חג השבועות על "גְּדֻלוֹת הָאֱלֹהִים" לאורחים ממדינות ואזורים גיאוגרפיים שונים, וקבוצות אתניות (מעשי השליחים 11-5: 2).

מיומה הראשון, הקהילה המשיחית הייתה מודעת לקנה המידה הכלל עולמי של משימתה. אם היתה להם הבנה כזאת בתקופתם, עד כמה וכמה ראוי שתהיה לנו הבנה כזאת בימינו?

שאלות לדיון:

1. בכיתה, חיזרו לתשובתכם לשאלה האחרונה בשיעור של יום שלישי, על טענות משיחיות של אקסקלוסיביות ויהירות. האם הטענה לבלעדיות פרושה בהכרח יהירות? אם לא, מדוע?

2. ההבנה של הקהילה על הגודל והמידה של 'העולם כולו' התרחבה מזמן מועד חג השבועות. ההסמכה לבישור של ישוע "לְכֹוּ וְעִשׂוּ אֶת כָּל הַגּוֹיִים לְתַלְמִידִים" (מתי 19: 28) תישאר לאמת עכשווית לקהילת מאמינינו עד חזרתו של המשיח. כיצד עולה ההכרזה של שלוש ההודעות של המלאכים בהתגלות 12: 6-14 בקנה אחד עם ההסמכה הגדולה?

3. כיצד תענה על שאלה זו: אם אנשים יכולים להיושע מבלי לשמוע את הבשורה, מהו הרעיון שבהסתכנות של חיים ושלמות הגוף בכדי להפיץ את הבשורה אליהם?

חטיבה דרומי אסיה-פסיפיק

ברבעון זה השלשה עשר השבת ההנפקה תעמוד:

1. ביית בית הספר בינלאומי ד"ר, בית מדרש טימור.
2. לבנות כנסייה המכללה והמעיני במרי לנקה.
3. כרי לבנות ביני לבית הספר לטיעוד בגולש.
4. פחיקט הילדים: שלחמת לתלמידים בבתי 190 בינלאומיים במזרח טימור.

